

VETO

Leuvens Studentenweekblad
Jaargang 15, '87-'88
Nr. 1, dd. 29 augustus 1988
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Carla Rosseels
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38

Bodemsport

Wie reeds langer in Leuven rondhangt, weet ondertussen al wel dat bij het Stuc het mooiste nog niet mooi genoeg is. Als schitterende apoteose van de jubileumfestiviteiten stampten men eind vorig academiejaar de twee programmatoeren tot in een baan rond de aarde. Geostationair nog wel. Of hun opvolgers óók hoogvliegers worden? Oordeel zelf op pagina 7.

'De ene dienst is de andere waard'. Volgens Van Dale een spreekwoord, maar wie het vaderland moet dienen is met zulke wijsheden niet gediend. Als hij overigens zijn dienst vervult als gewetensbezwaarde, dient hij op de hoogte te zijn van allerlei verplichtingen. De reglementeringen swingen immers de pan uit. U leest er alles en nog veel meer over op pagina 25.

Stemmig

De ploeg Vetomedewerkers werd naar aloude traditie ook dit jaar geselecteerd uit gebuilde topatleten. Hoe kan het ook anders? De adrenaline die de modale student toelaat te presteren, is bij ons vervangen door kafeïne. De stress van het redacteurschap, dat's duidelijk. Dat ook sommige topsporters unief aankunnen al evenzeer. Alleen lijkt men dat in Vlaanderen niet te waarderen. Voor de ware toppers leggen we op pagina 15 uit waarom de VUB het anders ziet.

De eerste Veto van de zoveelste jaargang. Dit betekent dat de hele redaktieploeg nog chokoladebruin rondloopt na de zomerreportages op de Caraïben. Dat u nu groen uitslaat van jaloezie laat ons koud. Moet u maar bij Veto komen. Overigens bleek het een handig middelje om ons autochtone uiterlijk even kwijt te raken en ons onder migranten te begeven. Want wij vinden stemrecht voor migranten wél bespreekbaar en doen dat op pagina 23.

De geest van Erasmus

Wij reizen om te leren

Op 15 juni 1987 werd het Erasmusprogramma officieel aangenomen door de Raad van de Europese Gemeenschappen. Nu, ongeveer een jaar later, krijgen tussen de 250 en 300 Vlaamse studenten dankzij Erasmus de kans om voor een periode van minimum drie maanden tot maximum één jaar een deel van hun opleiding aan een buitenlandse universiteit door te brengen. Met wat geluk kweekt Erasmus op die manier een generatie afgestudeerden die in het Europa van na 1992 doordrongen zijn van een internationale geest. Vanuit de KU-Leuven krijgen dit academiejaar ongeveer 125 studenten de kans om te vertrekken. Op de Hallen had men er wel nog geen enkel idee van hoeveel Erasmusstudenten de KUL nu eigenlijk te gast krijgt.

Erasmus, het *European Action Scheme for the Mobility of University Students*, heeft als voornaamste bedoeling de samenwerking tussen Europese universiteiten - universiteiten in ruime betekenis, namelijk alle instellingen voor hoger onderwijs - te bevorderen om zo aan studenten de mogelijkheid te bieden een gedeelte van hun universitaire studies in het buitenland te volgen. Die samenwerking moet zich concretiseren in interuniversitaire 'netwerken', overeenkomsten tussen meerdere uniëfs waarbij dus de nadruk wordt gelegd op de uitwisseling van studenten. Daarnaast is er ook de mogelijkheid om docenten uit te wisselen en gemeenschappelijke studiecycli uit te bouwen.

Formuliertjes

Na een aanloopfase in 1987-1988 heeft de Europese Gemeenschap voor de periode van 1 juli 1988 tot 30 juni 1989 een budget van 30 miljoen Ecu (ongeveer 1,3 miljard BF) uitgetrokken voor haar Erasmusproject. In de loop van de volgende jaren moet dat bedrag stelselmatig verhoogd worden. Voor het academiejaar 1989-1990 schat men het op 45 miljoen Ecu. Die financiële middelen worden, in functie van de studentenaantallen en de jongerenpopulatie tussen 18 en 25 jaar, verdeeld over de EG-landen. Zo is er dit academiejaar voor België voor het onderdeel 'studentenbeurzen' 392.000 Ecu voorzien. Die zijn ondertussen verdeeld, maar voor het zover was moesten er heel wat obstakels uit de weg geruimd worden.

Een eerste probleem betreft de uitbouw van de netwerken. Studenten kunnen enkel uitgewisseld worden binnen een netwerk. Dat betekent dus dat zij sterk afhankelijk zijn van de interesse van hun p, often om aan Erasmus mee te werken. Enkel profren kunnen immers

projecten indienen. Nemen zij hun verantwoordelijkheid niet op, dan kunnen ook de studenten een Europees uitstapje vergeten. De uitbouw van de netwerken zorgt nog voor een tweede moeilijkheid: de ingediende projecten moeten goedgekeurd worden door de EG. Ligt de kwaliteit van de uitwisselingsprogramma's niet hoog genoeg, dan komen ze ook niet voor financieel ondersteuning in aanmerking. Zo werd tijdens de aanloopfase van verleden academiejaar slechts één project van een Vlaamse instelling goedgekeurd... en dat omdat de kwaliteit van de ingediende projecten te laag lag, of omdat aan formele aspecten zoals het zorgvuldig invullen van aanvraagformulieren of het respecteren van de minimale duur van de uitwisselingsperiodes niet voldaan was.

Dit jaar is er duidelijk meer zorg besteed aan de uitwerking van de uitwisselingsprogramma's in hun geheel. Van de 162 programma's die door Vlaamse universiteiten werden ingediend, zijn er 87 goedgekeurd. Met dat slaagpercentage van 53,7% ligt Vlaanderen op hetzelfde peil als het Europees gemiddelde van 53% (1083 van de 2040 aanvragen goedgekeurd). De KU-Leuven scoort zelfs opmerkelijk goed: van de 76 aanvragen voor samenwerkingsprogramma's werden er 49 aanvaard (64,5%). Alleen betreft het hier dus het geheel van projecten, namelijk uitwisseling van studenten en docenten en de uitbouw van studiecycli. Het aantal programma's dat enkel op studentenmobiliteit betrekking heeft ligt lager, maar ook hier doet de KU Leuven het goed: met 36 goedgekeurde projecten neemt ze de helft van de aanvaarde Vlaamse programma's voor haar rekening (cijfergegevens uit *Universiteit en Beleid*, juli 1988).

Schamel

Dat de KUL er globaal goed uitkomt, betekent nog niet dat de fakulteiten even goed presteren. Het is zonder meer duidelijk dat men in een aantal fakulteiten de kat uit de boom heeft willen kijken waardoor de studenten uit die richtingen de kans missen om in het nieuwe academiejaar aan Erasmus deel te nemen. Fakulteiten die ronduit slecht scoren zijn Godgeleerdheid, Economie en Toegepaste Economie, Geneeskunde, het Instituut voor Farmaceutische Wetenschappen, het Instituut voor Lichamelijke Opleiding en het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte. In al deze fakulteiten loopt er ofwel helemaal geen ofwel één schamel uitwisselingsprogramma. Landbouw en Sociale Wetenschappen scoren trouwens niet veel beter met elk twee programma's.

De overblijvende fakulteiten (Rechten, Toegepaste Wetenschappen, Letteren en Wijsbegeerte, Psychologie en Pedagogie, Wetenschappen) moeten de eren redden. Het merendeel van hun projecten loopt over drie maanden. Het

volvoeg op p. 5

VADEMEKUM

KAN JE MIJ DE WEG NAAR DE UNIEF WIJZEN?

Leuven

KRINGRAAD heeft het weer gepresteerd: de twaalfde editie van het Vademekum voor Studenten rolde van de persen; zie pagina 13. We kunnen het boekje warm aanbevelen. Maar je gelooft ons natuurlijk niet meer, als je weet wat ze de studenten allemaal trachten te verkopen (zie pagina 5).

Fakulteit in nood

Geen letteren, weinig wijsbegeerte

Blijde Inkomststraat 21, de thuishaven van de fakulteit Letteren en Wijsbegeerte, staat sinds het begin van de jaren '70 bekend als de grootste bunker van Leuven. In de wandeling heette de betonnen mastodont 'Kremlin', een vloek voor het gelijknamige gebouw in Moskou. Om het imago van de fakulteit wat op te poetsen heeft men deze kolos onlangs omgedoopt in 'Erasmushuis', een naam die tot hertoe enkel in Akademiesche Tijdingen wordt gesignaleerd. Men dient echter dringend naar meer ingrijpende maatregelen te zoeken om L & W een ander cachet te geven. De toestand van de fakulteit is immers dramatisch.

Letteren en Wijsbegeerte is een konglomeraat van verschillende takken van de menswetenschappen. De naam is een overblijfsel van de oude 'humanities'-wetenschappen uit de klassieke studies. Vroeger had je immers een *studium universale*, waarin de studenten geacht werden van alles iets te weten. Met de vooruitgang van de wetenschap ging onvermijdelijk een grotere specialisatie gepaard, en het ideaalbeeld van geleerden die alles wisten verdwenen gelijktijdig. Specialisten die vandaag de dag nog weet hebben van fysica, filologie, ge-

neeskunde, etnologie en bovendien knappe ingenieurs zijn, heten doorgaans Gobelijn of Adhemar en komen enkel in stripverhalen voor.

De meeste fakulteiten hebben zich toegesplitst op één soort van wetenschap. De studenten rechten studeren recht, die van geneeskunde worden dokter, die theologen richten zich tot de Heer en de economen tot het Kapitaal. Geen enkele student van L & W studeert echter *letteren en wijsbegeerte*. De filosofen staan wat apart en troepen samen in het zo goed als zelfstandige Hoger

Instituut voor Wijsbegeerte.

De rest van de studenten zou dus 'Letteren' studeren? Het lijkt ons een vreemde verzamelaar. Je hebt immers niet minder dan 17 (zeventien) afzonderlijke eerste kandidaturen: Wijsbegeerte, 'Oude' Geschiedenis, 'Moderne' Geschiedenis, Klassieke Filologie, Romaanse, Germaanse, Archeologie, Kunstgeschiedenis, Musikologie, Semiotiek, Egyptologie, Assyriologie, Arabistiek, Indo-Iranistiek, Sinologie, Japanologie, Slavistiek en Bijbelse Filologie.

Voor wie dit lijstje overloopt valt vooral op dat er geen echte *spitswetenschappen* tussen zitten. Het onderzoek betreft de 'softere' aspecten van de maatschappij, zoals literatuur, geschiedenis, kunst. Dat heeft belangrijke gevolgen, die een zware hypoteek op de toekomst van de fakulteit leggen.

In een tijd van economische recessie kiezen studenten vlug voor de 'hardere' studierichtingen: economie, rechten, wetenschappen. Die bieden immers een goed uitzicht op een baan in het bedrijfsleven. De L & W-studenten van hun kant keken tot voor kort grotendeels uit naar een betrekking in het onderwijs. Door de dalende nataliteit en dankzij de heer Coens zijn in deze sektor de kansen op vlote en vaste tewerkstelling tot kwasi nihil gereduceerd. PMS-centra

volvoeg op p. 27

De Elektronische Rekening van de ASLK.
De nieuwe bank.

TELES
1 59 008 2416390 80
Bancontact

ASLK
we doen met u mee

boekhandel altea muntstraat 23, 3000 leuven
016.202838

nederlands Duits engels Frans spaans Italiaans

± 6000 in prijs verlaagde titels
20% tot 80% goedkoper
+
In- en verkoop van
tweedehands boeken en studieboeken

De Slegte
Daar wordt een lezer beter van.

LEUVEN
Bondgenotenlaan 47
3000 Leuven
016/22.68.81

acco
academische coöperatief

**BOEKHANDEL
PAPIERHANDEL
KURSUSDIENTST
UITGEVERIJ**

Tiensestraat, 134-138, 3000 Leuven
Tel. : 016/23.35.20

KOPIEDIENST

Vesallusstraat, 13, 3000 Leuven
Tel. : 016/23.35.20 22.12.49

KANTOORHANDEL

Tiensestraat, 129, 3000 Leuven
Tel. : 016/22.12.49 23.77.31

DRUKKERIJ

Brusselsestraat 118a, 3000 Leuven
Tel. : 016/22.64.26 22.19.39

Openingsuren :
De winkel is open van maandag tot vrijdag doorlopend van 9 tot 18 uur, en zaterdagnamiddag van 13 tot 17 uur.
De drukkerij is open van maandag tot vrijdag van 9.15 tot 12.30 u — 13 tot 17 u.

Als het om boeken gaat ...

Vraag uw
studenten-kopers-kaart
11 aankopen = -10%

**Standaard
Boekhandel**

**ALGEMENE EN
WETENSCHAPPELIJKE
BOEKHANDEL**

**NAAMSESTRAAT 57
LEUVEN 016/23 98 21**

Opleidingen bij de vleet

Architectuuronderwijs aan herziening toe

Sinds zowat anderhalf jaar geleden roert er wat in het architectuuronderwijs. Het begon allemaal toen de besparingsijver van minister Coens tijdens de vorige regering het voortbestaan van een aantal architectenscholen op de helling zette. Op dat moment telde Vlaanderen acht architectenscholen, de universitaire ingenieur-architectenopleiding inbegrepen. Wegens een tekort aan leerlingen verdween er één en fuseerden twee gelijkaardige instellingen tot één. De nieuwe regering – met de nieuwe onderwijsminister Luc Van Den Bossche – wil vanaf dit academiejaar echter alweer starten met een nieuwe opleiding: een licentie architectuur aan de rijksuniversiteit van Gent. De Vrije Universiteit Brussel wil met eenzelfde licentie starten in het academiejaar 1989-1990. In Leuven is de reaktie wat ambigu: stafleden van het bestaande departement architectuur zeggen principieel ja tegen een nieuwe opleiding, maar zeggen nee tegen het verdoken overnemen van instituten of programma's, maar zou dienen als inhaalmaneuver van de ene zult tegenover de andere. De academische overheid blijft voorzichtig.

Tót vorig jaar waren er dus acht architectuuropleidingen die het diploma van "architect" opleverden: de Gentse stedelijke academie "Bijloke", Sint-Lukas Brussel, Sint-Lucas Gent, een rijksinstituut in Antwerpen, een provinciaal instituut in Hasselt en drie universitaire opleidingen (Leuven, Gent en de Vrije Universiteit in Brussel). De Gentse stedelijke academie "Bijloke" moest vorig jaar 'n deuren sluiten en Sint-Lukas Brussel fuseerde met Sint-Lucas Gent tot één instelling. Deze "rationalisering" gebeurde niet op grond van een inhoudelijke evaluatie, maar was gebaseerd op het arbitraire criterium van het leerlingenaantal. Enkele maanden geleden deed er zich dan een nieuwe evolutie voor: de nieuwe onderwijsminister Luc Van Den Bossche gaf zijn fiat voor de oprichting van een nieuwe licentie architectuur aan de Rijksuniversiteit van Gent. Deze nieuwe licentie zou ingepast worden in de fakulteit Toegepaste Wetenschappen en de lesgevers zouden voormalige onderwijskrachten zijn van de "Bijloke" en professoren van de Gentse ingenieursfakulteit. De orde van de architecten heeft al formeel toegezegd om de diploma's van de nieuwe afgestudeerden te erkennen. De RUG wil deze licentie een meer artistiek karakter meegeven dan de bestaande opleiding voor ingenieur-architect. Kort nadat de RUG haar plannen voor een nieuwe licentie architectuur bekend gemaakt had, volgde de VUB. Ook zij willen een "licentie architectuur" oprichten, die enerzijds de "ruimtelijke, ecologische en sociale aspecten van het beroep van architect wil benadrukken en anderzijds de richting design in de architectuur wil uitbouwen."

Reactie

Tegen deze nieuwe opleiding werd er al vanuit verschillende hoeken gereageerd: het Nationaal Sekretariaat en het Nationaal Verbond van het Katholiek Hoger Onderwijs wezen op de inkonsequente tussen de lange lidensweg van het architectuuronderwijs om tot het lange type van universitair niveau te komen en de ingrijpende rationalisatie van de bestaande hogescholen enerzijds en de plannen om een nieuwe licentie op te richten anderzijds. Tegen de achtergrond van 1992 vinden ze het ook onbegrijpelijk dat Vlaanderen met drie soorten opleidingen tot architect zal uitpakken: de architectenopleiding van het lange type, de opleiding tot ingenieur-architect en de opleiding van de bijzondere licentie in de architectuur. Het Nationaal Sekretariaat en het Nationaal Verbond van het Katholiek Hoger Onderwijs vrezen "dat de opleiding tot architect en vooral ook het beroep van architect het grote slachtoffer zullen worden van deze proliferatie, met alle gevolgen vandien op nationaal en Europees vlak."

Reaktie uit een andere hoek kwam er van 13 docenten uit het architectuuronderwijs, waaronder drie Leuvense: Geert Bekaert, André Loeckx en Marcel Smets. Gedurende één jaar vormden zij reeds een werkgroep die informeel (los van hun binding met hun eigen school) nadacht over het architectuur-

onderwijs. André Loeckx, docent architectuurtheorie aan de KUL, vertelde ons hoe deze werkgroep ontstond: "Een aantal docenten kloegten er bij de juring van eindwerken aan architectuurscholen telkens weer over dat een groot gedeelte van deze afgestudeerden eigenlijk geen architect zou mogen worden. Eén van de oorzaken van dit gebrek aan kwaliteit is de spreiding van de middelen. Vorig jaar nog waren er in Vlaanderen acht architectuuropleidingen, terwijl er, als men de spreiding van scholen in het buitenland wat bekijkt, in een regio zoals Vlaanderen misschien maar twee scholen zouden mogen voorkomen. Daarbij heeft Vlaanderen eigenlijk ook maar de middelen, de goede docenten, onderzoeksfondsen,... voor twee scholen. Die versnippering is er mee de oorzaak van dat het peil van de eindwerken en de studenten te laag ligt. Het studentenaantal als overlevingscriterium doet daar nog een schepje bovenop: strenge selectie wordt gestraft."

Omgeving

Maar volgens Loeckx moet dat alles ook nog in een veel breder kader gesitueerd worden: "De kwaliteit van de gebouwde omgeving in België is problematisch. Dat is al lang zo en sedert wereldoorlog II is daar zeker geen verbetering in gekomen. De vele honderden afgestudeerde architecten zouden daaraan gewerkt moeten hebben, maar dat is blijkbaar niet gebeurd. Ook van buiten-uit loopt het echter mis: de architectuur wordt als discipline, als beroep, als veld van cultuur totaal miskend. Vlaanderen hinkt dan ook na op de recente internationale evolutie. De architectuur heeft in de jaren '60 een zware crisis doorgemaakt en was toen "de allerlaatste zaak om je mee bezig te houden". De laatste jaren is de architectuur daarentegen weer aan een heropleving toe. In België blijft dat uit. Ook de publieke opinie is hier onwetend en onverschillig: ze heeft geen zicht op de vormgeving van haar eigen omgeving. Op politiek vlak is dat net hetzelfde: men is onverschillig en dat kan gelden zowel voor een kleine burgemeester als voor de top van de Vlaamse deelregering. Waar de Franse regering bijvoorbeeld vooruitstrevende architectuur als symbool hanteert, zijn de representatieve gebouwen die de Vlaamse deelregering laat optrekken, onvoorstelbare nulliteiten. Er is in België veel te weinig te zien dat de moeite waard is. Het meeste wat gebouwd wordt, kan je zelfs geen architectuur noemen. Het woonmilieu gaat teloor. "Vlaanderen leeft". Misschien, maar zeker niet voor zijn architectuur."

Om die malaise op te lossen zal er volgens Loeckx een langzaam proces van wederopbouw nodig zijn. Heel wat privé-initiatieven en bescheiden realisaties tonen dat bij ons een renouveau ook mogelijk is, maar het institutionele kader volgt niet. Ook het architectuuronderwijs speelt volgens Loeckx een niet onbelangrijke rol in die heropleving: "Volgens ons is de woon- en bouwproblematiek zo complex dat de beste vorm van onderwijs enkel aan de universiteit uitgebouwd kan worden. De architectuurwetenschap moet binnen de univer-

siteit dan wel een volwaardige discipline zijn, die uitgebouwd is rond drie disciplinaire stammen."

Een eerste stam is de *bouwtechnologie*, die de laatste jaren een hoge vlucht gekend heeft en uitgebouwd is binnen de fakulteit Toegepaste Wetenschappen. Eén van de doelstellingen daarbij is onder andere de bouwsektor rationaliseren en op niveau brengen, want nu wordt daar vaak nog primitief gewerkt. Een tweede stam vormen de architectuurwetenschappen, die ook in Leuven goed uitgebouwd zijn. Deze groep omvat vakken zoals architectuurtheorie, architectuurgeschiedenis, stedenbouw, ontwerpmethodiek, humane hulpwetenschappen. Een derde stam tenslotte is het artistieke domein dat nu in Leuven gekonkreteerd is in de vakken "Ontwerpen" en "Vormleren", maar waar nog verder aan gesleuteld moet worden. Tot op heden maakt de universiteit namelijk nog steeds een te strikte scheiding tussen het wetenschappelijke en het artistieke, tussen wetenschap en kunst. Loeckx wijst erop dat de uitbouw van een dergelijke volwaardige architectuurdiscipline enkel kan aan een volledige universiteit: Gent, Leuven, Brussel. Rond nieuwe universitaire architectuurcentra kan een hergroepering van mensen en middelen gebeuren. Op lange termijn kan op die wijze het aantal

hijven en de situatie weer voor twintig jaar onbespreekbaar zou worden. Daarbij beschikt Leuven eigenlijk over de beste troeven voor zo'n nieuwe licentie. De beslissing ligt natuurlijk bij de fakulteit en bij de academische overheid en daar spelen heel wat aspecten van universitaire politiek mee die los staan van de architectuur."

De oprichting van een fakulteit Architectuur zou volgens Loeckx ook een oplossing zijn voor de huidige overbelasting binnen de universitaire architectuuropleiding tot ingenieur-architect. Op dit moment zijn de bouwtechnologische en de architectuurwetenschappelijke stam in één opleiding verenigd. Deze twee richtingen zijn eigenlijk allebei in volle expansie, wat leidt tot overbelasting (teveel problematieken, teveel vakken, teveel lessen,...). Een uitweg hiervoor wordt geboden door een opsplitsing van de opleiding in enerzijds een opleiding ingenieur-architect die vooral technisch aan de top staat en anderzijds een licentie architectuur waarin naast het ontwerpen de architectuurwetenschappen centraal staan, zonder het noodzakelijke technische instrumentarium te verwaarlozen. Indien in beide opleidingen selectief opgetreden wordt, zoals volgens Loeckx in beide richtingen goede, volwaardige architecten opgeleid. Zolang deze nieuwe mogelijkheid echter niet optimaal uitgebouwd kan worden, prefereren men in Leuven om verder te sleutelen aan de bestaande tweevoudige ingenieur-architectopleiding binnen de fakulteit Toegepaste Wetenschappen. Sommige nadelen daarvan wegen nog altijd veel lichter dan het voordeel een architectuuropleiding binnen de universiteit is zijn.

Loeckx: "Toch zou de architectuuropleiding vooral in haar eigenheid ges-

Uitkijken

Met dit nummer start Veto zijn vijftiende jaargang. Een jubileumjaar dus en we hopen dat ook te vieren.

Vieren. Dat wil niet zeggen dat Veto met toeters en bellen langs de straten zal lopen in de hoop dat we gezien worden. De plaats van Veto is binnen de universiteit als gemeenschap: zowel studenten als professoren lezen dit blad, soms met stijgende verbazing, soms geamuseerd, soms met groeiende ergernis, ook wel met veel sympathie. De redactie hoopt dat de talrijke eerstejaars die nu in Leuven belanden niet onverschillig zullen zijn voor wat er gebeurt in die complexe onderneming die de universiteit toch is. Zowel aan de hoogste academische toppen als aan de basis van de universitaire gemeenschap merkt de nieuwsgierige toeschouwer steeds interessante gebeurtenissen, gaande van de belangrijkste beslissingen tot ogenschijnlijk triviale onbenulligheden. Veto is hierin de wekelijkse gids, het blad bij uitstek dat je moet lezen.

Via de officiële studentensamenspraak Loko is Veto op de hoogte van beleidskwesties aan de KU Leuven. Het medebeheer, de vertegenwoordiging van studenten in universitaire beleidsorganen stelt de redactie en de vele andere vrijwillige medewerkers van dit blad in staat op basis van een grondige dossierkennis in te gaan op vernieuwingen op het gebied van onderwijs, sociale studentenproblematiek enzovoort.

De middenpagina's reserveren we voor cultuur, met of zonder grote k. De programmatie van het studentenkultuurcentrum Stuc draagt onze bijzondere aandacht weg, maar Veto laat het evenmin na om producties uit de Stadschouwburg onder de loupe te nemen. Of als het moet achter cultuur te jagen, zoals een interview met Hugo Claus in Amsterdam.

En verder de hele rimram: van sport – met of op de klassiekers van ons aller Sportraad – over gebeurtenissen uit de fakulteits-ingenieurs en nieuws uit Leuven-Stad, tot onderwerpen die we gewoon de moeite waard vinden: Veto reserveert plaats. Kritische plaats voor relevante onderwerpen.

Vorig academiejaar werd duidelijk dat Veto ook vaak op zere tenen trapt. Studentenverenigingen met een vrij duidelijke conservatieve signatuur en ook een gedeelte van de universitaire overheid hebben het inderdaad vaak moeilijk met de onafhankelijke en kritische koers van dit blad. Indien deze instelling echt een "universiteit" wil zijn naar de betekenis van het woord – een gemeenschap waar men in een open geest discussies kan, durft en wil aangaan – zouden zulke evoluties geen voedingsbodem mogen vinden. Wij menen nog steeds dat de grootst mogelijke persvrijheid garant staat voor de grootst mogelijke democratie. Het is een uitdaging voor de hele universitaire gemeenschap om te bewijzen dat zij deze opgave aankan.

Klassicistisch? Romaans? Hooggotiek? Renaissance? Art Nouveau? Volgens mij gewoon een boom met een auto er voor. (Foto Filip Duliot)

opleidingen gereduceerd worden."

De definitieve beslissingen over de nieuwe opleidingen in Brussel en Gent zullen genomen worden in de eerste dagen van september. Wat doet Leuven in het geval dat er in Gent en Brussel wel degelijk met een nieuwe licentie gestart zal worden?

Loeckx: "Indien Leuven ook nog eens een nieuwe licentie zou oprichten, dan wordt de situatie gewoon helemaal absurd. Er worden dan drie "nieuwe" opleidingen bijgekreëerd, terwijl er al meer dan voldoende zijn. Anderzijds gaat dit voorstel wel weer in de richting van wat we uiteindelijk zouden willen bereiken, namelijk een volwaardige integratie van de architectuur aan de universiteit. Persoonlijk denk ik dat Leuven toch ook zo'n opleiding zou moeten installeren, al was het maar als een eerste fase van een globale vernieuwing op termijn. Op die manier creëren we hoedanook een nieuwe situatie, zodat de verschillende scholen wel rond de tafel moeten gaan zitten en moeten praten. We zouden het namelijk ook spijtig vinden als alles bij het oude zou

pekteld moeten worden. Het is trouwens al een heel oude discipline, die in het verleden ook in Vlaanderen tot hoogstaande realisaties heeft geleid. Na de Neo-Gotiek en het vooroorlogse modernisme is die architectuurcultuur echter sterk afgetakeld. Met een licentie architectuurwetenschappen zouden we dus zeker geen nieuwe richting uitvinden, maar wel een oude traditie heropbouwen."

"De moderne maatschappij heeft eigenlijk nog altijd geen aangepaste gebouwde omgeving gevonden. Kijk maar eens rond in Leuven bijvoorbeeld: hier is aan recente architectuur nauwelijks iets te vinden dat een omweg waard is. Daarnaast zijn er prachtige oude gebouwen, een mooie stadskern, merkwaardige restauraties, traditie dus. De laatste jaren worden vooral echte draken neergezet: het kloostergebouw in de Burgemeesterstraat, het OCMW-gebouw, het nieuwe schoolgebouw van Groep-T tegenover Studio 1... Indien een student in de tweede kandidatuur met zo'n ontwerp zou komen aandraven, dan zou hij zeker niet slagen."

Carla Rosseels

OKTOBER:
TIJD OM MET ONS
KENNIS TE MAKEN

BOEKHANDEL

WOUTERS

Naamsestraat 48
3000 Leuven
☎ 016/23.34.81
fax 016/22.98.41

Ook open op zaterdag (9.30-17 u)

Vanaf oktober wacht je bij ons een enorm aantal wetenschappelijke boeken: gaande van informatica, bedrijfsbeheer en positieve wetenschappen tot recht en geneeskunde. Wij hebben jouw verplichte en aanbevolen literatuur, zowel de meest elementaire als de super gespecialiseerde.

OKTOBER DUS: TIJD OM MET ONS KENNIS TE MAKEN.

Kultuurleven

MAANDBLAD VOOR KULTUUR & SAMENLEVING

Per jaar zo ongeveer 1.000 bladzijden verrijkende lectuur voor een prijs binnen ieders bereik: over cultuur, politiek, godsdienst en levensbeschouwing, maatschappelijke problemen die de actualiteit bepalen...

Een greep uit de jaargangen 1987 en 1988:

- Ongehuwd samenwonen (1987/1)
- Beeldcultuur: nieuw analfabetisme? (dossier 1987/9)
- Kerk zonder godsdienst? Vrijzinnigheid in Vlaanderen (1987/ 10)
- Over humor (1988/1)
- Aids en het recht (1988/3)
- Intellectuelen in Vlaanderen (dossier 1988/4)
- Het gezin op de helling gezet (1988/5)
- Democratie aan de basis (dossier 1988/7)
- Over cultuur in Europa (dossier 1988/8)
- Techniek en ethiek (1988/8)

Abonnementen lopen van januari tot december. Prijs (1989): 980 fr., losse nummers: 150 fr. Studenten- of CJP-abonnee: 750 fr., losse nummers: 100 fr.

Wie onmiddellijk intekent voor jaargang 1989 kan de laatste vier nummers van 1988 ontvangen aan de uitzonderlijke prijs van 200 fr., ofwel vier dossiernummers naar keuze, zolang de voorraad strekt. Kom eens langs op ons adres of vul onderstaande strook in.

naam: _____ voornaam: _____
 adres: _____
 postnummer: _____ gemeente: _____
 handtekening: _____

- ° wenst zich te abonneren voor jaargang 1989
- ° wenst zich nu te abonneren (jrg. 1989 + de laatste vier nummers van 1988 of dossiernummers)

Ravenstraat 112, 3000 Leuven - 016/22.92.21

Uitgeverij - Boekhandel

PEETERS

BONDGENOTENLAAN 153. LEUVEN
Tel. 016/23 51 70

Academische Boekhandel
Internationale besteldienst
Bibliotheekservice

ALFASET

Coöperatieve Vennootschap

zet:

titelpagina's, affiches, uitnodigingen,
titels voor kring- & andere bladen

zet:

titelpagina's, affiches, uitnodigingen,
titels voor kring- & andere bladen

Eens iets anders dan plakietten

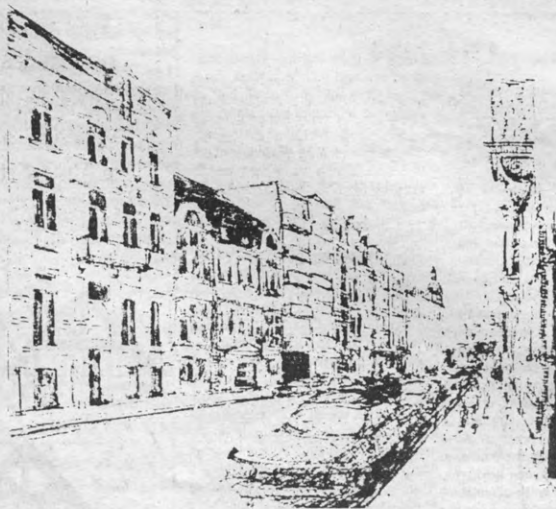
zet:

titelpagina's, affiches, uitnodigingen,
titels voor kring- & andere bladen

zet:

titelpagina's, affiches, uitnodigingen,
titels voor kring- & andere bladen

's Meiersstraat 5 3000 Leuven ☎ 016/22.04.66

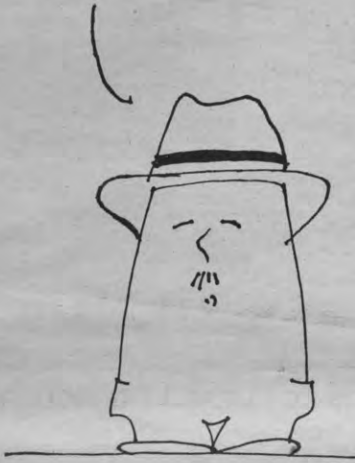
GOBELYN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN 016/23.55.86

STRIPS

IK BEN STUDENT,
EN DAAR BEN IK
FIER OP

De geest van Erasmus

Wij reizen om te leren

vervolg van p. 1

uitwisselingsakkoord van professor Delrue van Toegepaste Wetenschappen kan daarbij als een schoolvoorbeeld van de 'Erasmusgeest' gelden. Het is een echt netwerk waarin 17 Leuvense studenten betrokken zijn die uitgewisseld worden met studenten van instellingen uit Aken, Delft, Londen, Parijs en ook de UCL. Bovendien waren de ingenieursstudenten nauw betrokken bij de uitwerking van het project. Misschien kan dit als voorbeeld gelden voor een aantal heren die nog altijd het belang van Erasmus niet inzien.

Ondertussen starten er tijdens dit academiejaar in Vlaanderen een zeventigtal uitwisselingsprogramma's waaraan studenten deelnemen. Voorlopig is er echter nog onvoldoende geld beschikbaar om aan alle aanvragen van studenten te voldoen. De Europese Gemeenschap stelt voor een jaarbeurs van gemiddelde van 2000 Ecu (86.000 BF) per beurs voorop. Als je weet dat recente studies uitwijzen dat de studiekosten van een academiejaar in Vlaanderen ongeveer 100.000 BF hoger liggen, dan moet je toch nog heel wat geld zelf bijtrogen. De vraag is of dat voor iedereen zomaar haalbaar is en of er dus niet bij voorbaat al studenten wegeselecteerd worden. De beurzen zijn namelijk enkel bedoeld om de meerkosten op te vangen die de student maakt door in het buitenland te gaan studeren. Onder die meerkosten vallen de reiskosten, de kosten voor huisvesting, kosten die voortvloeien uit een hogere levensstandaard in het buitenland enzovoort. Van het beschikbare beursbedrag voor België heeft Vlaanderen 232.000 Ecu gekregen, ongeveer 10 miljoen BF dus. Het Vlaams Erasmuscomité, dat instaat voor het beheer van de Vlaamse beurzen, heeft die beurzen ondertussen verdeeld. Afhankelijk van de verblijfsperiode in het buitenland, de leef- en de reiskost zijn aan zoveel mogelijk studenten beurzen toegekend. Het minimumbedrag van zo'n beurs bedraagt 500 Ecu voor drie maanden. Opnieuw valt op te merken dat dat niet bijster veel is. Misschien is het zinvoller *minder* maar *hogere* beurzen uit te reiken. Een probleem bij de uitbetaling is ook dat de Europese Gemeenschap een langzame betaler is. In afwachting heeft de KU Leuven daarom besloten alle bedragen voor te schieten, zodat minder kapitaalcrachtige studenten in laatste instantie niet hier moeten blijven omwille van financiële problemen.

ken die in het buitenland gevolgd en afgelegd zijn. Dat probleem is ondertussen opgelost. Half juli keurden Kamer en Senaat een wet goed betreffende 'dringende maatregelen in verband met het onderwijs'. Artikel 19 van die wet wijzigt de wetgeving op de Akademische Graden. Door die wijziging kunnen in het vervolg cursussen en eksamens die gevolgd en afgelegd zijn in een andere lidstaat van de Europese Gemeenschap gehomologeerd worden, op voorwaarde dat het programma van de student werd goedgekeurd door zijn universitaire overheid. Die goedkeuring moet gebeuren vóór hij vertrekt. In Leuven is te toegewezen aan de faculteiten.

De universiteiten zelf hebben trouwens niet gewacht op die wetswijziging om hun eksamenreglement aan te passen. Op 13 juni besliste de Akademische Raad van de KU Leuven aan haar eksamenreglement enkele artikels (art. 42 bis, ter en quater) toe te voegen zodat studenten de vakken die ze in het buitenland aflegden geldig in hun curriculum kunnen opnemen. Tegelijkertijd werden modaliteiten vastgelegd voor studenten die niet slaagden voor een vak afgelegd aan een andere universitaire instelling. Alles is dus klaar om Erasmus op een degelijke manier te starten. Nu de studenten nog.

Filosofie

In de officiële tekst van het Erasmusprogramma die werd aangenomen door de Raad van de Europese Gemeenschappen, wordt nergens vermeld welke kwalificaties een student moet hebben vooraleer hij in aanmerking komt voor een beurs. De filosofie daar achter is dat studenten die de onderscheidingen opstapelen meestal wel een kaken maken om allerlei beurzen in de wacht te slepen. Met Erasmus krijgt echter ook de 'modale' student de mogelijkheid eens een stapje buiten zijn universiteit te zetten. Juist die uitbreiding van potentiële beursstudenten creëert een nieuw probleem. Hoe moet nu immers de selectie gebeuren?

Enerzijds zou men instinktief verwachten dat de universiteiten, om hun imago hoog te houden, toch geneigd zullen zijn hun beste studenten uit te zenden. Maar anderzijds heeft Erasmus ook duidelijk de bedoeling de student een Europese dimensie bij te brengen, en dan komen ook studenten in aanmerking die getoond hebben een breed interessesveld te hebben, zonder daarom bij de allerbesten op studiegebied te horen. Op de Hallen, waar de Dienst Internationale Samenwerking onder leiding van professor Delmartino het Erasmusproject voor Leuven coördineert, wist men ons te zeggen dat de selectie dit jaar geen echte problemen heeft opgeleverd. De voornaamste reden daarvan is dat niet overdonderend veel

studenten een beurs hebben aangevraagd. In de loop van het najaar wil men echter een grote informatiekampagne op touw zetten, zowel naar de studenten als naar het academisch personeel toe. Wanneer daarop veel respons komt, gaat selectie van studenten natuurlijk wel belangrijk worden. En dan moeten de studenten een duidelijk lijn kunnen zien in die selectie.

Om uniformiteit na te streven zijn formulieren opgesteld die de studenten die een beurs willen krijgen, moeten invullen. Naast identifikatiegegevens vraagt men naar gegevens in verband met de gedane studies ("behaalde graden per academiejaar") en gegevens in verband met de te ondernemen studies in het buitenland (welke studies, welke uitwisselingsproject, talenkennis, motivatie). Volgens Delmartino zullen vooral drie criteria een rol gaan spelen in de selectie: de talenkennis van de student, zijn motivatie en het feit of hij een 'non-risiko student' is of niet. Een non-risiko student is iemand waarvan men bijna zeker weet dat hij tijdens het lopende academiejaar zal slagen zodat hij het jaar daarop aan het door hem aangevraagde Erasmusproject zal kunnen deelnemen.

De procedure is een poging om het selectieproces in goede banen te leiden, maar het is toch duidelijk dat daarmee niet alles opgelost is. Dat iemand de taal van het land waar hij naartoe gaat goed moet beheersen, is logisch, en vrij gemakkelijk te controleren. Maar hoe moet men een motivatie beoordelen en wanneer is iemand een non-risiko student? Bovendien gebeurt de selectie in de verschillende faculteiten hoogstwaarschijnlijk niet door bijvoorbeeld een onafhankelijke commissie, maar door de promotor van het project. Wij twijfelen niet aan de integriteit van alle professoren, maar toch aan die van enkelen. En u waarschijnlijk ook. Delmartino wist ons trouwens te vertellen dat een aantal van de programma's die dit jaar werden ingediend, gericht waren op enkele zeer selecte studenten. Maar gelukkig werden die programma's niet goedgekeurd door de Europese Gemeenschap. De geest van Erasmus, weet u wel.

Ondertussen bereidt men zich op de Dienst Internationale Samenwerking voor op de opvang van een nog onbekend aantal Europese studenten. Er is zelfs een sociale en een 'juridische werkgroep' opgericht om op alles voorbereid te zijn. En nu maar wachten. En wachten.

Erik Paredis

Steeds meer studentenpublicaties

'De student eindelijk ontdekt'

In de loop van vorig academiejaar werd al duidelijk dat de commerciële markt de student als konsument heeft ontdekt. In oktober kwam het sjieke studentenmagazine Kampus op de markt en in februari zag het veertiendaagse Sic het daglicht. Dit jaar worden naast commerciële tijdschriften ook studentenboekjes en -agenda's te koop aangeboden. Maar liefst drie nieuwe "Studentenboekjes" komen in september of oktober op de markt. Of dat een goeie reden is om het geld alvast boven te halen is echter helemaal niet zeker. Eerstekenners krijgen in Leuven nu al twaalf jaar gratis het Vademekum voor Studenten KU Leuven en een agenda krijg je hoedanook al bij je inschrijving aan de universiteit.

Dat de markt der consumptieproducten centraal staat in die nieuwe publicatiegolf is het duidelijkst in het geval van de Studentenagenda. Het initiatief is hier in handen van het reclamebureau Beta-Plus Advertising, sinds kort verhuisd van Leuven naar Brussel. Zij willen een vierkleurenagenda op de markt brengen die voor alle studenten bruikbaar is. Kleurenreklame en foto's zullen een groot deel van de pagina's innemen maar verder zal het boekje weinig meer bevatten dan je Akademische Agenda.

In de maand mei ging Beta-Plus Advertising via affiches in de verschillende centra op zoek naar "studentenleiders" (welja) die konden instaan voor de verspreiding (lees: verkoop) van dit boekje. Hun "troef": managementervaring. Een pluspunt op het Curriculum Vitae dus.

Het persoonlijk voordeel dat medewerkers aan dergelijke projecten overhouden blijkt voor de initiatiefnemers dus nogal belangrijk te zijn.

Vademekum

Sinds jaar en dag brengt het tijdschrift Knack in september ook een speciaal studentennummer uit met daarin een brok informatie over vernieuwingen en verschuivingen in het onderwijs en de lakunes op de arbeidsmarkt. "Intellectuele marketing", het sturen van studie- en beroepskeuzes, is zowat de filosofie daarachter. Dit jaar pakt Knack uit met een nieuwe formule: een *Jaarboek van de student*. Dat boek zal gebaseerd zijn op de informatie uit de voorgaande jaren. We zijn benieuwd.

De redactie van het magazine Kampus wil ook een boekje uitgeven: hun *Praktische gids van de student* zal een

honderdtaal redactionele pagina's bevatten, 30 advertenties en 20 "yellow pages" (gele bladzijden bedoelen ze wellicht). Het opzet verradert een visie op "De Student" als specifiek menstype. Zo zijn er vijf hoofdstukken die handelen over Slapen, Eten, Studeren, Uitgaan en Vrijen. Moeten we daaruit konkluderen dat een student op zijn eigen specifieke manier slaapt, eet, uitgaat en vrijt?

De te behandelen items die de redactie in haar eerste planning voorstelde, geven een soms treffende indruk van de sfeer van deze publicatie. Bijvoorbeeld: "Robotfoto van de *attractieve student*. Persoonlijkheidstest aan koppelen", "Slapen: hoe beste slapen. Student z'n slaap wetenschappelijk analyseren", "Het donderdagavond-fenomeen. Sociologisch benaderen (de prof verklaart) + fotoreportage van *les boltes*", "Kwaliteitstest van Alma-eten/labo-test", "Studenten en drugs (actueel-sfeertje)", "Een dag en een nacht in een peda-fenomeen", "Waar naartoe om contact met andere sexe te leggen".

Misschien bedoelen ze het soms ironisch, wie weet: "Hoe ouders zoveel mogelijk geld afhandig maken?"

Het resultaat van dit alles moet natuurlijk afgewacht worden, maar we stellen ons toch vragen bij de ontsleend kinderlijke ingesteldheid die soms uit de voorstellen spreekt: "Pendelstudent - lijststudent (hoort er eigenlijk niet bij omwille van allerlei familiale/sociale omstandigheden/moet 's middags botherhammen eten terwijl de anderen aan de spaghetti-fuif van 's avonds denken en de g-student met de knappe grieten wegrijdt)".

Geert Van Eckert
Katrien Callens

Homolo

Met het financiële hoofdstuk zijn echter nog niet alle problemen van de baan. Tot in juli is er onzekerheid geweest of de homologatiecommissie, die de diploma's moet wettigen, wel akkoord zou gaan met het verlenen van vrijstellingen door Belgische universiteiten voor vak-

LIEF ZIJN

Het Erasmusprogramma is in Vlaanderen, en dus ook in Leuven, wat sufses gestart. Maar nu begint er vaart in te komen. De Dienst Internationale Samenwerking in de Hallen plant voor het najaar een uitgebreide informatiekampagne naar de studenten en professoren toe. Er is zelfs voor enkele maanden een speciale kracht aange-trokken.

Ook aan de opvang van Europese studenten wordt hard gewerkt. Bij zijn aankomst krijgt elke student een brochure waarin hem alle "levensnoodzakelijke" informatie wordt gegeven. Zo moet hij bijvoorbeeld zorgen dat hij in het bezit is van een *Erasmuskaart*, een kaart waarmee hij zich altijd kan verifiëren als Erasmusstudent. En huisvesting staat natuurlijk centraal. Een keer dat men weet heeft van de komst van een groep studenten, wordt in samenwerking met de Huisvestingsdienst naar een verblijfplaats gezocht. In de mate van het mogelijke zal daarvoor gebruik

gemaakt worden van de universitaire residenties. De verblijfskosten daar zijn vastgesteld op 4350 BF per maand. Zijn de universitaire residenties bezet, dan wordt met de hulp van de Huisvestingsdienst gezocht naar een kamer in de privé-sector.

In de loop van het jaar wordt dan een bijeenkomst gepland met alle Erasmusstudenten. De verschillende aspecten van het leven in Leuven zullen daar geëvalueerd worden. Of de integratie in de Leuvense studentenwereld gelukt is, bijvoorbeeld. De Dienst Internationale Samenwerking heeft al goede contacten uitgebouwd met de Europakring en de Kring Internationale Betrekkingen. Men hoopt nog tot goede samenwerking te kunnen komen met Loko en de faculteitskringen. Maar voor de rest bent u verantwoordelijk. Als u dus een verduwde Europese of Europese tegenkomt, wees dan eens lief voor elkaar. De geest van Erasmus, begrijpt u. (EP)

VETO?

Abonneren kan ook
Voor wie nooit
naar de les gaat
bijvoorbeeld, of
voor wie zelden
de Alma betreedt.

250 fr. (studentenabonnement)
300 fr. (gewoon abonnement)
vanaf 600 fr. (steun)

rek. nr. 001-0959719-77

Dirk De Wit is de nieuwe verantwoordelijke voor de film- en videoprogrammatie. Hij studeerde pedagogie aan de KU Leuven en zette met een paar vrienden een filmclub op, die samenwerkten met het Stuc. Hij volbracht zijn burgerdienst op de audio-visuele dienst en deed er vaak teaterregistraties. Vorig jaar en het jaar daarvoor probeerde hij samen met Eddy Vae de leemte van de video op te vullen. "De band met het Stuc is eigenlijk nooit echt verloren gegaan."

Mark Deputter, die voor het teater instaat, studeerde in Leuven Germaanse filologie en Theaterwetenschap, en volbracht daar zijn burgerdienst, waarna hij naar Wenen trok om nog meer theaterwetenschap te studeren. Deputter deed bij het Klapstuk van vorig jaar dramaturgie voor het *Alchemie*-project. Sinds 1984 is hij redakteur van het teatertijdschrift *Et cetera*.

Filmkursus

Veto: *Jullie zijn in het Stuc binnengekomen op een moeilijk moment: interne strubbelingen, kritiek op de programmatoren, enzovoort. Is dat geen zware erfenis?*

De Wit: "Ik heb genoeg zelfvertrouwen in mijn eigen kennis. Vóór ik hier kwam werken heb ik trouwens met heel veel mensen gesproken om mijn beleidsplan op te stellen, en daarbij heb ik sterk het gevoel gekregen dat ik niet de verkeerde richting uitga. Dat geeft al heel wat vertrouwen."

Veto: *Jullie voorgangers werd verweten geen artistieke ambities op lange termijn te hebben. Wij nemen aan dat het bij jullie nu wel anders moet liggen. Laten we beginnen met de filmprogrammatie...*

De Wit: "Voor mij zou filmprogrammatie een beeld- en klankprogrammatie moeten zijn, ruimer dan alleen maar film. In die zin komt film en video soms ook dicht bij andere disciplines zoals teater en dans of muziek. Daarom heb ik een aantal mensen uit andere disciplines gevraagd om een filmprogrammatie op te stellen. Zo bijvoorbeeld Thierry De Mey, een muzikant van *Maximalist*. Hij is zelf filmmaker en sterk geïnspireerd door het ritme van film. Ik heb hem gevraagd om een aantal films te kiezen die voor hem te maken hebben met een muzikale structuur en ritme. Op die manier wil ik die disciplines, die tegenwoordig een beetje dichter bij mekaar liggen, aan het publiek presenteren."

"Voor de maand november denk ik aan een soort hommage aan *Maatschappij Discordia*. Ik vind dat zij heel audiovisueel werken, het herinnert me vaak aan Godard. Ik wil Jan Joris Lamers vragen om in overleg met mij een aantal films te kiezen."

"Verder gaat architect Patrick Greeve een filmprogrammatie opstellen rond de problematiek van het filmscenario als architectuur, of de architectuur als scenario. Dat is interessant: goeie architecten zijn meestal ook goeie scenaristen."

"Een ander niveau dat moet aan bod komen is de cinema zelf, en daar bedoel ik dan meer de cinematografie mee: de cinema zoals ze is ontstaan, van de stomme film tot nu. Zo komt Dirk Lauwaert in het eerste semester elke maandag een filmkursus geven. Hij behandelt telkens één thema, en per tema kiest hij dan ook een film die voor het publiek toegankelijk is. Voorbeelden van thema's zijn het voyeurisme, het kader, de stem, het lichaam, de fictie, de ruimte. Na tien lessen zou je zo toch een globaal beeld zou moeten hebben van wat cinema is, en vooral van hoe je naar film kunt kijken. Het is dus geen konkurantie voor de universitaire cursus filmanalyse, het gaat in de eerste plaats om een cursus filmkijken."

"Op een ander niveau wil ik ook graag nieuwe films laten zien die op de planken blijven liggen of zelfs geen distributeur vinden; nieuwe, inventieve films van mensen die vanuit de geschiedenis naar de toekomst kijken; mensen die naar nieuwe perspectieven zoeken om nog filmbeelden te maken. Dat kan zelfs gaan over de wanhoop in de cinema, of over de moeilijkheid om nog te kunnen produceren, de moeilijkheid om nog fictie te maken."

"Een programmator moet een goeie tentoonstellingbouwer zijn"

Het Stuc vierde vorig jaar zijn tiende verjaardag. Veel reden om te feesten was er evenwel niet: interne strubbelingen en kritiek van alle kanten (volgens de enen is het Stuc te elitair, volgens anderen is het te populistisch) gaven aan dat het cultuurcentrum zich in een malaise bevond. Alsof dat nog niet genoeg was werden in april jongstleden de programmatoren Peter De Jonge (teater) en Eddy Vae (film) wegens "een gebrek aan artistieke ambitie" aan de deur gezet, en zag het er naar uit dat het Stuc werkelijk zwarte tijden tegemoet ging. Met de komst van de nieuwe programmatoren Mark Deputter en Dirk De Wit zou een en ander weer op zijn pootjes moeten terechtkomen. Veto sprak met twee entoesiaste heren.

hadden, brengt het Stuc ook dit jaar. De Wit zal onder andere alle films van Marguérite Duras aan bod laten komen, "omdat zij zover gaat in het afbreken van de cinema dat het bijna extreem is in destructie. Ik vind dat ongelooflijk interessant. Als zij een film maakt gaat het bijna over de onmogelijkheid om film te maken."

De Wit: "We zullen ook uitgebreid aandacht besteden aan de experimentele film, ten eerste door de tentoonstelling *The Elusive Sign*, een overzichtstentoonstelling van Britse avant-garde-film en -video in de jaren zeventig. Ik heb aan Willem de Greve, docent aan het Sint-Lukasinstituut, gevraagd om in enkele sessies recente evoluties te schetsen in de experimentele film. Naast een historisch overzicht krijg je dus ook te zien waar de experimentele film nu staat ten opzichte van video en cinema."

"Als filmprogrammator wil ik toch wel op mijn hoede zijn voor een nieuwe tendens in de cinema: nu proberen nog cinema te maken zoals het vroeger gemaakt werd, diezelfde illusie trachten op te wekken. De tijden zijn veranderd, ook bij het publiek, ook bij het kijken. De mensen zijn het nu eenmaal gewoon om naar TV te kijken. Die sterke identifikatie krijg je nooit meer terug.

verschillen van die van Eddy. Ik wil ook hard aan de videoprogrammatie werken, en niet zomaar alles tonen wat modern of avant-gardistisch lijkt. Een project als *London/New York* zou ik nooit doen. Wat ik het belangrijkste vind is het realiseren van een authentieke kijkervaring, niet het opsnoeren van het aller-nieuwste."

"Zelfs al staat video soms loodrecht op cinema, ik vind dat door toch een communicatie kan ontstaan. Er zal aandacht zijn voor Belgische videokunst, recente producties maar ook werk uit het verleden. Eigen producties doen we voorlopig nog niet. In samenwerking met het Europees Poëziefestival komen er videotapes die handelen over de relatie woord-beeld, er is een retrospectieve over het werk van Graham Young, en dan wil ik ook mensen van het tijdschrift *Mediamatic* uitnodigen."

Veto: *Hebben jullie samen een globaal beleidsplan opgesteld?*

Deputter: "Ja. Vanuit een definitie van wat het Stuc moet zijn probeerden wij een soort programmatiekader op te stellen. Ik ga er van uit dat het Stuc een instelling is met twee gezichten: enerzijds een gezicht dat naar het publiek gericht is, anderzijds een gezicht gericht

bevolking, niet alleen studenten, geïnteresseerd is in wat er in de kunstwereld gebeurt. Als een cultureel centrum kan je dus hoedanoo maar een deel van het publiek bereiken, net zoals er maar een aantal mensen elke week wil gaan tennissen. Wat de echt geïnteresseerden betreft: die moet het Stuc allemaal kunnen bereiken."

Matematisch

Veto: *Het Stuc zit met een erfenis die leeft bij veel studenten. Zelfs al kennen ze het Stuc niet, toch zeggen ze 'dat is niets voor mij'. Hoe doorbreek je dat?*

De Wit: "Ja, je zou bijna kunnen zeggen dat het Stuc gekodeerd is. Kijk: als programmator wil je een film of een teaterstuk laten zien zonder de codes die daarbij aankleven, want je wil uiteindelijk maar een teaterstuk tonen omwille van het teaterstuk zelf, en omwille van de noodzaak dat dat teaterstuk een publiek vindt. Bij het zien van een film kan je schitterende ervaringen hebben die niet altijd even gemakkelijk zijn of voor de hand liggen, maar die telkens ontzettend verrijkend kunnen zijn. Daarom willen wij die kijkervaring zo authentiek mogelijk laten verlopen, zo weinig mogelijk gekodeerd door voor-

Veto: *We hebben het nu over het zogenaamd elitaire karakter van het Stuc gehad, maar er zijn ook mensen die zeggen dat het Stuc geen avant-garde meer is, niet grensverleggend meer werkt. Je merkt dat ook in het kafee waar de muziek populistischer wordt. Wat film betreft breng je ook helemaal niks nieuws als je bijvoorbeeld een retrospectieve over Bergman draait.*

De Wit: "Niet akkoord. De meesterwerken uit de filmgeschiedenis móet je blijven tonen, dat mag niet verloren gaan. Ik heb zelfs het gevoel dat die beelddaal nog niet eens is doorgedrongen. Er zijn natuurlijk gangbare redenen om een Bergman te tonen, maar je moet de scherpe punten eruit halen die een publiek vandaag nog altijd kunnen treffen."

"Je kan veel vertellen door de volgende, de montage of het samenbrengen van films. Je kunt van Bresson alles tonen of je kunt hem in een bepaalde stroming plaatsen: dan ben je vaak wel normbevestigend. Als je films onder de 'film noir' of de 'nouvelle vague' plaatst dan is dat heel reducerend. Ik wil ook niet een aantal Chinese of Russische films direct onder de noemer 'perestrojka' plaatsen, want dat doodt de scherpheid van de films. Maar als je Bresson kunt plaatsen naast een Paradzjanov of zo, of naast een nieuwe jonge kineast, of een onbekende oude filmmaker, dan heropen je de discussie en hernieuw je het kijken naar Bresson. En daar wil ik juist naar toe. Een programmator moet een goeie tentoonstellingbouwer zijn. Hij kan een heel nieuw werk van een volgsagen onbekende kunstenaar plaatsen naast een meesterwerk en er ontstaat iets tussen die twee, zodat je een werk als nieuw ziet."

Aanbod

Veto: *Krijgen we op teatergebied een ander Stuc te zien dit jaar?*

Deputter: "In het verleden werden er in het Stuc een aantal engagementen genomen tegenover kunstenaars en die wil ik niet afvoeren. Het is onnoz om nu te zeggen: "Anne-Theresa De Keersmaecker is nu bekend, die gaan we niet meer programmeren". Dat is niet de juiste vorm van redeneren. Aan de andere kant wil ik ook heel bewust op zoek gaan naar jongere dingen, dingen die onbekend zijn, die niet in de grote theaters gespeeld worden."

"Bovendien is het Stuc als een receptief-productief centrum erkend, dat wil zeggen dat het naast zijn programmatie-opdracht ook expliciet de opdracht heeft producties te maken of te ondersteunen. In die zin ben je sowieso avant-garde, want je maakt zelf dingen – en niet met mensen die al bekend zijn. Voor de werking van het Stuc is het ook heel belangrijk dat er hier kunstenaars aan het werk zijn. Je kan met die mensen praten, je kan zien wat ze doen, je bent er echt mee bezig."

Veto: *Je zegt dat je zoekt naar jonge, onbekende dingen. Hoe pak je dat aan? Gaat dat van ontdekking naar ontdekking?*

Deputter: "Ja... Nu zijn er bijvoorbeeld gesprekken bezig over een ko-productie met Karlon Fonteyn, die hier al jaren een cursus stijdansen geeft. Ook met Rosette De Herdt, die al iets bekender is, plannen we nog een productie."

Veto: *Peter De Jonge zei vorig jaar dat er, wat teater betreft, weinig te rapen valt op de Belgische markt.*

Deputter: "Daar valt niets aan te veranderen. Dat is het verschil met film, een teaterprogrammator zit met het aanbod dat er is."

"Misschien zijn er inderdaad niet heel veel echt nieuwe dingen, is er niet zo'n grote impuls. Het Stuc is samen groot geworden met een beweging in het teater die zich nu geïnstalleerd heeft. De meesten daarvan zijn nu erkend als kunstenaar van belang."

"Maar je mag je ook niet blind staren op dat gebrek aan impuls. Er gebeuren nog wel interessante dingen. Toevallig hoorde ik onlangs in Italië iemand uit Londen tegen een Canadees zeggen: "Als je naar Europa komt om teater te zien, dan moet je naar België gaan want daar gebeurt alles..."

Johan Reyniers
Didier Wijnants

De nieuwe Stuc-programmatoren Mark Deputter en Dirk De Wit lichten hun plannen toe. (Foto Didier Wijnants)

Maar uit onkunde of uit gebrek aan ideeën zijn heel wat kineasten zich daarmee wel gaan bezighouden: films maken die lijken op die van vroeger, met heel veel knipogen en verwijzingen. Dat brengt wel geld in het laatje, maar dat is dan ook alles. Dan toon ik veel liever iemand als Fellini, die met *L'Intervista* zegt "Ik kan geen films meer maken zoals vroeger". Dat vind ik veel oprechter, autentischer dan al die nieuwe cineasten die blijkbaar het vak ontzettend goed beheersen maar die volkomen lege vormen afleveren. Manierisme eigenlijk."

Opvallend in de programmatie van Dirk De Wit is niet enkel het grote aanbod (u kunt zich ook verwachten aan Russische, Belgische, stomme films en nog veel meer), maar ook de ongelooflijke diversiteit.

Veto: *Je aanpak lijkt grondig te verschillen van die van je voorganger. Is er sprake van continuïteit of van een break?*

De Wit: "Dat is niet zo eenduidig. Mijn programmatie zal inderdaad op heel wat punten – maar niet op allemaal – sterk

naar de kunst en de wereld van de kunstenaar. Het Stuc is niet iets dat tussen die twee staat, het is zoets als een ontmoetingsplaats, het is geen grens tussen twee werelden want die lopen overal door mekaar, ook buiten het Stuc. Als het Stuc zo'n ontmoetingsplaats is, dan moeten we die natuurlijk zien te definiëren, en stellen wij een soort van axioma: we zouden die ontmoetingsplaats niet zien als een plaats waar de ontmoetingen toevallig gebeuren, maar waar de contacten zinvol zijn en zin genereren. Zo krijg je meer de idee van werkplaats."

Veto: *De programmatie van het Stuc houdt een engagement in, zowel tegenover de kunstenaar als tegenover het publiek. Met dat publiek lijkt het nogal eens spaak te lopen.*

Deputter: "Ons publiek is voor een groot deel een studentenpubliek. Dat is iets om perfect gelukkig over te zijn, zeker in een centrum dat zich interesseert in dingen die nieuw zijn, in experimenten."

"Maar je kan niet buiten beschouwing laten dat maar een beperkt deel van de

oordelen of ideeën die men heeft dat het Stuc elitair is of zo. Film en teater ongekompliceerd tonen, dat is onze eerste bekommernis."

"Ik vind het ook heel belangrijk dat we werken met goeie brochures en artikelen waarin we niet zomaar de inhoud beschrijven maar ook de problematiek van de film aanraak. Ik wil daar mensen bij betrekken die er iets van af weten. Zo heb ik twee romanisten gevonden die hun thesis schrijven over Duras. Als het kan moeten we ons daarvoor openstellen. Ik hoop dat er in die zin terug iets als een forum kan ontstaan."

Veto: *Je verwijst nu naar romanisten en zo. Hoe schat je eigenlijk de kansen van het Stuc bij het publiek van Heverlee?*

De Wit: "Ik ken heel veel mensen die geïnteresseerd zijn in film. Daar zijn ook ingenieurs bij. Een film als van Bresson is toch heel matematicus, dat is niet zomaar filmkunst. Ik kan mij voorstellen dat ook zulke mensen geweldig kunnen gefascineerd raken. Het komt er op aan van zeker naar Heverlee toe een goeie promotie te voeren."

Erasmus

Leuven

crêperie Bretonne

Het Studentencafé

De Spaghettispecialist **Erasmus**

Tiensestraat 96 - 3000 Leuven - 016/20.08.62

Het eerste Zweeds kafee in België

Zeelstraat 1
3000 Leuven
016/23 56 98

Met snacks vanaf 80 Bfr,-
Voor mensen met drempelvrees: er is ook spaghetti
Elke dag vanaf 11 uur. Vergaderzaal beschikbaar

10 JAAR

MUNT

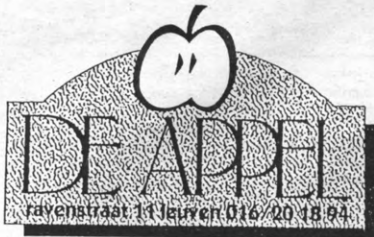
De discotheek van Leuven!

Café De Munt & Discotheek Samambaia - twee zaken in één.
Op di, woe, do, vrijd, zat is de munt open om 19 u; Samambaia
telkens om 21.30 u

*Op maandag, dinsdag & woensdag ook beschikbaar voor TD's,
fuiven en privé-party's*

MUNT SAMAMBAIA MUNTSTRAAT 5 LEUVEN 016/20.06.41

CAFE-RESTAURANT

20 JAAR

OPEN ELKE DAG VANAF 11.00 UUR
UITGEBREIDE DRANK- EN EETKAART
Tuinterras

Een kwarteeuw Sociale Raad

De luidste schreeuwers van Leuven

Ooit al de 'reklamefolders' van deze universiteit in je handen gehad? Zwart op wit (en af en toe met een beetje kleur) wordt de KU Leuven geprezen om haar bijzonder student-vriendelijk karakter. Je kan tegen goedkope prijzen lekker eten in de Alma's, de universitaire peda's bieden niet te dure én kwalitatief goede kamers, half Leuven staat dag en nacht gemobiliseerd om iedere student-in-nood te helpen: Sociale Dienst, Jobdienst, Huisvestingsdienst, Juridische Dienst, de studentendokters, ... Bij het lezen van al dat moois voelen de mensen van Sociale Raad (Sora) - de raad van de de overkoepelende studentenbeweging Loko die instaat voor de externe democratisering van het onderwijs - zich voor een keertje een heel klein beetje minder onbegrijpelijk.

Om die link Sociale Raad & student-vriendelijke universiteit beter te kunnen begrijpen is een brokje historie wellicht op z'n plaats. Tot de jaren vijftig bestonden er ongeveer geen speciale voorzieningen voor studenten. Je trof voor die tijd dan ook vooral het type van de 'prins-student' terug: studenten van rijke komaf, waar dan ook in veel gevallen het aantal bijzaken niet of nauwelijks meelde: pa betaalde toch, als het diploma maar ooit zou volgen. Wanneer had niet zo bijster veel belang.

Worsten

Enkele studenten die niet tot voornoemde groep behoorden, en ondervonden welke problemen het met zich meebracht in financieel moeilijke omstandigheden te studeren, besloten zelf de handen uit de mouwen te steken om in deze toestand verandering te brengen. Ze begonnen dan maar zelf frieten te

bakken, worsten te draaien en kursussen te stencillen: de pionierstijd van Alma en Acco.

Na een tijd begon de overheid het bijzondere nut van dergelijke studenten-initiatieven in te zien. De kostprijs van de studies werd door dit engagement fors gedrukt, zodat heel wat meer kinderen uit de middenklasse naar de universiteit konden komen. Mooi meegenomen in een tijd waarin de industrie schreeuwde om meer kaderleden. Dat het onderwijs democratischer werd, met andere woorden dat tenminste de financiële drempels tot de hogere studies gedeeltelijk werden weggenomen, paste dus zowel in de kraam van overheid als van de jongeren zelf.

Initiatieven van regeringswege op dit terrein bleven dan ook niet lang uit. Het parlement keurde in 1960 een wet goed betreffende de sociale sectoren aan universiteiten. Vanaf nu beschouwde de overheid het als haar plicht te zorgen voor goedkope huisvesting, voeding, voor diensten die je helpen met studie-beursen, juridisch advies kunnen verstreken, die behulpzaam zijn bij het zoeken naar een studentenjob, voor studentendokters, ... Voor de studenten, in veel gevallen de over-idealistische opstarters van dergelijke initiatieven, was de eersteplansrol vanzelf verleden tijd.

De studenten werden wel niet helemaal uitgerangeerd. Het beheer over de hele Sociale Sektor wordt - althans sinds het begin van de jaren '70 - waargenomen door de Raad voor Studentenvoorzieningen (RVS). Naast vijf professoren en vijf personeelsleden zetelen daarin ook vijf studenten, afgevaardigd door Sociale Raad. De voorzitter van Sora is trouwens ondervoorzitter van de RVS.

Zetel

De studenten zitten ginds echter niet om even hun eigen persoonlijke ideeetje te spuien. Hun inbreng is gestoeld op de filosofie van democratisering van het onderwijs. Dat zij de studentenbelangen verdedigen wordt gegarandeerd doordat ze verantwoordelijk zijn aan de algemene vergadering van Sociale

Raad, waarin alle kringen vertegenwoordigd zijn.

In de praktijk komt het er echter vaak op neer dat de studenten in de oppositie gedrongen worden. De studenten bezeten nu eenmaal slechts een vijfde van de vijftien 'zetels'. Ondanks deze ongelijke machtsverhoudingen lukt het af en toe studentenstandpunten ook in concrete beslissingen terug te vinden. Af en toe. Ongeveer gelijkaardig gaat het er in de Raad van Bestuur van Alma en Acco aan toe.

De toegang tot de universiteit toegankelijk maken omvat echter een veel groter terrein dan enkel het mede-beheer. Zo gebeurt er heel wat denk- en discussiewerk omtrent de problematiek van de studiefinanciering: Sora bestuurde het beuzenstelsel en de geformuleerde alternatieven zoals studieleningen, en probeert daar gefundeerde kritieken op te formuleren. In dit kader stond vorig jaar de problematiek in verband met het studentenjobisme volop in de focus. Samen met de mensen van de Jobdienst en de Juridische Dienst heeft

Sociale Raad op nationaal vlak naar een oplossing gestreefd. Met vrij goede resultaten, maar dat kan u elders in deze Veto lezen.

Vorig academiejaar hebben studenten van Sociale Raad ook deelgenomen aan de Werkgroep Huisvesting, waarin de huisvesting in Leuven kritisch doorgeleefd werd. Tevens formuleerde de Denk-groep nieuwe en noodzakelijke beleids-opties. Andere items die in de raads-werking aan bod kwamen, zijn ondermeer de problematiek van Numerus Clausus en de op til staande Hervorming van de Akademische Graden.

Sociale Raad houdt er doorgaans ook aan iets verder te kijken dan de student-tenuis lang is. Naar aanleiding van de racistische moord op de Boeroendse student Audace Rucumhumba, startte Sora samen met andere organisaties een Werkgroep Anti-Racisme op. De motie van deze werkgroep werd door meer dan vijftig verenigingen ondertekend, en de brochure 'Maak hen niet Zwart' kende een ruime verspreiding. Tussen haakjes, voor slechts vijftig frank is zo'n ding het jouwe. Wip eens binnen op Sociale Raad ('s Meiersstraat 5) en rits een brochure mee. Die over Racisme, of bijvoorbeeld die over Numerus Clausus, of Studiefinanciering, of de Sociale Sektor, ...

Nu gebeurt het meer dan eens dat de beleidsvoorstellen van Sora niet aan-

vaard worden door de overheid, of dat de beleidsvoorstellen van de overheid door Sora niet gepikt worden. Af en toe gaat de laatste ontevredenheid onopgemerkt voorbij, maar even dikwijls krijgen de sociaal actiefsten van deze stad het echt op hun heupen. Tot wat zo'n latent ongenoegen kan leiden merkte Leuven nog het best in december '86, toen een maand lang gestaakt, bezet, betoogd en geprikkeld werd als reactie op de associële gevolgen van het Sint-Annapan.

Vorig jaar bleef het tamelijk rustig op het front: in december trok er een stille tocht ter nagedachtenis van de vermoorde Boeroendse Student door de straten, in februari ging het er des te luidruchtiger aan toe toen enkele honderden studenten protesteerden tegen de verhoging van de Almaprijzen.

In 1989 - de tweede helft van dit academiejaar dus - zal Sora vijftig-tig jaar geboerd hebben een konsekwente politiek van democratisering van het onderwijs te voeren. Soms ludiek, soms grimmig, soms massaal, soms met een klein groepje geëngageerden, soms met resultaat, soms zonder dat de gezagsdragers op hun voorstellen ingingen. Het is de verantwoordelijkheid van alle studenten deze draad te blijven opnemen.

Walter Pauli

De vraag Kringraad, wat is dat?

Kringraad behartigt, zoals de andere raden binnen Loko, de belangen van de KUL-studenten. Maar anders dan bij Sportraad, Cultuurraad, Sociale Raad en de International Student Organisation (Isol) duidt de naam niet op zijn specifiek werkingsdoel. Kringraad is wel een forum waar alle kringen terecht kunnen en waarlangs alle kringen kunnen worden gecontacteerd, maar naast de coördinatie van gemeenschappelijke activiteiten, heeft de Raad ook twee specifieke werkingsterreinen: onderwijs en mede-beheer.

Als student van deze universiteit krijg je dagelijks met onderwijs te maken. De manier waarop het onderwijs aan de KU Leuven aangepakt wordt, is soms origineel, soms goed. Maar dikwijls ondervind je al gauw dat lang niet alles is zoals het zou kunnen zijn. Heel wat profen geven of een benadelijke manier les of de stof die gedoceerd wordt, is duidelijk verouderd. Hoe verder het jaar vordert, hoe meer klachten er in je jaar zijn over de omvang van het werk, profen nemen tijdens het hele jaar 'testjes' af, kort vóór of tijdens de examenszitting worden nog examens verplaatst enzovoort.

Kringraad probeert zulke problemen aan te pakken, alternatieven voor te stellen, bij conflicten naar oplossingen te zoeken. Elke fakulteitskring stuurt daar-

om een afgevaardigde naar de veertiendaagse Algemene Vergadering van Kringraad. Daar wordt dan gezamenlijk over de te voeren politiek beslist. Om die vergaderingen inhoudelijk te kunnen onderbouwen en om een aantal problematieken uit te diepen, worden jaarlijks enkele werkgroepen opgericht waarbinnen grondig over onderwijs nagedacht wordt. De geformuleerde voorstellen gaan naar de nationale en akademische overheden toe en zo nodig wordt er ook actie gevoerd. Ook houdt Kringraad kritisch in het oog welke initiatieven de overheden op onderwijspolitiek vlak nemen, analyseert die vanuit het perspectief van de mede-beheerspolitiek die in de loop van de jaren is opgebouwd en uit zijn mening daaroer.

Afgelopen academiejaar werd onder andere druk gestudeerd en gediscussieerd over de wet op de Akademische Graden en de mogelijke wijzigingen daarin. De Werkgroep Akademische Graden adviseerde bv. de Algemene vergadering van Kringraad in verband met een nieuw voorstel tot invoering van een studiepuntenstelsel. Dat is een verandering van het examensysteem waarbij de examens makkelijker gespreid kunnen worden maar waarbij ook het gevaar opduikt dat de eisen voor de afzonderlijke examens gevoelig stijgen en bijgevolg ook de studiedruk in zijn geheel toeneemt. De werkgroep eerste kandidatuur was bezig met de voorstellen die i.v.m. de polyvalente kandidaturen gedaan werden. Een polyvalente kandidatuur groepeerde verwante studierichtingen in één gemeenschappelijke kandida-

tuur. Andere topics waren ingangsexamens (naar aanleiding van het voorstel deze in landbouwenschappen in te voeren) en het monitaar.

Ook de problematiek van Zuid-Afrika kwam dit jaar uitgebreid aan bod, en dat naar aanleiding van het eredoctoraat van Mgr. Denis Hurley. Mgr. Hurley werd immers op voorstel van de studenten tot eredoctor van onze universiteit benoemd.

Die samenwerking tussen de kringen op onderwijsvlak is er niet zomaar. Ze moet het mogelijk maken een zo efficiënt mogelijk mede-beheer te voeren. Eén van

de middelen waarover de studenten beschikken om hun ideeën te verkondigen en eventueel door te drukken, is namelijk het mede-beheer. Zowel binnen de fakultaire organen (Permanente Onderwijscommissies, Fakulteitsraden...) als interfakultaire (Akademische Raad, Onderwijsraad, Raad voor Internationale Betrekkingen, Interfakultaire Commissie voor de Aggregatie...) spreken studenten een woordje mee en zetten ze hun standpunten uiteen. Die standpunten weerspiegelen in zo ruim mogelijke mate die van Kringraad, en via haar die van de studenten in het algemeen. Ook

daarom is overleg tussen de verschillende kringen en Kringraad niet alleen wenselijk, maar broodnodig. Een tegelijkertijd wordt Kringraad zo een forum waar samenwerking tussen kringen kan groeien, waar ideeën kunnen uitgewisseld worden, waar kan gestreefd worden naar verbetering van de organisatie van de kring en de raad. Het is dan ook van belang dat de nieuwe presidia het belang van Kringraad als gemeenschappelijk overlegorgaan en werkinstrument inzien. Alleen zo kan de huidige werking uitgebreid en verbeterd worden.

Ralf Wellens

Een Stucje Cultuurraad

Dat in een universiteitsstad als deze een degelijke culturele werking en vorming niet mag ontbreken is evident. In Leuven is het de Cultuurraad der Leuvense studenten die als vzw deze zware taak te behartigen heeft.

De mensen achter de Algemene Vergadering van deze Cultuurraad zijn de cultuurafgevaardigden van de verschillende fakulteitskringen. Naast het verzorgen van het culturele aanbod in de eigen kring, proberen zij ook de samenwerking tussen de verschillende kringen zoveel mogelijk te stimuleren. Daarnaast heeft de Algemene Vergadering haar eigen jaarproject. Zo was er vorig jaar *Leuven gaat Vreemd*, een evenement dat zich grotere delen in en rond het Arenberginstituut in de Naamsestraat afspeelde. Aan dit project, waarin allerlei vreemde culturen centraal stonden, werkten niet

minder dan 14 kringen mee.

Toch is *organiseren* niet de eerste taak van Cultuurraad. Die taak wordt waargenomen door de professionele programmatieploeg van het Stuc.

Wat hun aanbod betreft: Cultuurraad wil borst staan voor een zeer gevarieerde waaier van vernieuwende verrassingen inzake dans- en teatervoorstellingen, video, film, kursussen en zelfs meer.

Bij de filmprogrammatie duiken telkens weer andere formules of thema's op. Naast de steeds weerkerende terrassfilms, die elk jaar tijdens de examenperiode een aangename verpozing betekenen op het terras van de Stucbar, brengt het Stuc maandelijks nieuwe filmprojecten rond een bepaald thema, land of regisseur. Wat er dit jaar allemaal op stapel staat kan je lezen op pagina 5.

Aan teater- en dansvoorstellingen ontbreekt het overigens ook niet. Naast nationale en internationale nieuwkomers vertoont het Stuc ook eigen

*Huiswerk*producties waarin beginnende kunstenaars een kans krijgen. Spijtig genoeg is het weer even wachten op een nieuwe uitgave van het groots opgezette, tweejaarlijks *Klaspuk* festival.

Ook aan vorming is gedacht. Er zijn uiteenlopende kursussen, gaande van primitieve dans tot fotografie, van salondans tot architectuur, en dit zowel voor wie wil kennismaken met iets nieuws, als voor een doorwinterde professional.

Elke verdere informatie en de maandelijks programmatie vind je in het info-blad *Stuc voor Stuc*, dat gratis verspreid wordt. De permanente (open van 10 u tot 18 u) bevindt zich op de tweede verdieping van het Stucgebouw in de Van Evenstraat. Daar kan je terecht voor alle inlichtingen en voor de aanschaf van je Stuckaart, die heel wat korting kan betekenen bij je toekomstige teater- of filmbezocht.

Claudia Van de Velde

de spuye

INSTITUUT VOOR LICHAAMELIJKE
OPLEIDING

OPEN
maandag - vrijdag: 9-24 uur
zaterdag: 9 - 20 uur
zondag: 10 - 20 uur

NA EEN UURTJE SPORT KAN JE ER GEZELLIG IETS
KOMEN ETEN OF DRINKEN

MAAR ER IS OOK EEN ZOLDER...

voor vergaderingen, lezingen, feesten, kulturele activiteiten, barbecue,...
in feite kan je je eigen fantasie de vrije loop laten!

Bij ons kan het en we helpen je zelfs met raad en daad...

NEEM DUS KONTAKT OP MET ONS (☎ 22.03.24)
of kom gewoon even langs!

ONZE EERSTE AKTIVITEIT GAAT DOOR OP

DONDERDAG 6 OKTOBER 1988
om 21 uur met
SHUKA
JAZZ & BLUES

de spuye
CULTUREEL ONTMOETINGSCENTRUM
TEREKENINGEN 016
3000 LEUVEN 48 WALLE
016 22 03 24

C A F E ALLEE

★ ★ ★ ★
OUDE MARKT 41 3000 LEUVEN

J-CARD. Your junior banking!

BAC leeft met je mee. Ook als je nog wil
bankieren. De J-Card is inderdaad een junior
bankkaart. Maar bij BAC ben je daarmee een
client met voorrang.
Want de J-Card slaat voor betere bankservice.
Ondermeer omdat ze je op Bancontact laat uit-
En natuurlijk omdat ze spaargeld meer opbrengt
en je kredieten krijgt aan voordeliger voorwaarden.

Ben je J-Card een bankkaart met voort!
En alles wat weten? Slap? Lansen bij je kantoor
bruder. Lieve vriendin dan meppen.

BAC leeft met je mee.

maandag tot en met vrijdag van 11.30 u tot geen uur
zaterdag van 19.00 u tot een goed uur
zondag spelen wij op verplaatsing
Café De F'lint - F. Lintsstraat 4 - 3000Leuven Tel. 016/22.70.65

Steven op de Naamse af

Blijf niet rondlopen met je problemen

Je zal het wel eens eerder gehoord hebben: naar Leuven kom je niet alleen om te studeren, je krijgt hier meestal voor het eerst de kans een groot deel van je leven naar eigen smaak en inzicht uit te bouwen. Maar net als het blokken, worden ook je buitenschoolse activiteiten veel minder vanzelfsprekend in de juiste banen geleid dan vroeger, tijdens je middelbare studies. Je zocht zelfstandigheid kan je zuur gaan opbreken als in december blijkt dat je huisbaas verwacht dat je je nog knus voelt bij Siberische kamertemperaturen. Of als je je op een ochtend tijdens je eerste zit te ziek voelt om een stap uit bed te wagen en je niet eens een thermometer bij de hand hebt, laat staan een paardmiddel dat je op de been helpt. Om je moeder roepen helpt dan meestal niet veel: je zal elders deskundige hulp moeten zoeken.

Reeds in de jaren '50 waren sommige studenten zich gelukkig al bewust van deze en andere problemen. Zij gingen de aanzet tot de uitbouw van de voorzieningen waar de studenten vandaag terecht kunnen voor raad en bijstand. Deze maken samen de sociale zekerheid van onze universiteit, die dankzij overheids-subsidies vaak gratis haar diensten kan aanbieden. Bedoeling is niet alleen om alle studenten het leven wat gemakkelijker te maken, maar ook en vooral om die jongeren te helpen die anders minder gemakkelijk de weg van de universiteit zouden opgaan, en zo bij te dragen tot - jawel - de democratisering van het onderwijs.

Een hebeel van deze voorzieningen vind je in het Van Dalekollege in de Naamsestraat. De eerste dienst waar veel studenten komen aankloppen, is de Huisvestingsdienst. Je kan er lijsten raadplegen met informatie over beschikbare kamers, gemeenschapshuizen, studio's... Je krijgt er ook het modelhuurcontract dat je moet voorleggen bij je inschrijving. Verder bemiddelt dit centrum bij conflicten. Huisbazen vragen er trouwens ook wel eens hulp, bijvoorbeeld als een student ondanks diverse aanmaningen z'n achterstallige huur niet betaalt. Dan kan de Huisvestingsdienst zelf contact opnemen met de betrokken student om de problemen te bespreken. Hij wordt dan eventueel doorgestuurd naar de Sociale Dienst, enkele gangen verder.

De Sociale Dienst helpt studenten wegwijzen geraken in de Sociale Zekerheid. Studiefinanciering is er een van de belangrijke gesprekstema's. Je kan er een renteloos voorschot krijgen op je

Naamsestraat. Dit kollege staat waarschijnlijk meer bekend voor de tweede voorziening die er haar onderkomen vindt: de Dienst voor Studietoelagen. De informatiek verschaft er je tekst en uitleg over alles wat met studeren te maken heeft: overschakelmogelijkheden naar andere richtingen, postgraduate studies, studies in het buitenland... Individueel advies is ook mogelijk. En wie weet leer je daar dan toch je voordien onoverwinnelijk gewaande eksamensangst wat beter in toom te houden door het volgen van een relaxatietraining.

Studentvriendelijk

Een belangrijk aspect in de werking van al deze diensten hebben we nog niet vermeld: er wordt niet alleen op individuele basis met de studenten gewerkt, de verschillende centra trachten ook initiatieven te nemen die de volledige studentengemeenschap ten goede komen.

Een mooi voorbeeld van een dergelijk beleid vinden we in de gezondheidssector, waar de werkgroep Gezondheidsvoorzichting bijvoorbeeld aandacht besteedt aan de arbeidsbelasting van de studenten... Leuven zou zeker heel wat minder studentvriendelijk zijn, hadden deze diensten niet af en toe een vermanende vinger opgestoken bij bepaalde mistoestanden.

Verder kan je zowat overal in beide kolleges brochures verzamelen met uitleg en adviezen over specifieke probleemgebieden. De hoofdvogel wordt op dat gebied wel afgeschoten door de juridische dienst, die binnenkort een enkele honderden pagina's dikke gids zal laten verschijnen over de rechten en de plichten van de student. Het boek besteedt niet alleen aandacht aan Leuvense toestanden, maar zou ook in Gent en Antwerpen bruikbaar moeten zijn. En het gaat een gat in de markt vullen, denken de auteurs.

Verleden jaar werd ook nog voor het eerst een Opendeurdag gehouden in het Van Dalekollege. Hoe aantrekkelijk het initiatief ook was uitgebouwd, de studenten lieten zich maar bij mondjesmaat zien. De datum was dan ook wel ongelukkig gekozen: de kringen verzorgden immers in die periode een rondleiding in Leuven voor de eerste kanners, toch de doelgroep van zo'n infodag. Een herneming zit er dit jaar niet meer in. Toch dromen ze er op de Huisvestingsdienst nog van de deuren opnieuw open te stellen, maar dan wat later op het jaar.

Katrien Callens

Geen opendeurdag dit jaar, maar toch een bezoekje overwaard: het Van Dalekollege. Al was het maar om een minzame glimlach van Jan De Vuyst op te vangen (Foto Didier Wijnants)

Buitenlandse studenten

De Internationale Studentenorganisatie Leuven

Aan de KUL studeren jaarlijks heel wat studenten uit het buitenland. Duitsers en Nederlanders die in hun eigen land buiten de numerus-clausus-waard hadden gerekend bijvoorbeeld. Of studenten uit Afrika en Azië die via het Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingsamenwerking (Abos) een beurs krijgen om hier te komen studeren, of buitenlanders die hier komen op grond van uitwisselingsakkoorden tussen verschillende universiteiten.

In België studeert het overgrote deel van de buitenlandse studenten aan Waalse universiteiten, uiteraard omdat de voertaal daar Frans is. De Nederlandse taalige universiteiten, met de KU Leuven op kop, voorzien naast de gewone cyclus heel wat programma's voor Engelstalige studenten: godsdienst, economie, rechten... Omdat ook studeren in het buitenland heel wat meer inhoudt dan alleen studeren, zijn er aan de KUL een aantal diensten uitgebouwd die de opvang van buitenlandse studenten verzorgen.

Een waaiert

In de Hallen aan de Naamsestraat is er de Dienst voor Internationaal Onthaal. Daar bekijkt men de toelatingsvoorwaarden, regelt men de inschrijvingen en verschaft men informatie over de beurzen.

Ook binnen de sociale sector wordt er aan de opvang van buitenlandse studenten gewerkt. Home Vesalius is zowat het centrum van waaruit wordt gezorgd voor de huisvesting van buitenlandse studenten. Via die huisvesting tracht men de integratie zoveel mogelijk te verwezenlijken.

Een tenslotte is er Isol, de Internationale Studentenorganisatie Leuven, opgezet vanuit de studentenorganisatie opdat de buitenlandse studenten ook zelf activiteiten zouden kunnen organiseren. Elke werkdag van 14 tot 17 u. is er op de eerste verdieping van Home Vesalius, in het kantoor van Isol, een bedienende van de studentenorganisatie te bereiken die de studenten helpt bij het oplossen van allerlei praktische problemen.

Guy Lorent

Geert Van Eekert

Acco

Studentensolidariteit in de praktijk

Als nieuwkomer in Leuven kom je vaak voor honderden vragen, problemen en praktische besomeringen te staan: waar schaf je je studiemateriaal aan bijvoorbeeld, je boeken en cursussen, je schrijfpapier of bureaulamp? Allemaal zaken die stevig aan je - reeds beperkte - budget kunnen knagen, zeker als je niet op de hoogte bent van het bestaan van Acco.

Zoals iedereen weet, kost een boek of een cursus in de normale boekhandel 'stukken van mensen'. Dat was ook al zo in de jaren '50. Ook toen was het budget van de student beperkt en bovendien namen er steeds meer studenten uit minder begoede families aan het universitaire onderwijs deel. Daarom rijpte er in de geesten van enkelen het idee om via een samenwerkende vennootschap de kostprijzen van cursussen te drukken. Het basisprincipe hierbij was dat elke student het recht heeft zijn cursussen en boeken aan te schaffen aan dezelfde prijs. Ongeacht of het nu gaat om een kleine of een grote oplage, ongeacht of hij studeert

in een overbevolkte of in een kleine richting dus. Of met nog andere woorden: solidariteit onder de studenten en ook daadwerkelijke participatie van elke student die een aandeel koopt bij Acco. Op die manier wordt de boel financieel draaiende gehouden.

Het initiatief kende succes en momenteel is Acco (Academisch Coöperatief) uitgegroeid tot een groots project met verschillende afdelingen. De drukkerij van Acco produceert jaarlijks zo'n 700 verschillende cursussen, naast boeken, tijdschriften, brochures, affiches enzovoort. Daarnaast is er een uitgebreide verkoopafdeling ontstaan, waar je aan studentvriendelijke prijzen je studie- en kantoomateriaal kan aanschaffen. Sinds vorig jaar brengt Acco ook een eigen tijdschrift uit, "Acco Aktueel" genoemd, met vooral veel bijdragen van professoren en universitaire medewerkers over hun vakgebied.

Het werkingsprincipe van Acco is door de jaren heen hetzelfde gebleven. Iedereen kan lid - dit wil zeggen aandeelhouder - worden van Acco door een éénmalige storting van 750 fr. Dat hoeft natuurlijk niet, maar reken maar dat zo'n aandeel je heel wat financiële voordelen

kan opleveren. Vanaf de dag dat je aandeelhouder bent, heb je recht op een reestreekse korting van 15 à 20 % op alle artikelen die Acco je aanbiedt: cursussen, de door Acco uitgegeven boeken, studeer- en kantoomateriaal, fotokopies in alle mogelijke kleuren en formaten en noem maar op. Bovendien ontvang je daarbij ook een boekenkaart die je na 12 aankoopverrichtingen binnen een periode van 18 maanden recht geeft op een boekenbonnetter waarde van 10 % van je totaalbedrag op die kaart. Na een periode van 5 jaar kan je je aandeelhouderskaart ook terug inruilen, en krijg je je 750 fr. terug. Doe je dat niet, dan blijf je van alle voordelen genieten tot je niet meer kan lezen, schrijven, tikken of kopiëren.

Het aanschaffen van zo'n aandeel is ook nog om een andere reden aan te bevelen. Door de beperkte kapitaalbreng van iedere student wordt er op grote schaal solidariteit gekreëerd tussen de meer en minder begoede studenten, tussen de studenten van grote en kleine studierichtingen (met respectievelijk grote en kleine oplagen van cursussen en boeken). Je werkt dus in feite mee aan het democratisch maken van de universitaire studies. De aandeelhouder wint dus, op alle gebied...

Bovendien zijn de studenten via Sociale Raad vertegenwoordigd in de Raad van Beheer van Acco. De studenten hebben dus zelf inspraak in het uit te stippelen beleid. Op die manier kan de studentenvertegenwoordiging erop toezien dat de realiteit van Acco overeenstemt met haar principes.

RESTAURANT

Kampuchea

Indochinese Specialiteiten
Kambodjaanse, Vietnamese, Chinese

's Meiersstraat 3 3000 Leuven ☎ 016/23.11.21 Gesloten op dinsdag	Naamsestraat 43 3000 Leuven ☎ 016/23.35.89	Av. G. Henri 215 1200 Woluwe-Str-Lambert ☎ 02/762.88.08 Fermé le mercredi
---	--	--

's middags: studentenmenu à 160fr.

**TEAROOM-SNACK
RESTAURANT**

IRIS

Leuvens lekkerste flensjes
Leuvens pittigste koffie
Verrukkelijke snacks
Uitgelezen dagschotels
Alles dagvers
Alles met de glimlach

Vanderkelenstraat 27
tegenover de stadsbibliotheek

**Gegarandeerd zon
op onze terrassen.**

DE RECTOR

Studentencafé
Oude Markt 4-5-6
Leuven

**restaurant
pallieter**

Oude Markt 7-8
Leuven
016/22.07.22

DEN BROSSER

Gezellig
AMBIANCE-praatcafé
Oude Markt 45
Leuven

Self-Service Restaurant

GEORGES

Hogeschoolplein 15 - Muntstraat 24
3000 Leuven

alle dagen...
lekker middagmaal!

Spaghetti, Koninginnehapje, Biefstuk,
Filet Américain, Salad Bar, Frieten,...

+ elke dag: 3 dagschotels en een
promotie aan superlage prijzen!

Open van 12.00 uur tot 13.30 uur - Zaterdag gesloten

**Fonske staat
er paf van!**

Quick

**GIANT + GROTE FRIET
100F**

1 bon per persoon met verenigbaar met andere bon-
peldig tot 31/12/88 in het Quick Hamburger Restaurant.
Fochplein 1 - Leuven
Ver. uitg. M. De Bussel - Grote Stoep 224 - 2600 Berchem
niet op de openbare weg gooien.

**HET
FORUM
CAFÉ**

OUDE MARKT 22 - LEUVEN

Lichaamskultuur

In het zweet uwes
aanschijs ...

Regelmatic sport beoefenen is één van die goede gewoontes die je best met evenveel liefdevolle zorg omringt als een teer kasplantje. De Leuvense lucht blijkt er immers vaak heel schadelijk voor te zijn. Ook al wordt al eeuwen aangeprezen dat bij een gezonde geest ook een gezond lichaam hoort, de gemiddelde student stelt er zich nog steeds mee tevreden alleen z'n intellect te kultiveren. Dat is al geen geringe prestatie natuurlijk. Maar toch is het zeker geen slechte zaak dat de studenten af en toe aangepord worden ook hun lichaam te geven wat het toekomt. En dat is dan de taak van Sportraad.

Sportraad is één van de organisaties die deel uitmaken van Loko, de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De werking is dan ook op dezelfde leest geschoeid als het geval is bij de meeste andere raden. Het beleid wordt er in principe volledig bepaald door studenten. Elke kring kan één vertegenwoordiger sturen naar de Algemene Vergadering, waar de richtinggevende beslissingen worden genomen. De omzetting van die beslissingen in daden gebeurt door de vrijgestelden, eigenlijk gewone halftijdse personeelsleden. En verder beschikt Sportraad over de nodige sportakkommodatie, gelegen in het Universitair Sportcentrum aan de Tervuursevest.

Sportkaart

Een eerste deel van het programma van Sportraad bestaat erin alle studenten te stimuleren om die akkommodatie ook te gebruiken. Er werd dan ook slechts één drempel - en dan nog een behoorlijk lage - ingebouwd die dat gebruik in de weg zou kunnen staan: wie aan de Tervuursevest aan sport wil doen, moet over een sportkaart beschikken. Die kan je je ter plaatse aanschaffen op het Sportsekretariaat. Je betaalt er vijfhonderd frank voor, maar je bent dan ook meteen verzekerd bij sportongevallen. En je kan voor de volgende twaalf maanden meestal kosteloos terreinen reserveren en lessen volgen in allerhande sporttakken. Ook minder bekende of

duurdere sporten kan je er tegen een democratisch prijze beoefenen: zo stonden verleden jaar ook spelologie en schermen op het programma.

Verder werpt Sportraad zich op als de ijverigste organisator van competitie-sport in het Leuvense. Peda's en kringen ijveren elk jaar verbeteren om één van de vele bekens die deze raad uitreikt, te bemachtigen. De winnaars van deze interkultuurwedstrijden komt de eer toe de KUL te vertegenwoordigen in het Leuven International Sport Tornado, tevens aanleiding tot uitbundige verbredingen en verzusteringen met de buitenlandse mededingers.

Ongeoeffenden

Om ook de meest rabiate sporthater toch nog uit de zetel te krijgen, al was het maar om langs de kant van de weg studiegenoten te gaan toejuichen, organiseert Sportraad bovendien een aantal massameetings. Eerste in het rijtje is de Grote Prijs Gasthuisberg, een heuvelloop. Al evenmin voor ongeoeffenden weggelegd is de Studentenmaraton: helemaal van Antwerpen tot in Leuven. Wie wel de sfeer wil proeven maar geen doorgewinterde kilometerverreter is, kan het bij twintig kilometer houden: van Mechelen tot Leuven in dat geval.

Hilarant zijn de Kwistaxraces. In dijk-go-cars kan je dan rondjes draaien rond het Hogeschoolplein. En een laatste klassieker is de '24 uren', inderdaad een aflossingskoers, waaraan kringen en andere organisaties kunnen deelnemen. Ook enkele gedenkwaardige massamanifestaties buiten Leuven brengt Sportraad binnen het bereik van de studenten. Zoals de 24 uur fietsen te Louvain-la-Neuve: op die dag wordt een bussennet ingelegd.

En tenslotte - onder ons gezegd - voor goedkoop sportplezier moet je dus wel meestal in de eerste plaats bij Sportraad zijn, maar toch niet altijd. Ooit al een namiddag in en aan de plas van Rotselaar doorgebrakt (binnen fietsbereik)? Of een uurtje tussendoor gepingpong in Isol?

Katrien Callier

Moderne kunst

Geïnteresseerden in moderne kunstgeschiedenis kunnen vanaf donderdag 13 oktober een reeks van 13 lessen volgen in het Auditorium Vesalius. De reeks wordt ingericht door de vzw Amarant, die al sinds een drietal jaar dergelijke cursussen organiseert. Docente Edith Doove zal de irrationele stromingen in de beeldende kunst van begin deze eeuw belichten. Hoogtepunten hierin waren dada en het surrealisme.

Het kursusedgeld bedraagt normaal 2.650 fr. Reduktiehouders betalen slechts 2.450 fr. en Amarantleden 2.250 fr. Voor meer informatie en inschrijvingen kan men terecht bij Amarant VZW, Hoogopoo 50 te 9000 Gent, tel. 091/33 03 24, rekeningnummer 001-0289768-08.

Orgel

Op 6 en 7 oktober gaat in de kapel van het Lemmensinstituut een meesterkursus door over de interpretatie van de orgelwerken van Olivier Messiaen. Lesgever is Louis Thiry, een van de invloedrijkste figuren van het huidige Franse orgel. De lessen zijn toegankelijk voor het publiek. Op 6 oktober geeft Louis Thiry bovendien een orgelconcert op dezelfde plaats. Op het programma staan alweer werken van Messiaen.

Erik Paredis

Kan je mij de weg naar de Unief wijzen? (Vademekum voor Studenten KU Leuven), twaalfde editie, 1988, 100 fr., gratis voor eerstejaars KU Leuven.

Tijdens de 24 uren is rondjes lopen in groep een waar plezier. Naast de studentenmarathon is dit een hoogtepunt in het werkingsjaar van Sportraad. (Foto Jeroen Revalk)

En wat is dat hier nu weer?

Het vademekum voor studenten

Je bent vers ingeschreven aan de universiteit en je hebt eindelijk een kot op de kop getikt. En nu? Leuven gaan ontdekken? Beginnen blokken misschien? Geen paniek. De *Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie* (zeg maar Loko) geeft dit jaar voor de twaalfde maal een vademekum uit. Het boekje, *Kan je mij de weg naar de unief wijzen?*, werd samengesteld door Kringraad, één van de raden van Loko en het dorpelt je voor de eerste keer onder in de verschillende aspecten van 'het echte leven'. Een toepasselijke titel trouwens, want u wist het misschien nog niet, maar de unief ligt hier overal (en nergens).

Leven en studeren in Leuven werpt een hele boel vragen op, zeggen ze. Eén keer dat je kot ingericht is - maar hoe doe je nu zoets, en, wat is een kot - begint de zoektocht door Leuven, naar 'den Alma', naar 'den Aula', naar 'den Acco' of gewoon naar een goeie bakker, een rustig kafee, een vegetarisch restaurant, een goedkoop massagesalon. Tijdens de hele maand oktober loop je dan ook in Leuven voortdurend mensen tegen het lijf die plots stoppen, wanhopig rondkijken, steels een kaartje uit hun jaszak halen en dan verheugd konstateren dat ze weer verkeerd gelopen zijn. Maar met het vademekum zou dat dus opgelost moeten zijn. Tenminste, dat beweert men op Kringraad. En we hebben er twaalf jaar ervaring mee, voegen ze er aan toe.

Wij hier durven het zogenaamde Vademekum-effekt betwijfelen. Als je verloren wil lopen, moet je juist het vademekum raadplegen. De *Loden Gids* - zo noemen ze het - bestaat de laatste honderd bladzijden van het boekje. Daarin krijg je zomaar eventjes een lijst van wat zowat de hele Leuvense middenstand moet zijn. Bovendien onderverdeeld in rubrieken, van de a van

apoteken over de k van kafees en de s van schoenen-en-leder tot de v van voeding/vis. En alles met de adressen bij. Handig van die Kringraden. Maar dat moet toch mislopen. Neem nu die dertien soorten restaurants (Chinees, Grieks, Israëliësch, Italiaans...). Komkom, daarvoor was je toch niet hier in Leuven.

Of tussen bladzijde 125 en 150, dat deel over de verenigingen in Leuven. Op die manier zet je studenten toch gewoon aan zich bij zo'n vereniging aan te sluiten. Ze vertellen allemaal zelf wie ze zijn. Agalev-studenten, AKZA, CDS, De Stut, De Roze Drempel, KVHV, VBS. Dat gaat maar door. En bijna elk tekstje eindigt met iets in de trant van "Interesse? Wil jij meewerken? Kom eens naar onze vergaderingen. Voor de geïnteresseerden richten we een kennis-makingscyclus in. Het loont de moeite." Maar over studeren, daarover schrijven ze niets. Die Kringraden. Mensen aanzetten zich politiek te engageren, dat wel.

Spagetti

Natuurlijk moeten ze ook zichzelf voorstellen. Die Kringraden schijnen trouwens niet alleen te zijn. Je hebt ook nog

Socialeraders, Kultuuraders, Sportraden, Isollers en Vetoërs. Wat een verzameling. En die komen allemaal uit 'de kringen'. Weer zoets waarmee je veel tijd verliest, schijnt het. Alhoewel. Volgens het Vademekum zorgen ze ook voor goedkope cursussen. En ze hebben een onderwijswerking die probeert studenten-vertegenwoordigers te begeleiden in beleidsorganen "omdat er van hogerop weinig pogingen ondernomen worden om het onderwijs te verbeteren". Maar zo'n uitspraken moet je waarschijnlijk met een korreltje zout nemen. Slecht onderwijs, dat zou de rektor toch nooit toestaan.

Even verder naar voor bladeren. Aha, het wordt toch nog interessant. Uitleg over hoe de universiteit in elkaar zit, waar je terecht kan als je studiemoeilijkheden hebt, of problemen met je kotbaas, of als je een dokter nodig hebt. En de Alma schijnt dan wel geen drierestorenrestaurant te zijn, maar "toch trachten de koks je afwisselende, smakelijke en verantwoorde maaltijden voor te schotelen". Er is hier zelfs een Universitair Parochie. Gelukkig. En is dat daar niet de rektor op dat fotootje? Met een kazuffel aan.

Maar ze kunnen het toch echt niet laten, die Kringraden. Moet dat stuk over Leuven zelf daar nu echt in? Met alle mogelijke bezienswaardigheden, wandelroutes, sportakkommodatie, film-, toneel- en muziekvoorstellingen. *Leven in Leuven* noemen ze dit hoofdstuk. Gelukkig vind je er ook iets in over hoe je je kot kan inrichten, welke veiligheidsvoorschriften je in acht moet nemen en wat 'gezonder eten' nu eigenlijk is. Wist u trouwens dat u voor *Spagetti Provençale*

uien moet fruiten in een pot met boter tot ze glazig worden? Dat beweren die Kringraden toch.

Eindelijk. Daarvoor moet je het hele boekje van achter naar voor doorbladeren om dit te vinden. Uitleg over hoe je best studeert, hoe je je blok plant, wanneer de examens beginnen, hoe examens worden afgenomen, wat er allemaal op een deliberatie gebeurt. Zelfs een handleiding voor het afleggen van examens. Dit bijvoorbeeld: "Als je nog te vroeg bent om naar je examens te vertrekken, verbeter dan nog even je rekord bij het vogelpikken. Kom je dan het examenlokaal binnen, dan ziet iedereen je blik vol doodsvrachting en ook de prof weet dat je hem rauw eet. En zo hoort het". Maar waarom ze dat nu van voor in het vademekum zetten is ons volgsen onduidelijk. Wie wil nu over examens beginnen lezen als je een boekje opneemt. Gelukkig is het helemaal gratis voor eerstejaars en voor 'oude rotten' die vanuit Brussel, Antwerpen of Kortrijk komen en hier hun eerste licentie beginnen. Anderen kunnen het ook krijgen maar betalen dan wel 100 frank.

Jaja, die Kringraden. Maar je moet ze dit nageven. Bij het boekje geven ze wel een handig kaartje. Het schijnt trouwens dat Acco, het KVHV en de Kredietbank het nu ook al gebruiken. Zomaar. Zonder dat aan die Kringraden te vragen. Trouwens, waar ligt hier de 's Meiersstraat 5 waar je het Vademekum kan afhalen?

LOOP ER NIET VOORBIJ!
VESALIUSSTRAAT 5 Tel (016)23.57.22
open van 10-18.30 uur - gesloten za 14u. ma 12u.

Biotoop

BIO-SUPERETTE

met biologische levensmiddelen

Groenten, fruit, zuivelwaren, brood en gebak,
fruitsappen, vlees en charcuterie, enzovoort.

Alleen zondag en maandag gesloten

Zwarte Zustersstraat 16 Leuven ☎ 20.69.50

KALYPTA

NATUURVOEDING

bio groenten, fruit, granen,
droogvruchten, brood,
gebak, kruiden, wijnen,
zuivel, enzovoort

Iedereen is hartelijk welkom!

Parijsstraat 21 - 3000 Leuven
016/23.01.60

Bankzaken.

Daar heb ik CERA voor.

CERA-kantoren in uw buurt

Naamsesteenweg 167, 3030 Heverlee	22.96.93
Ruelensvest 117, 3030 Heverlee	22.44.02
St.-Jansbergsteenweg 1, 3030 Heverlee	20.05.69
Tiensesteenweg 53, 3200 Kessel-Lo	22.90.64
Naamsestraat 127, 3000 Leuven	23.85.45
Leuvensebaan 292, 3201 Holsbeek	44.31.78
Schoolbergenstraat 1, 3200 Kessel-Lo	26.02.23
Tiensesteenweg 117, 3040 Korbeek-Lo	46.18.91
Tervuursestraat 4, 3000 Leuven	23.68.96
Aarschotsesteenweg 311, 3010 Wilsele	44.32.43
Casinolaan 9, 3018 Wijgmaal	44.51.47
De Becker Remyplein 34, 3200 Kessel-Lo	25.52.24
Bondgenotenlaan 104, 3000 Leuven	20.38.32
Parijsstraat 52, 3000 Leuven	24.44.51
Platte-Lostraat 454, 3200 Kessel-Lo	25.20.69

SPAARBANK

VAN HET VAT
ZOVEEL BETER

VINIFRANCE

800 m² verkoopsruimte
1300 verschillende wijnen en sterke dranken
300.000 flessen in voorraad

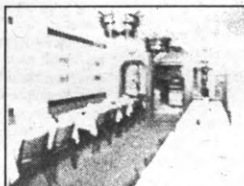
Ladeuzeplein 22 - 3000 LEUVEN
☎ 016/22.72.27

Voor feesten en recepties gratis glazen ter beschikking
Overtollige aankoop wordt teruggenomen

CROISSANTERIE 'T OVENTJE

De echte Franse croissant
Specialiteit stokbrood
Alle dagen vers brood

Tiensestraat 23
3000 Leuven
Tel.: 016/22.00.43

CHINEES RESTAURANT CHINOIS

"SPECIAAL"

2
樓酒別特

LEUVEN

28 NAAMSESTRAAT

016/23 93 94

- * cantonese specialiteiten
- * intieme sfeer
- * verzorgde dienst
- * aangepaste prijzen
- * Speciaal rijsttafel
- * ijzerplaat schotel
- * zaal voor groepen
- * spécialités cantonaises
- * cadre comfortable
- * service soigné
- * prix raisonnables

Wees welkom
Soyez les bienvenus

Speciaal programma aan VUB

Studeren en topsport

Sport is een afspiegeling van onze maatschappij' is een stelling die al lang onderschreven wordt. Het zal dus niemand verbazen dat we de steeds snellere evolutie in de ons omringende maatschappij ook terugvinden in de sportwereld. Die evolutie vertaalt zich onder andere in professionalisering, en dit houdt dan weer in dat men heden ten dage steeds jonger moet beginnen met doorgedreven training om ooit enig peil te halen. Op humaniora-niveau slagen de meeste atleten er nog wel in hun sport te combineren met het schoolwerk. Vermits je in ons landje niet (of slechts gedurende een beperkte periode) kan leven van sport, wil een aantal topsporters zeker hogere studies doen. Voor velen is dit het begin van het grote dilemma: de combinatie blijkt zeer moeilijk. Meestal lijden zowel studie als sport eronder.

Het probleem is een oud zeer. Het peil van zowel secundair als hoger onderwijs in België geniet een uitstekende reputatie in het buitenland. Deze reputatie is echter omgekeerd evenredig met de konditie van de meeste leerlingen respectievelijk studenten: ronduit belabberd.

Men oogst enkel wat men gezaaid heeft. Sinds jaar en dag wordt 'lichamelijke opvoeding' (LO) stiefmoederlijk behandeld in de meeste scholen, en het fenomeen lijkt zelfs eerder in negatieve zin te evolueren. Onze universiteiten kunnen we wat betreft sportbeleid beschouwen als een extrapolatie van het secundair onderwijs: er moet nog flink aan de weg getimmerd worden.

Beurs

In Amerika bijvoorbeeld gaat het er heel anders aan toe. Daar zijn de universiteiten verplicht een programma samen te stellen waarbij men het hele jaar door aan sport kan doen. De studenten vinden dat immers heel vanzelfsprekend, en het kadert in het aankweten van competitiegeest en 'winning spirit': belangrijke waarden in Amerika, waar alles draait om winnen.

Buiten deze 'intramural'-competitie bestaat er het sterk ontwikkelde fenomeen van de inter-universitaire sport. De hoogste afdeling van deze competities tussen universiteiten onderling staat gelijk met heuse topsport: de voornaamste ontmoetingen worden live uitgezonden op televisie, de finales van het American Football en het Basketball zijn absolute hoogpunten van het Amerikaanse sportseizoen. Tekend voor dit grote belang is de enorme concurrentie tussen universiteiten om elkaars beste atleten af te snoepen, en zelfs buitenlandse topsters te rekruteren (lees: een beurs aanbieden).

Anderszjids lopen op die manier aan Amerikaanse universiteiten heel wat studenten rond die zich feitelijk enkel met hun sport bezighouden en uiteraard nooit een diploma behalen. Of hoe een interessant systeem ook scheef kan groeien ...

Ook enkele Belgische atleten genieten van een beurs aan een of andere Amerikaanse unif. Drie Olympische zwemmers, maar ook turner Luk Tuering, die de laatste 5 jaar 'kinesiologie' (te vergelijken met kinesiterapie) studeerde aan de UCLA (Los Angeles). Hij trok naar Amerika, toen bleek dat hij nergens in Vlaanderen faciliteiten kon bekomen, die die naam waardig waren. De voordelen ginder zijn natuurlijk legio: topcoaches, een schitterende infrastructuur, ... Plus de stimulans om met andere topturners te kunnen samentrainen (de meeste leden van de Amerikaanse mannenploeg - goud op de Spelen in 1984 - studeerden in LA): veel aanslokkelijker dan wanneer je het op je eenzame moet klaren, da's nogal wijds.

Ginds mogen studenten zelf hun

lessenpakket gedeeltelijk samenstellen (zoals bij ons in de licenties), en topsporters krijgen een voorkeursbehandeling bij het opstellen van uurroosters. In het ideale geval volgt men les van 8 uur tot 13 uur, en traint men 's namiddags. Bovendien kunnen examens, indien gewenst, verplaatst worden.

Stunt?

Twee jaar geleden startte men aan de Universiteit Catholique de Louvain (UCL) een gericht programma om de combinatie topsport/studie haalbaar te maken, het eerste initiatief van die aard in ons land. De mogelijkheden die de meeste atleten biedt, zijn weliswaar minder ruim dan in Amerika bijvoorbeeld (verplaatsen van praktika, labo's, soms examens, ...), maar gezien de totaal verschillende context lijkt dat maar normaal. Zulke formules staan hier tenslotte ook pas in de kinderschoenen. Als bekendste voorbeeld vermelden we zwenster en Olympisch medaillewinnaar (brons in LA '84) Ingrid Lempereur: zij mag haar eerste kan spreiden over twee jaar. Hierbij dient een unif

mogelijk faciliteiten schenken. Essentieel is dat ze hun universitaire aspiraties kunnen staven door vroegere studieresultaten, en meer nog dat ze sterk gemotiveerd zijn. Een voorbeeld: enkele zwemmers zijn nu al (dit is half augustus) bezig met een vak dat ze volgend jaar moeilijk kunnen volgen. Een begeleider van de unif tracht problemen met de stof weg te werken. Mijn taak bestaat erin trainingsakkomodaties te voorzien, kontakten te leggen met profren - niet allen zijn het eens met het principe - en naar het persoonlijk dossier toe (door de student ingediend) eventueel afspraken te maken, enzovoort. Kortom, de tijdrovende administratieve rompslomp neem ik op mij."

Aan de andere Vlaamse universiteiten wordt het initiatief van de VUB afgedaan als een stunt, bedoeld om studenten te lokken en het imago wat op te poetsen. Professor de Knop reageert heftig: "Kom nù! Hoeveel topatleten zijn er in Vlaanderen? Tien? Twintig misschien? Kan je dat 'volk lokken' noemen? Het kost ons eerder geld. Denk maar aan de folders die we naar alle federaties zonden, het vele werk dat het

rekening houden met alle wettelijke beperkingen, inherent aan speciale programma's: met een waardeloos diploma is immers niemand gediend.

Vanaf komend academiejaar treedt de Vrije Universiteit Brussel (VUB) in het voetspoor van de UCL. "De zaak ging hier eerder toevallig aan het rollen, toen een student zijn fakulteit om trainingsfaciliteiten verzocht", vertelt ons professor de Knop, door de unif aangesteld als 'sport-ombudsman'.

"Dit kwam de rektor ter ore, en die bleek het principe gunstig gezind te zijn. De redenering luidt dat de universiteit begrip opbrengt voor mensen die dikwijls reeds vier of vijf jaar enkele uren daags trainen voor hun sport, en dit zeer begrijpelijk - niet van de ene dag op de andere willen opgeven omdat ze ook voldoende beaagd zijn voor universitaire studies. Wij menen dat het de taak van een universiteit is de evolutie in de maatschappij te volgen, en dat talentvolle mensen een kans bieden zich ook kan uiteten op sportgebied. Je kan dat ook breder bekijken: persoonlijk vind ik dat dat even goed moet mogelijk zijn in het culturele domein. Bijvoorbeeld een beaagd musikus/student in de gelegenheid stellen zich voor te bereiden op de Koningin Elisabeth-wedstrijd."

"Let wel: laat het duidelijk zijn dat de studies het belangrijkste blijven. Wij willen enkel talentrijke jongeren zoveel

ons kost, de service. Het kadert trouwens in de filosofie van de VUB. Hier studeren bijvoorbeeld ook blinden - dat brengt toch ook niets op?" Inderdaad, maar de vraag luidt hoe de buitenwereld dat ziet.

Muziek

Aan de overige unif's lijkt het leven als topsporter op het eerste gezicht heel wat minder rooskleurig. Officieel bestaat niet de minste mogelijkheid faciliteiten te bekomen, en het heeft er alle schijn van dat universiteiten als de RUG (Gent) en de KU Leuven niet van plan zijn iets aan die situatie te veranderen. Tot grote frustratie van onder andere roeier Pierre-Marie Deloef, tweede licentie Rechten in Gent. In '84 nog Olympisch zilver, diende hij onlangs vanwege een delicate rugkwaetsuur in extremis forfait te geven voor Seoul. De tijd gependend aan de voorbereiding op de Spelen was wél goed voor tweede zij (Deloef bist na zijn eerste ook zijn tweede licentie): "Indertijd heb ik officieel faciliteiten aangevraagd, maar kreeg botweg een negatief antwoord. Officieus kan ik al eens iets bekomen, maar ik vind het allesbehalve prettig telkens opnieuw bij profren om verplaatting van examens te gaan bedelen. Velen willen je niet echt helpen omdat het hun machtspositie aantast. Het initiatief van de VUB klinkt interessant, maar

"LAAT ONS EERST PROBEREN WILT U?"

We vroegen professor de Knop ook nog om commentaar bij de bemerkingen van kollega Van Gerven. "Het is inderdaad zo dat ons initiatief niet op voorhand aan de orde is geweest op de VLIR", aldus de Knop. "Maar dat hoeft toch niet? Dit behoort tot de vrijheden van een universiteit. Eerst trachten we iets behoorlijks uit te werken, later kunnen we een en ander nog bekijken met de overige universiteiten. Wat betreft die ruggespraak: ik constateerde vorig jaar dat de rektoren van RUG en KUL in hun openingsrede onafhankelijk van elkaar - zonder overleg op VLIR-niveau - gepleit hebben voor minstens 1 uur LO aan hun universiteit."

"Dat we ons vooralsnog beperken tot sport is vooral een kwestie van organisatie. Je mag niet uit het oog

verliezen dat dit alles veel werk vergt en dat de rektor een aantal mensen moest zoeken die er tijd aan wilden spenderen."

"Rest nog de eskalatie. Moeten wij zogenaamde subtoppers weigeren? Meestal zijn dit jongeren die in aanmerking komen voor de top. Of iemand die 3 uur petanque oefent per dag? Want wist u dat de petanque-federatie (België was begin jaren '80 zelfs wereldkampioen in deze discipline, nvdv.) meer aangesloten leden telt dan bijvoorbeeld de handbalfederatie - en handbal geniet desondanks veel meer erkenning. Ik begrijp al die argwaan wel, hoor. Maar ik vind dat het project de moeite loont en zeker het proberen waard is. Het kan mislukken, zeker, maar gun ons tenminste een kans vooraleer kritiek te spuien." (MK)

voor mij komt het te laat. Het heeft geen zin nu nog te veranderen."

Soortgelijke taal kregen we te horen van horendenspecialist Ivan Delru. Nadat hij tot tweemaal toe faalde in eerste kandidatuur handelsingenieur aan de KUL, probeerde hij het verleden jaar in Gent. "Ook hier krijgt een topatleet nauwelijks kansen", klaagt hij, "en de combinatie is niet haalbaar. Het eindigt er mee dat je in geen van de twee domeinen goed presteert. Mocht ik nogmaals veranderen, zou ik naar Amerika trekken, waar ik een beurs kan bekomen. Daar word je tenminste niet aan je lot overgelaten."

Professor Van Gerven, voorzitter van het Instituut voor Lichamelijke Opleiding (het 'Sportkot') aan de KUL, brengt begrip op voor dergelijke problemen, maar reageert toch zeer genuanceerd op het initiatief aan de VUB: "Wij waren zeer verwonderd over het project, eerst en vooral omdat het nooit ter sprake gekomen is op de VLIR (een overlegkomitee tussen de Vlaamse universiteiten, waarin de rektoren zetelen). Dat is eerder wel gebeurd voor andere afwijkende programma's als daar zijn het avondonderwijs, Open Universiteit, het Erasmusproject ... Overigens ben ik van mening dat wie zo'n initiatief opstart, ruimer moet kijken: je niet beperken tot topsporters, maar de zaak opentrekken tot andere 'topmensen', die op zeer hoog niveau staan in hun discipline. Muziek bijvoorbeeld."

"Tenslotte blijf ik er persoonlijk van overtuigd dat een volledig aangepast systeem niet echt nodig is, omdat de onverenigbaarheid van studie en topsport toch zo groot niet is. Ik geef grif toe dat er praktische problemen kunnen opduiken, en ik sta dan ook een officiële academische instantie voor, die in *individuele* dossiers van 'topmensen' eventueel tussen beide kan komen. Meer via een tussenweg dan. Wat betreft de VUB vrees ik dat de formule die zij voorstellen (niet enkel de absolute top, maar ook allerlei subtoppers kunnen immers in het systeem ingeschakeld worden) zal leiden tot een eskalatie."

Wat hier ook van zij, het heeft voetballer Günter Jacob niet belet van de KUL te rullen voor de VUB. Jacob was de voorbije twee seizoenen vaste keuze in het eerste team van eersteklasser Sint-Truiden en biste dit jaar zijn eerste kandidatuur rechten: "Ik wil geen namen noemen, maar het staat buiten kijf dat sommige profren zeer weigerachtig staan tegen het feit dat een topsporter aan de unif komt studeren; alsof die dat doet om zijn superioriteit te bewijzen."

"Wij trachten elke dag 's Morgens vol ik de lessen, om half vier vertrek ik naar de training en ben pas terug om tien uur. Mijn eerste jaar liep uit op een sissert omdat we toen kampioen speelden in tweede, en ik die titel meegedrukt heb in plaats van te blokken. Dit jaar begon ik wel op tijd. In tweede kan vinden sommige seminaries - die je dus niet kan brossen - in de namiddag plaats, en dat zou dus onoverkomelijke problemen veroorzaken. Wellicht kan een en ander aan de VUB wel opgelost worden."

Inmiddels vragen velen onder u zich waarschijnlijk af of het Belgisch Olympisch en Interfederale Comité (BOIC) in deze materie geen druk kan uitoefenen. "We voeren geen algemene politiek op dat vlak", legt De Bondt van het BOIC uit. "De autonomie van de universiteiten is vrij groot, en wij kunnen dat ook weinig uitrusten. Studenten/topsporters opteren meestal voor het diploma, vanwege de extra zekerheid. Wij laten hen helemaal vrij in die keuze. Wensen zij toch faciliteiten, dan zetten ze gewoonlijk zelf de eerste stap: ze zijn immers niet onmondig. Indien gewenst kunnen wij die vraag ondersteunen met officiële documenten. Het publiek heeft nog eens een verkeerde kijk op onze impact, ook al omdat het de juiste context van de dossiers niet kent. Zelfs een minister van sport, zoals die in Frankrijk reeds bestaat, zou weinig kunnen oplossen. Want in België zijn alle bevoegdheden zodanig verspreid, dat het een onontwaaarbaar bureaucratisch klunnen zou opleveren."

Surfen

Aan de KUL zouden we feitelijk een onderscheid moeten maken tussen studenten LO en de 'anderen'. Is het wellicht correct te stellen dat de academische overheid nogal huiverachtig staat tegenover uitzonderingsmaatregelen, op niveau staan in hun discipline. Muziek bijvoorbeeld."

Crossing Schaarbeek

Een aantal oud-studenten van het Sportkot hebben het ver geschopt in hun sporttak, denken we maar aan Fons Brijdenbach, Eddy Anjies, Peter Daenens, Jan De Brandt, ... Ging het er vroeger anders aan toe? Voetbaltrainer Georges Leekens (licenciaat kinesiterapie) verwoordt het als volgt: "Toen ik mijn licentie aanvaarde ('in '71), ben ik getransfereerd naar Crossing Schaarbeek, dat toen in de eerste afdeling uitkwam. Van faciliteiten was geen sprake, maar door jezelf uitsluitend op voetbal en studeren toe te leggen, bleek het net haalbaar. Tegenwoordig zijn de studiedruk evenals de eisen op voetbalgebied zo toegenomen, dat zo'n combinatie nog nauwelijks realistisch te noemen is."

Uit onze rondsdraver bleek bovendien dat de meeste studentenvoetballers een diploma het belangrijkste vinden. Wie kan hen ongelukkig geven? (MK)

STOPT U OOK MET SPORTEN?

Autorijscholen MODERNA

Dagobertstraat 49, 3000 LEUVEN a.d. rijkswacht
Zaal Gildenhuis, Gildestr. 21, Londerzeel
Rijmenamsesteenweg 68, Haacht
Kapellestraat 6, Willebroek

RIJLESSEN
iedere dag
van 8,30 tot 21 u.
THEORIELESSEN
beginnen MAANDAG
om 19 u.
Kursus 5 avonden.

Veilig
Vlug
Zeker

Iedereen is welkom in de **RIJSCHOOL MODERNA**,
tel. nr (doorlopend) : **(016) 23 35 81.**

RIJSCHOOL SANDERUS

SPECIALISTEN RIJOPLEIDING
EUROPEES RIJBEWIJS

LEUVEN: Diestsevest 21 ☎ 016/23.78.06 - 44.48.43

Info: maandag, woensdag van 13 tot 19 uur
dinsdag, donderdag en vrijdag van 13 tot 17 uur

KEERBERGEN: Oud-Stijderslaan 14 ☎ 015/51.24.62

RIJSCHOOL ERASMUS DE VEILIGSTE WEG

LEUVEN - BONDGENOTENLAAN 123
KESSEL-LO - DIESTSESTEENWEG 56

Bent u ouder dan 21 jaar en
in het bezit van een rijbewijs?
Voelt u iets voor een interessante studentenjob,
waar u zelf uw werkritme kan bepalen?
Vraag eens inlichtingen bij:

AUTORIJSCHOOL MERCATOR

Ruelensvest 31/02 - 3030 Heverlee

Inlichtingen, liefst na telefonische afspraak: 016/23.28.29

ALPHA COPY

TIENSESTR. 83, 3000 Leuven TEL. 016/225601

GEBRUIK JE KOPPIE KOPPIE

KOM NAAR **ALPHA COPY**

PRIJS

SELF-SERVICE

VANAF

0,65

OPENINGSUREN

maandag-vrijdag
van 9 u tot 18 u

zaterdag
van 11 u tot 17 u

ALKAM COPYCENTERS

☎ 016/22 20 87

☆ **ALKAM** COPYCENTER

Verhuur Wagens en
Bestelmagena zonder
Chauffeur

Van Evenstraat 5,
3000 Leuven - tel. 015/23 02 58

☆ **SCHREURS** PLANAFDruk
en COPYCENTER

Naamse steenweg 67/2
3030 Heverlee - 016/22 25 19

☆ **DE RAAF** COPY
PAPIERHANDEL

Ravenstraat 19
3000 Leuven - tel. 016/22 20 87

print service

KWALITEIT OP TIJD

Voor al uw kopieer- en drukwerken

Tiensestraat 38 3000 Leuven ☎ 016/22.10.39

Rijbewijs pas na een stage van 2 jaar

Vorig jaar raakten niet minder dan 81.000 mensen gewond in een verkeersongeval, zodat de helft daarvan was tussen 18 en 24 jaar. Daarbij komen nog eens 1900 verkeersdoden. Het verkeer eist een zware tol. Of campagnes als 'Ik reed zot. Mijn maat is lam.' daar veel aan kunnen verhelpen, valt te betwijfelen.

De nationale Federatie van Autorijscholen van België (FAB) meent dat er iets ernstigs schort aan onze rijstijl, en deed vorige maand een voorstel om daar iets aan te doen. De hoofdelementen zijn: een basisrijopleiding die verplicht in een rijnschool moet gevolgd worden en een stage van twee jaar voor je je definitief rijbewijs krijgt.

België kan niet bepaald vooruitstrevend genoemd worden als het de rijopleiding betreft. Een systeem zoals dat nu door het FAB wordt voorgesteld, loopt al een aantal jaren in landen als Duitsland of Noorwegen. Daar heeft men trouwens ook al veel langer ervaring met rijexamens in het algemeen. In Duitsland wordt men reeds vanaf 1919 getoetst op z'n rijvaardigheid, terwijl in België pas in 1977 de praktische proef werd ingevoerd.

De L van ...

Het rijbewijs als zodanig bestaat bij ons sinds 1968. Voordien kon iedereen zich zonder enige opleiding op 's lands weg begeven. Er waren wel een aantal rijnscholen maar lessen volgen was niet verplicht. In 1968 werd een theoretisch examen ingevoerd. Dat kon in die tijd in de rijnschool zelf worden afgelegd. Rijnscholen kenden een groot succes, al was het ook mogelijk de stof op eigen houtje te blokken.

Wie slaagde in het examen kon onmiddellijk de weg op. Hij moest enkel een L-teken op de achterruit kleven. Rijden met een *leervergunning* heette dat. Die leervergunning - een soort voorlopig rijbewijs - was na 12 maanden inwisselbaar op het gemeentehuis voor een definitief document. Er was geen praktijkexamen, je moest enkel in *eer en geweten* een verklaring tekenen dat je had leren rijden. Velen legden in die tijd een valse verklaring af.

In 1977 voerde men het huidige systeem in. Rijnscholen verloren het recht om examens af te nemen en vielen daardoor terug op de helft van het aantal leerlingen van voordien. Lange tijd was dan de vrije begeleiding de regel en de rijnschool de uitzondering. Het tij schijnt nu echter weer eens gekeerd te zijn, onder andere ten gevolge van de invoering van het scholingsbewijs door De Croo. Ongeveer 60% van de kandidaat chauffeurs volgt nu praktijk in een rijnschool. Voor de theorie ligt dat cijfer een beetje lager.

Kilometers

Het voorstel tot reorganisatie van de rijopleiding dat de FAB onlangs deed aan Dehaene, minister van verkeer, gaat terug in de richting van de oude leervergunning. De leerling krijgt het definitief rijbewijs pas na een soort proefperiode, een stage, waarin hij aan

maar die men had kunnen voorkomen). Teveel strafpunten kan aanleiding zijn tot het intrekken van de rijvergunning of de verplichting tot het volgen van een groepsterapie, bijvoorbeeld nadat men betrapt werd op alcoholmisbruik. Voor België denkt men aan een gelijkaardig systeem.

De FAB meent dat vele van de jeugdongevallen vermeden kunnen worden, ondermeer door aan jonge chauffeurs de juiste rij- en remtechniek bij te brengen, maar vooral door hen te leren *defensief rijden*. Onze rijstijl houdt te weinig rekening met andere weggebruikers. Wie kijkt er bijvoorbeeld nog in z'n achteruitkijkspiegel als hij bruuks moet remmen? Op het examen doet iedereen het nochtans. Men kan er niet onderuit dat men in het huidige systeem alleen leert examens rijden, en dat men aan een echte beoordeling van de rijvaardigheid en de rijstijl niet toe komt. Men past gedurende de 45 minuten van het examen zijn rijstijl aan, maar achteraf wil men alles zo snel mogelijk vergeten. Door de kandidaat chauffeur twee jaar te volgen, komt men meer over zijn echte kwaliteiten te weten.

Stilletjes droomt de rijnschoolfederatie nog van extra verplichte rijlessen in het nachtrijden of van een verplichte slipkursus. Het voorstel spreekt in dit verband van 4 uur bijscholing. Wellicht is dat alles wat te hoog gegrepen.

Strafpunt

Het voorstel kreeg een erg lovende pers. Veel journalisten vonden zelfs dat de FAB niet ver genoeg was gegaan. Toch kan je een aantal bedenkingen formuleren: zo zijn we erg geïnteresseerd in de kosten van het basispakket rijnscholen. Men kan de rijnschoolfederatie ver-

wijzen dat ze met dit voorstel haar deel van de koek veilig wil stellen. Als dit voorstel ooit nog eens wet wordt, zal iedereen immers via de rijnschool moeten passeren. De prijs lijkt op het eerste zicht nog wel haalbaar. De basisopleiding gebeurt voor het grootste deel in groep en dat drukt de kosten.

Een eigen berekening brengt ons op een bedrag van 8461 frank. Wie de rest van zijn praktijk met de eigen wagen leert en wie niet te vaak een examen moet overdoen, komt er relatief goedkoop van af. Tegenwoordig kost een volledige opleiding bij de rijnschool immers al gauw 21.000 frank - 10 uur theorie, 16 uur praktijk en de prijs van de examens. In dit verband zou er wel eens aan sociale voorzieningen gedacht kunnen worden. Het rijbewijs is zeker geen luxe terwijl de prijs ervan voor sommigen onoverkomelijk kan zijn.

Verder kun je je afvragen of die stage van twee jaar een aantal mensen er niet toe zal aanzetten om enkel nog op kleine wegen te rijden of om het stuur af te geven aan anderen telkens een moeilijk parkoers zich aandient. Wie weinig of niet rijdt, komt niet in de computer voor en hoeft dus ook geen therapieën of bijlessen te volgen. In Noorwegen heeft men dat probleem begrepen en pleit men voor een extra proef na de stage om na te gaan of de leerling in die twee jaar wel vorderingen heeft gemaakt.

1992

Dit voorstel van de FAB is eigenlijk niet los te zien van het hervormingswerk van de Europese Federatie van Autorijscholen (EFA). Zij hield in het voorjaar haar tweejaarlijkse kongres in Edinburgh. Daar werd een resolutie opgesteld waar het FAB-voorstel zo uit af te lezen is:

Gesprek met een rij-instructeur

“Volgend kruispunt linksaf”

Je ziet ze in Leuven voortdurend rondrijden, de kleine wagens van de rijnschool. De vakantie is voor de instructeurs van zo'n rijnschool een drukke tijd. Iedereen wil nog voor het nieuwe academiejaar begint zijn rijbewijs halen. Er zijn wat dat rijbewijs betreft een aantal veranderingen op til. Op 1 januari wordt het Europees rijbewijs ingevoerd. Vanaf dan zal je voor elke categorie van rijbewijs een afzonderlijk examen moeten afleggen. Daarnaast deed men onlangs ook nog voorstellen om de rijopleiding in het algemeen te verstrengen. Reden genoeg om eens met een rijnschoolinstructeur te gaan praten.

Veto: *Het is de laatste tijd heel wat moeilijker geworden om door het examen te geraken. Vooral het theoretisch examen is een stuk ingewikkelder.*

Instructeur Degroe: «Ja, het systeem van de uitsluitingsfouten is zo'n oefje dat veel mensen de das om doet. Dat is iets wat men alleen in ons land kent. Van de veertig vragen duidt men er vooraf vier aan waartegen je maximaal één fout mag maken. Iemand met 38 op 40 kan dus gebuisd zijn, terwijl iemand met 8 fouten, waarvan geen uit die reeks van vier, wel mag overgaan.»

«Overigens blijkt men meer problemen te ondervinden met de terminologie dan met de stof, die meestal genoegzaam gekend is. De manier van vragen stellen leidt de mensen om de tuin. Er zijn gelukkig wel voorzieningen getroffen voor mensen met leerproblemen. Zij krijgen een afzonderlijk, mondeling examen waar de antwoorden er bijna uitgetrokken worden. Anders zouden de kosten voor die mensen te hoog oplopen.»

«Trouwens, nu we het over de moeilijkheidsgraad hebben, enkele jaren geleden heeft men alle vragen die door 80% van de leerlingen korrekt beantwoord werden, vervangen door ingewikkeldere. Tja.»

Veto: *Is de rijnschoolopleiding niet veel te duur. Veel mensen kiezen voor de vrije begeleiding omdat het zoveel goedkoper is.*

Degroe: «Ik denk dat je daar niet buiten kunt. Men hoeft de instructeur niet te betalen, men rijdt met de eigen auto en betaalt zelf de benzine. Dat drukt de kosten. Merkwaardig is wel dat juist de mensen die zich rijlessen kunnen permit-

invoeren van een rij-stage, integreren van praktijk in de theoretische, extra bijscholing na de proefperiode, enzomeer. De EFA streeft vooral naar een harmonisering van de rijopleiding in alle Europese landen.

Dat laatste is nu meer dan ooit noodzakelijk. Vanaf 1 januari wordt aan nieuwe chauffeurs een Europees rijbewijs uitgereikt. Tegelijk wordt ook het afzonderlijk examen voor het rijbewijs A ingevoerd. Iemand met rijbewijs B zal het niet langer automatisch krijgen. Wie het motorrijbewijs wil halen, zal 5 uur les moeten volgen in een rijnschool.

De invoering van het Europees rijbewijs liep heel gesmeerd. Het rijbewijs bestaat immers al in alle lidstaten. Welke opleiding je moet volgen om het te krijgen, kan weliswaar nogal sterk verschillen van land tot land. Duitsland, die een rijopleiding heeft volledig in de traditie van de *Deutsche Gründlichkeit*, dringt dan ook op een harmonisering aan. Ons land zit nog een eind van de norm af en er moet volgens de FAB dan ook gestreefd worden naar een strengere aanpak.

Maar zover zijn we dus voorlopig nog lang niet. Het FAB-voorstel wordt voor het ogenblik door een aantal partijen en volksvertegenwoordigers bekeken. Maar misschien zal het bij die belangstelling blijven. Ons land deed immers al heel wat ter verbetering van de wegen en onze automobielspektheid behoort tot de besten van Europa. De belangrijkste schakel, de mens, werd al die tijd vergeten.

Jan Van der Linden

af te schaffen, zoals men in vele van de ons omringende landen heeft gedaan.

Degroe: «Ja, of zoals in Nederland en Frankrijk, waar de vrije begeleiding wel toegelaten is, maar waar je geen schijn van kans hebt om ermee door de examens te geraken.»

Veto: *Gaat dat in mindere mate ook niet op voor ons land? Wie zijn heil zoekt bij de vrije begeleiding, heeft het bijzonder moeilijk om te slagen?*

Degroe: «Dat zou ik niet direct durven zeggen. Kijk, wij geven onze leerlingen natuurlijk wel een aantal tips, we vertellen ze waarop ze moeten letten als ze 'examens rijden', maar ...»

(Lange stilte, twijfelt) «Soms denk ik dat er twee soorten examens zijn, dat men voor de rijnschool andere, strengere normen hanteert dan voor de vrije begeleiding. Dat is iets wat ik niet kan bewijzen natuurlijk. Ik denk dat men voor de mensen van de vrije begeleiding een andere, gemakkelijker route volgt. Men vermijdt de gevaarlijke kruispunten, voor hun eigen veiligheid want als de leerling eens niet goed uit de doppen kijkt, is er niemand die kan ingrijpen. Wij hebben in noodsituaties altijd nog onze tweede rem.»

«Ach, u zou eens moeten weten hoe bang sommige van die examinatoren wel zijn, zelfs bij ons. Ze hebben schrik.»

Veto: *Maar de leerling moet toch een kaartje trekken met de te volgen route?*

Degroe: «Kom, kom. Dat valt nog te bekijken. Ik had vandaag twee examens, allebei met dezelfde route. Toch werden er verschillende kaartjes getrokken. Iedere examinator heeft zo zijn eigen route, die doodgewoon langs alle kruispunten leidt die maar op zo'n kaartje kunnen voorkomen. Neen, hij maakt het toch zo moeilijk als hij zelf wil.»

«Ik zeg altijd: wie echt goed is, slaagt, wie niet kan rijden, zakt, maar daar tussenuit, hangt slagen of zakken af van het geluk of van de bui van de examinator.»

Jan Van der Linden
Ann Van Acker

Achterlichten van 30 cm hoogte. Blijkbaar uit de tijd dat de broekspijpen een diameter van dezelfde afmetingen hadden. (Foto Andrei Tarkovski)

STUDENTEN!...

typ zelf uw thesis en volg een cursus-DAKTYLOGRAFIE bij:

ERASMUS
Bondgenotenlaan 123
3000 LEUVEN
tel.: 016/22 24 85

- elektronische schrijfmachines
- oefenmogelijkheden
- een vaste kursusprijs, ongeacht de tijd die u er over zet
- avond- en/of dagonderwijs
- doorlopende inschrijvingen

ERASMUSINSTITUUT

Bondgenotenlaan 123 3000 Leuven - 016 22 24 85

INFORMATIKA

Wie zich wil bekwalen in een van volgende seminaries dient zich **tijdig** in te schrijven:

**LOTUS
MS.DOS
D.BASE III (Deel 1)
D.BASE III (Deel 2)**

De seminaries omvatten telkens 8 uur les, van 8.30 u. tot 12.30 u. en van 13.30 u. tot 17.30 u.

Vraag vrijblijvend inlichtingen!

Generale Bank

Als hulp bij uw studie bieden wij U:

-"Het Bulletin van de Generale Bank"

Abonnement op degelijke financiële en sociaal-economische informatie tegen speciaal gunsttarief voor studenten: 200fr. per jaar.

-"Intelligence Service"

Mogelijkheid om beroep te doen op het Dokumentatiecentrum van de Generale Bank bij het voorbereiden van je seminarie, tesis,...

-"Kalendarium KULeuven"

Een nieuwe studentenkalender-planning (+ lessenrooster) kunt U aanvragen bij één van onze Leuvense agentschappen.

-"Perspektieven"

Je kan ook gratis de reeks brochures "Perspektieven" bekomen. Zij zijn eigenlijk voor leerlingen van het middelbaar onderwijs bedoeld, maar kunnen je als basisinformatie zeker van groot nut zijn.

Als bankier bieden wij U:

- De Campus-rekening
- Speciale jongerenrekening, jongerenkrediet voor pas afgestudeerden die zich willen vestigen of verder studeren.
- Mister Cash service gratis tot 21 jaar.

Redenen genoeg om eens binnen te lopen in een G-Bankkantoor hier te Leuven of bij je thuis!

c.v. FOTEXCO s.c.

Blijde Inkomststraat 46, 3000 Leuven
Tel. 016 / 22 25 65

**Tekstverwerking
Vertalingen
Kopies
Desktop-Publishing
Inbindingen**

**Professioneel Typwerk
Service en Kwaliteit
Kwaliteitskopies
Inbindingen in 24 uur**

Q-COMP LEUVEN BVBA

Verhuur en verkoop van computersystemen

- ☆ **Personal computers:** Atari PC en ST serie
Bondwell, Elci PC, XT, AT
- ☆ **Printers:** Atari laser, Kyocera, Star, enz
- ☆ **Harddisken:** Seagate, Nec, Tandon, ...
- ☆ **Software:** WordPerfect, PC-POSS, enz
Desktop Publishing - Winkelautomatisatie
➔ Eigen technische dienst! ➔

*Bij Q-Comp staat service op de eerste plaats.
Kom vrijblijvend even kennismaken.*

Craenendonck 1 (aan de Vismarkt)
3000 Leuven Tel. 016/20.74.71

Schneider
COMPUTERCENTER

- ★ PC: XT - AT
- ★ Canon: rekenmachines, copiers, schrijfmachines
- ★ Fax: Schneider, Courier en Canon
- ★ Printers: Schneider, Juki en Canon
- ★ Alle software

Diestsevest 23
3000 Leuven
016/22 00 78

Tongersesteenweg 62
3800 Sint-Truiden
011/67 11 76

**PERSONAL
COMPUTER
SUPPLIES**

MUNTSTRAAT 40 - LEUVEN - 016/23.57.44

IBM-Compatibele Personal Computers
vanaf 38.000 fr. alles inbegrepen
Printers en Toebehoren
Software

OFFICIELE VERDELER:

COMPAQ BROTHER WORDPERFECT
CITIZEN EPSON DATAPERFECT
NEC PHILIPS PI ANPERFECT
SAMSUNG SANYU COMPAC BOEKHOUDING

open: ma.-za. 10 tot 12.30 u. en 14 tot 18.30 u. - do. gesloten

5% Korting voor KUL-studenten

Veto-fotografie

Van de lichte en de donkere zijde

Veto-fotografie is een boeiende bezigheid met diverse aspecten en perspectieven. Fotografieren is een stap zetten in een fascinerende, soms donkere wereld; maar het is creatief werken, iets scheppen, gestalte geven. Een foto bij een artikel geeft een extra identificerende dimensie, een 'gezicht' als het ware. Foto's zorgen voor de nodige 'verluchting' (voor sommigen opluchting), afwisseling. Een beeld kan dikwijls beter een sfeer weergeven, een impressie opwekken. Veto wil nu ook jou de kans geven om je indrukken op gevoelige plaat vast te leggen.

Elke jaargang vergt steeds weer een hechte samenwerking tussen een groep enthousiaste vrijwilligers. Deze groep is dan onderverdeeld in diverse deelgroepen met elk een specifieke taak: zetwerk, lay-out en dergelijke, en fotografie natuurlijk. Het lekkere Leuvense leven heeft enorm veel te bieden. Diverse manifestaties doen zich geregeld op dezelfde tijdstippen voor. Je begrijpt dan wel dat het onbegonnen werk is voor één enkele fotograaf die ook nog moet studeren, over alles een degelijke reportage te maken. Enkel een coördinatie tussen verschillende fotografen geeft goede resultaten.

Twee zijden

Waarin bestaat nu specifiek deze taak van Veto-fotograaf? Hieraan zijn twee zijden verbonden: een 'lichte' is het 'donkere' zijde. De licht-zijde is het eigenlijke reportage-werk, het fotograferen (belichten van de film) dus. Dit is misschien wel het avontuurlijkste en/of het leerrijkste aspect: het op pad gaan, het zogenaamde 'field-work'. 'Plaatsjes' schieten van beroemde of minder beroemde mensen of van illustere onbekenden die nog beroemd moeten worden; maar ook van objecten, stille getuigen.

Snelheid is bij dit alles een sleutelwoord. Bij lezingen en manifestaties gaan de de fotografieren personen er echt niet even mooi bij zitten om de fotograaf te plezieren, evenmin zal een betoging even voor je halt houden. Het komt er dus op aan om zeer snel een leuk of 'gepaste' houding of situatie vast te leggen. De lokaliteit moet daarom goed worden geanalyseerd, de beste hoek uitgekozen om een degelijke beeldcompositie te realiseren. Tijd om wat heen en weer te lopen is er meestal niet. Het is kijken, hoek kiezen en klik: een beetje verplaatsen, ondertussen de film draaien en wachten op de geschikte gelatuitsdrukking; weer klik en dan wegwezen met de volgende opdracht (of blijven als het interessant is). Dikwijls neemt dit alles niet meer dan 3 à 5 minuten in beslag.

De eerste keer zullen je zenuwen je wel wat parten spelen, maar na verloop van tijd krijg je de smaak te pakken en gaat het spelenderwijs. Met een beetje

feeling geraak je al een eind weg, trouwens: al doende leert men.

Negatief

De 'donkere' zijde is dan het tevoor-schijn toveren van de vastgelegde impressies; met andere woorden het werk in de donkere kamer (kortweg doka). Dit heeft misschien niet het avontuurlijke sfeertje, het is er niet minder boeiend om. Het beeld, zoals het op het negatief verschijnt na de ontwikkeling, is nooit af. Kleine foutjes komen tevens frekwent voor en deze kunnen bij het afdrukken nog gecorrigeerd worden, eventueel door enkele kneepjes van het vak 'opgefleurd' worden. De beste foto's worden dan voor het publiek geselecteerd, waarna ze gerasterd worden, dit is het aanbrengen van die kenmerkende zwarte puntjes van kranten- en tijdschrift-foto's, nodig om ze af te kunnen drukken. Zodoende worden witte en zwarte vlekken vermeden. De afge-werkte foto's worden dan aan de lay-outkamer overgemaakt waar ze, al dan niet vakkundig, tussen de teksten worden ingepast, voorzien van een passend onderschrift en de naam van de fotograaf.

Geïnteresseerd

Voor al dit werk zoeken wij, zoals gezegd, nog enkele geïnteresseerde vrijwilligers, die het groepsengagement niet schuwen. Let op: een specifieke kennis van fotografie is niet vereist. Diafragma, sluitertijden, flitsstechniek: we leggen het je allemaal wel uit van naaldje tot draadje. In het bezit zijn van een reflexkamera is wel gewenst. Ben je alleen in dokatechniek geïnteresseerd, dan dien je alleen wat handigheid en geduld mee te brengen. Gaandeweg zal je je daar ook in thuis voelen en kan je steeds meer persoonlijkheid in je werk leggen. Personen die voor deze bezigheid iets voelen, kunnen zich steeds wenden tot het sekretariaat 's Meiersstraat 5 voor meer inlichtingen.

Geef jezelf een zinvolle bezigheid in je vrije tijd en treed toe tot het VFF: het Veto Fotografen Front, 't zal je niet spijten.

Peter Vermeiren

Links: wat de lay-outer te zien krijgt. Rechts: het blikveld van de fotograaf in de donkere kamer.

Zetwerk en layout

Voor tik- en knipgrage vingers

Veto maken is een hele karwei. Het blad draait volledig op de vrijwillige inzet van studenten. Zij schrijven het blad, dat is één zaak, zij maken het blad ook drukbaar. En dan bedoelen we dat wij zelf het zetwerk doen, en ook zelf de layout verzorgen. Tenslotte maakt Veto ook zijn eigen foto's. Weet je, eigenlijk zouden we voor al dat werk best nog wel een paar handen kunnen gebruiken.

Als wij *zetwerk* zeggen, bedoelen we eigenlijk het tikken van de teksten in een zetcomputer. Die levert tekst af in alle mogelijke lettertypes en in eender welke grootte. Zetten is snel te leren. Na een paar lessen kun je er al behoorlijk mee overweg.

Bij het zetten kies je dus het lettertype dat je een tekst meegeeft. De meeste mensen staan er niet bij stil, maar het lettertype van een tekst bepaalt voor een groot deel mee hoe die tekst overkomt. Zo komt een *Optima*-letter veel moderner over dan een *Times* - waarin al het voorgaande werd gezet. Veel moderner, maar ook veel kouder, afstandelijker, niets voor Veto-teksten dus. Een *Helvetica* komt in al zijn eenvoud, best wel duidelijk en overtuigend over. We gebruiken die dan ook voor onze wekelijkse Agenda. De *Clearface* tenslotte - op zijn mooist als hij *scheef* staat - is veel lyrischer. (Zucht. Hier schieten woorden te kort.)

Frasen

Al dat fraais komt bij Veto in vijf kolommen terecht met zo'n ideale breedte van 5 centimeter. Minder kon

lommen laten minder afwisseling toe in de layout, meer kolommen maken de boel alleen maar slordiger.

In zo'n kolom kan de zetter natuurlijk nog alle kanten uit. Soms plaatsen we alles links.

Soms rechts.

Of onderstboven.

Onze zetcomputer kan ook kaderjes tekenen. Vroeger moesten we die nog met *plaklijntjes* in elkaar steeken. Die dingen zaten altijd krom en we zijn dus maar wat blij dat we daar vanaf zijn.

En verder zetten we soms ook **negatief** - leuke dingen voor de mens. Het is niet echt mooi, maar het valt wel op natuurlijk.

Heel die technische realisatie gebeurt bij ons op de computer. Elke medewerker tikt zelf zijn artikel in. Er loopt op *Fris* - zo heet onze computer - trouwens een heel gebruiksvriendelijk tekstverwerkingsprogramma. Je krijgt het bliksemsnel onder de knie. Die ingetikte tekst wordt doorgezonden naar onze tweede komp - die Maxx heet - en

die heeft al die fratsen in huis waar we het zo even over hadden. Doordat ieder zelf zijn artikel typt, wordt het eigenlijke zetwerk flit vereenvoudigd. De technische realisatie van zo'n Veto gaat dan ook veel sneller dan vroeger, zodat we meer tijd hebben voor het schrijven van artikels of voor het onderhouden van ons lief. Op dat computersysteem van ons zijn we trouwens redelijk trots.

Dwaas

De layout van het blad vinden we veel te fijn om aan een computer over te laten. Het is trouwens doodsimpel. Vergoet even al je zorgen, laat vieren die creativiteit en knip en plak met ons mee. Op de layout kan je je volledig uitleven. Je krijgt dat te gekke artikel in handen gestopt, samen met die blitse foto - die je eigenlijk veel liever voor jou alleen zou houden maar die je moet delen met zus Leuven - en je kan aan de slag. Met behulp van rasters, tekeningen of logotjes maak je er iets moois van. Niemand kan een pagina voorgoed verknopen, zelfs de domste oelwapper niet. Wanneer de schikking namelijk niet zo optimaal uitvalt als voorzien) was, of zondigt tegen een, of andere toehog niet zo dwaze lay-outregel, kan je altijd nog terug van voren af aan beginnen.

Soms zijn wij wat te uitbundig en maken we, in al ons enthousiasme een paragraaf zoek of we verwisselen twee inleidingen. Wij trekken ons dat altijd erg aan. Je moest eens weten hoe bezorgd wij om onze lezers zijn. (Eet je trouwens wel genoeg? Je ziet er zo bleek uit.)

In het begin mag dat alles je niet direct duidelijk overkomen. Dat komt wel. Na een maat praat je met ons onderduip over het Gat of de 0.64-plaklijntjes, over de SN Intro of de Rechtsboven.

Ach, we zouden je *alles* hier al willen uitleggen, maar daarvoor is de Veto te dun. Maar de 's Meiersstraat, die weet je toch liggen?

Jan Van der Linden

Neuzen in en om de universiteit

Veto meemaken

Het is weer zover: Veto slaat weer aan het ronselen. Ronselen van nieuwe medewerkers namelijk, want (zo denken wij soms) de oude zijn verstenen. Veto-medewerkers studeren namelijk ook af en het blad moet toch blijven bestaan, nietwaar. En om je merust te stellen: om aan Veto te komen meewerken moet je volstrekt *niets* kunnen. Maar een verstandige kop is wel een absolute vereiste.

Het is natuurlijk wel interessant als je over een vlotte pen beschikt, of als je wat overweg kan met een fototoestel of handig bent in lay-outmaterie of zo. Toch moet je niet denken dat je "wellicht toch niet genoeg kent van al die dingen

om zo'n blad als Veto te maken". Joernalistieke ervaring of praktisch inzicht in de technische realisatie van een weekblad kan je enkel krijgen door het in de praktijk te *doen*. En dat kan bij Veto, beter dan waar ook, daar kan je van op aan.

Slipekursus

Veto heeft namelijk een traditie ontwikkeld waarin constant gezorgd wordt voor de "opleiding" van nieuwe medewerkers. Wij stellen geen eisen aan uw voorkennis, wel aan uw gezond verstand en uw idealisme. Kandidaten duiken van alle kanten op: van Letteren en Wijsbegeerte tot Toegepaste Wetenschappen, van Sociale Wetenschappen tot Rechten. Ze klamen hier in de 's Meiersstraat 5 samen en vormen in een mum van tijd een ploeg die Veto inhoudelijk en technisch wekelijks klaarstoomt.

Voor wie het nog niet wist: Veto verschijnt elke week op maandagavond. Dat betekent dat de Veto-vrijwilligers zondagavond druk doende zijn met knippen en plakken, met foto's afdrukken, kortom met het drukbaar maken van het blad. Het drukken zelf gebeurt in Brussel, al de rest gebeurt hier ter plaats.

Diezelfde (nu ja, niet steeds dezelfde) vrijwilligers hebben de vrijdag ervoor tijdens de redactievergadering beraadslaagd over de binnengekomen artikels. Op- en aanmerkingen werden zorgvuldig geneoteerd en indien nodig werd de auteur gevraagd zijn tekst aan te passen. Ook werden reeds afspraken gemaakt voor het volgende Veto-nummer: 'planning' heet dat dan. Verder neemt iemand de taak op zich om tijdens het weekeinde de eindredactie te verzorgen. Een cruciale taak, die al enige Veto-ervaring vereist.

De bedoeling is namelijk dat het blad, wanneer het maandagavond in de Alma's ligt, er zowel technisch als inhoudelijk onberispelijk uitziet. *Onberispelijk*, we zijn streng. Al lukt het zelden of nooit helemaal: altijd gaat er wel wat fout, een kleinigheid vaak, een blunder soms. Dat

is dan weer stof tot discussie voor de volgende redactievergadering: 'evaluatie van het vorige nummer'.

En intussen zijn Veto-redacteuren en medewerkers op de baan geweest voor interviews en reportages. Ophefmakende en minder ophefmakende. Allemaal bedoeld voor de volgende Veto die door zoveel studenten (en ook profren...) met argusogen moet gelezen worden. Veto wil immers kritisch *gelezen* worden zoals het ook met kritische zin gemaakt moet worden. Ons uitgangspunt: een grondige aanpak van de problematiek en een gezonde visie.

's Meiersstraat 5

Als je dus zin hebt om aan dit blad mee te werken, moet je zeker niet aarzelen om eens langs te komen of een briefje in onze bus te proppen. Onze deur heeft niet eens een drempel, je kan er dus ook niet over struikelen. En je zal er geen spijt van hebben.

(Waarschuwing: Veto voorziet niet in een ontwenningsskuur voor kronische obsessie).

Didier Wijnants

Samenwerking

tussen KUL en

Lemmensinstituut

Vanaf dit akademiejaar kunnen studenten van het Lemmensinstituut versneld een eindexamen muziekwetenschap in een twaalf-tal vakken zijn mogelijk. Bovendien kunnen deze studenten zich voortaan reeds tijdens hun eerste studies inschrijven aan de KUL als vrij student. De vakken waarvoor ze dan een uitslag behaalden van 12 (of 10 voor de oefeningen) moeten ze later niet meer afleggen. Ook aan het omgekeerde geval werd gedacht. Studenten muziekwetenschap die nog een diploma van het Lemmensinstituut willen behalen, krijgen gelijkaardige faciliteiten aangeboden. Op die manier willen beide instellingen begaafde jongeren de kans geven een wetenschappelijke opleiding te combineren met een praktijkgerichte. De Koninklijke Vlaamse Muziekconservatoria hebben zich bereid verklaard op hun beurt dergelijke overeenkomsten te sluiten.

Tiensestraat 249-251 3000 Leuven
☎ 016/22.95.52 - 23.77.55
Fax: 016/22.42.96

ALLE WEGEN VAN DE
ELEKTRONIKUS EN DE KOMPUTERFREAK
LEIDEN NAAR
LSW ELECTRONICS

De eerste echte Cédé Shop
met meer dan 7.000 titels
beneden de 500 F

Cédé Shop

Tiensestraat 40 3000 Leuven Tel. 016/20 78 30

't muziekdoosje

Diestsestraat 51 A Leuven
016/22 29 66

De platenzaak voor de student

Enorme keuze compact discs aan lage prijzen

Waardebou: 50,-
(bij aankoop van 500,-)

Grammofoonplaten - Muziekkassetten - Compact disc
Klassiek - Pop - Jazz - Film

In Leuven zijn er veel campussen...
Als het om muziek gaat is er slechts één!

BONDGENOTENLAAN 30 3000 LEUVEN

Tel.: 016/23 92 00

AANKOOP-VERKOOP 2^oHANDS
PLATEN - en INSTRUMENTEN
Parijsstraat, 31 3000 Leuven
☎ 016 / 22.48.59

MUZIEKHANDEL

Leo Caerts

Naamsestraat 90
3000 Leuven
016/ 23 07 77

music-center

Diestsestr. 179
3000 Leuven
016/22.62.87

Alle muziekinstrumenten en benodigdheden

JJ RECORDS

PARIJSSTRAAT 8-3000 LEUVEN-TEL 016-23 40 27

FONOPLATEN - CD's aan democratische prijzen
Ook voorverkoop concerten!

Feu Vert van Ever Meulen

Van "expo-stijl" tot surrealisme

Westvlaming Ever Meulen (cfr. het interview in Veto 30 van de vorige jaargang) is in eigen land lang geen onbekende meer. Zijn affiches voor grote manifestaties (Torhout/Werchter, Mallemunt, Humo's Rock Rally,...) springen stevast in het oog, en de specifieke handtekening à la Kamagurka (een omgekeerde 3 in een cirkeltje) is tot een dankbaar herkenningsteken uitgegroeid. Hoewel het publiek er dikwijls geen naam mee kan associëren. Eind '87 verscheen bij een Parijse uitgever - eindelijk - een boek met een selectie uit zijn veelsoortig oeuvre.

Wie Ever Meulen zegt, legt meestal onmiddellijk de link met die andere 'grote' tekenaar/illustrator: Joost Swarte. Wellicht omdat ze het kruim der grafische ontwerpers/tekenaars vormen, want buiten het non-sense element vertoont hun werk weinig overeenkomst. Beiden hebben alleszins veel van hun bekendheid in de lage landen te danken aan de befaamde Humo-covers, waarvoor ze vroeger regelmatig instonden.

Ever Meulen (samentrekking van Eddy Vermeulen) is inmiddels 42. Zijn grote doorbraak kwam er in '70, toen hij van hoofdredakteur Guy Mortier zowat

carte blanche kreeg bij *Humo*. Die grote artistieke vrijheid liet hem toe van alles en nog wat uit te proberen. Tekenen tegen de klok laat natuurlijk geen grafische hoogstandjes toe, maar Meulen's non-sense humor leed er niet onder. En telkens hij wat meer tijd kon investeren in een tekening (bijvoorbeeld een cover), straalde het eindresultaat een groot raffinement uit. Via deze covers, die ruimschoots aandacht krijgen in *Feu Vert*, kan je vrij goed Ever Meulen's artistieke ontwikkeling volgen. Gedurende de jaren '70 hanteert hij een specifieke retro-stijl (met design uit de jaren '30-'40 en expo-kenmerken),

waarin veel glitter steekt, en waarin sterk karikaturale en opgeblazen, gedisproportioneerde figuren de dienst uitmaken. Later evolueert hij naar een steeds strakker lijn, bovendien veel hoekiger. Meulen gebruikt alle mogelijke arceringen (tot gegolfd toe), en alsmar minder kleur: het toont dan ook allemaal veel abstrakter. De laatste jaren neigt Ever Meulen steeds meer naar het surrealisme, zijn tekeningen worden bovendien zeer sober.

Dankzij tentoonstellingen allerhande, wordt hij inmiddels over heel de wereld bejubeld. Meest typerend voor het belang van Ever Meulen is misschien wel dat hij doorheen de jaren een hele lichte jongeren beïnvloed heeft. Serge Clerc en Yves Chaland bijvoorbeeld zijn inmiddels namen als een klok, een aantal mindere goden houdt het jammer genoeg bij zieloze naerij.

Striptekenaar is Ever Meulen niet: hij schotelt ons geen beeldverhaal voor, maar een verhaal in één beeld, volgepropt met kleinere details en anekdotes. Karakteristiek is het non-sense karakter van veel van die tekeningen: ze bevatten namelijk stevast een hoop tegenstrijdigheden, zowel in ruimte (bijvoorbeeld bewust zondigen tegen het perspectief) als in tijd (onmogelijke kronologische volgorde).

Het spreekt voor zich dat zo'n complexe strip niet eenvoudig te analyseren is. Pierre Sterckx, directeur van de *École de Recherche Graphique* te Brussel, probeert het in de inleiding. Hij stipt wel enkele interessante topics uit het oeuvre aan, maar wil alles zo zwaarwichtig uit

de doeken doen - een kwaal die al eens meer voorkomt bij Franstalige recensenten - dat hij er zich danig in vergalopeert en de lezer al bij al op zijn honger laat. Ever Meulen vertrouwde ons trouwens toe niet onverdeeld gelukkig te zijn met deze inleidende analyse.

Feu Vert werd door de meester himself samengesteld, is zeer verzorgd (om niet te zeggen: luxueus) uitgegeven en biedt de lezer (uiteraard) een prima overzicht van diens carrière, onder andere in een biografie van jaar tot jaar. Zelfs jeugdprobeersels komen summier aan bod, evenals de onvermijdelijke, maar niet a priori oninteressante, voorbereidende schetsen. We kunnen enkel betreuren dat Ever Meulen zelf nergens

het woord neemt (om bijvoorbeeld enkele *capita selecta* toe te lichten). Een jammerlijk gemiste kans.

Raar maar waar: zelfs nu staan de Nederlandstalige uitgeverijen niet aan te schuiven om een vertaling te mogen publiceren. De verdeler voor Nederland nam tenslotte zelf een lovenswaardig initiatief: hij laat alvast de teksten (ongeveer 10 bladzijden) vertalen. Naar verduid zal iedereen die *Feu Vert* bezit, over luttele maanden gratis zo'n vertaling kunnen vastkrijgen. Men zegge het voort.

(MK)

Ever Meulen, *Feu Vert*, Futuropolis, 1987, ± 1.500 fr.

Nederlandstalige stripbiografie

Rare jongens, die stripuitgevers

Wie als stripliefhebber Nederlandstalig is, wordt allesbehalve verwend door de uitgeverijen. Vanwege de recessie op de stripmarkt, kan je enkel van reeksen die lopen als een sneltrein met zekerheid een vertaling verwachten. Tegenwoordig maak je ook al mee dat de (dikwijls interessante) publikaties van kleinere Franse uitgeverijen moeilijk verdeeld geraken tot in België. Bovendien is hier blijkbaar geen enkele uitgeverij geïnteresseerd in eventuele vertalingen ervan in het Nederlands. Zelfs Belgische uitgeverijen als Casterman hebben hun fonds niet integraal in de twee landstalen beschikbaar. Veel erger nog is het gesteld met al wat zweemt naar biografie: nauwelijks te vinden in het Nederlands. Daarom dus maar een greep uit recente Franstalige publikaties.

biografie van de schrijver van het werk ontbreekt meestal.

Pilote

Eind vorig jaar startten *Les Editions Seghers* een reeks *Les auteurs par la bande*, waarin een een aantal groten uit de stripwereld belicht zullen worden. Typerend voor de serie is dat de boekjes op vrij klein formaat gedrukt zijn en slechts iets meer dan 100 pagina's bevatten.

Als eerste komt René Goscinny aan de beurt. Gek dat we hierop moesten wachten tot 10 jaar na zijn overlijden (totnogtoe kon je slechts in gespecialiseerde tijdschriften iets zinnigs over de man te weten komen). Nochtans is de figuur Goscinny zeer belangrijk geweest voor het stripverhaal, onder andere als gescenarist van Lucky Luke, of als geestelijke vader van Asterix. Zijn aandeel in deze reeks heeft in sterke mate mee hun sukses bepaald. Sinds Goscinny's dood in '77 zwalpen ze immers inhoudsloos verder, kunnen niet echt meer boeien en teren vooral op hun reputatie.

In '59 begint hij samen met Uderzo (tekenaar van Asterix) en Charlier (scenarist van onder meer Blueberry en Buck Danny) het weekblad *Pilote*: het eerste stripblad dat zich richt tot volwassenen. Jonge tekenaars die nergens terecht konden omdat hun stijl niet paste bij het 'huis', kregen een kans in *Pilote*. Enig criterium: talent. Veel van die nobele onbekenden groeiden uit tot vedetten: Gotlib, Bretécher, Giraud (alias Moebius), Fred, Tabary, Drulleit... Mei '68 was de aanzet tot de gouden periode van *Pilote*: de grenzen werden alsmar

verlegd, steeds meer bleek mogelijk. Vanaf '72 gaat *Pilote* in neerwaartse richting, mede doordat enkele tekenaars na een slande ruzie elders hun geluk gingen beproeven.

De samensteller van het boek, Marie-Ange Guillaume, is een vroeger medewerkster van *Pilote* en dus een bevoorrechte getuige. Voor alles slaagt ze erin een fascinerend portret te schetsen van Goscinny als gepatenteerd lolbroek en minzame hoofdredakteur. Ze vergalopeert zich niet in details maar houdt zich strikt aan de persoon Goscinny. In eerste instantie lijkt het doel dus bereikt, maar door de beperkte ruimte waarover ze beschikt (waaronder in godsnaam een monografie *per se* willen beperken tot goed 120 bladzijden?), bekomt Guillaume nilens wilens een vrij fragmentarisch eindresultaat. Interessante topics (als daar zijn: het sukses van Asterix, Goscinny als vernieuwende stimulans in de strip, de verschillende niveaus waarop ze Asterix kan lezen...) worden zeer kort aangesneden, maar helaas niet uitgewerkt.

Stewardess

Verder twee werken over François Walthery, één van de grote kanonnen van Dupuis en geestelijke (maar ook geestige) vader van Natassja, de *luchstewardess*. Walthery was de eerste die het aandurfde een vrouwelijke stripheld te lanceren (in 1971), en dit baanbrekend en vooral suksesrij voorbeeld kreeg al snel navolging (denk bij voorbeeld aan Yoko Tsuno). Hij ligt ook aan de basis van een vrij recent fenomeen: strips in dialect (Luiks in het geval van Walthery).

Eind '87 publiceerde Jean-Paul Tibéri *Walthery. Natacha & Co*, en als bij wonder bleek plots ook het oudere (1981) *F. Walthery, monographie de la bande dessinée* weer beschikbaar. Bovendien was in '86 ook een boek van de Vlaamse striprecensent Kris de Saeger verschenen (dat op zijn beurt nooit vertaald werd in het Frans). Walthery vertelde ons zelf over al die interesse voor zijn persoon: "Ik vraag me al langer af wat de mensen aan mij zo boeiend vinden. Maar ik laat begaan, omdat zoiets schrijven meestal start vanuit een zekere interesse en sympathie -

hoop ik toch. Het boek van Kris is vooral een kijkboek, evenals dat van Tibéri. Nogal commercieel dus. Zo bestaat er iets in beide landstalen en is iedereen tevreden. Het boek van Jean Jour daarentegen ligt wat moeilijker: hij graaft dan ook veel dieper." Waarvan akte.

Jean Jour schrijft om den brode (zijn curriculum is wel opgenomen), en de journalist in hem haalt gelukkig de bovenhand. Hij is bij voorbeeld de enige die het belang van de band tussen Walthery en Tillieux (de overleden tekenaar van Guss Slim) grondig toelicht. Tibéri verschaft ons enkel de onontbeerlijke biografische gegevens en propt zijn boekje verder vol met illustraties. Een gelukkige inval hierbij is het opnemen van enkele korte autobiografische verhalen. Pikan detail: het erotische aspect van Walthery's oeuvre, dat de laatste jaren duidelijk aan belang wint (konkreet vooral merkbaar in de publicatie van postkaarten, zeefdrukken,...) wordt angstvallig verdoezeld (de invloed van uitgeverij Dupuis?). Ook informatie over parodiën - in zekere zin een referentie, want wie niet bekend is wordt niet gepersifleerd - zult u vergeefs zoeken (die gaven wij lekker wél in Veto 23 van de vorige jaargang).

Eindigen we met de keizer te geven van de keizer toekomst: alle werken over Walthery bevatten bibliografieën (vrij uitvoerige zelfs). (MK)

M-A Guillaume, *Goscinny (Les auteurs par la bande)*, Editions Seghers, 1987. JP Tibéri, *Walthery. Natacha & Co*, Dupuis, 1987.

Jean Jour, *F. Walthery, monographie de la bande dessinée*, (zw/w), Libro-Sciences (1981)

Koncertreeks

Lemmensinstituut

Op woensdag 14 september start de concertvereniging van het Lemmensinstituut met de "Koncertreeks 1988-1989". De kandidaten voor het Hoger Diploma van het Lemmensinstituut openen de cyclus. De volgende maanden zullen verder nog twee Messiaenconcerten te horen zijn, een pianorecital met werk van onder andere Beethoven en Schumann, een Koor(kreatie)concert en een kerstconcert door ensembles van het Lemmensinstituut. Tenslotte zal de Act-Band op 17 november voor een jazz noot zorgen.

Plaatsbespreking kan gebeuren in het Lemmensinstituut, Herestraat 53, Leuven, tel. 016/23.39.67. De toegangsprijs voor studenten bedraagt 120 fr.

MEDIATEEK
 UITLEENEN VAN PLATEN
 CASSETTES
 COMPACT DISCS

POP
 JAZZ
 KLASSIEK
 FOLKLORE
 KLEINKUNST
 FILMMUZIEK
 TAALKURSSSEN

DIESTSESTRAAT 148
 Leuven 016/228000

Canon **Nikon**
 OLYMPUS CHINON
 PENTAX MINOLTA
 foto video mjc. mertens

mechel/estraat 28 3000 leuven 016 / 23 84 00

ERKEND VERDELER VOOR LEUVEN

- * Uw Kleurfoto, film of dia vandaag binnen voor 18.30 u morgen klaar om 14.00 u
- * Pasfoto's in seconden

**IN 1 UUR
 KLAAR**

Dit is uniek, een minilabo ter plaatse voor maxi gemak en 100% zekerheid.

Speciale voorwaarden voor
 studenten
 (bij aanbieding van uw kaart)

UW FOTO'S
 OP REUZE "SUPER 10" FORMAAT

Tiehsestraat 6
 3000 LEUVEN

**SUPA
 FOTO
 1 HOUR
 LABO**

**KB-MATIC Bankautomaat
 Rekeningafschriftdrukker**

KB-Matic, een uitmuntende service u aangeboden door de Kredietbank

Gratis : KB-Matic is volledig gratis.
 Exclusief : alleen KB-clënten kunnen bij KB-Matic terecht.
 Veilig : alle automaten staan veilig en goed verlicht opgesteld binnen de KB-kantoren of in het portaal ervan.
 Handig : u kunt met uw kaart uw afschriften opvragen bij elke afschriftdrukker. Dus niet alleen bij de automaat in uw eigen kantoor. En met uw kaart plus uw codenummer kunt u terecht op alle bankautomaten. Kortom, als u eenmaal toegang hebt tot KB-Matic, kunt u van deze service gebruik maken waar en wanneer u het wenst.

Beter bij de bank van hier **KB**

foto
 bert verlinden

Vital Decostersstraat 31 3000 Leuven Tel. 23.99.63
 Diestsestraat 82 3000 Leuven Tel. 23.09.57

4 pasfoto's
 t.z.w. - wil
149,-

Stemrecht voor migranten niet bespreekbaar?

“Elke inwoner moet over zijn toekomst kunnen meebeslissen”

Met de gemeenteraadsverkiezingen in het vooruitzicht komt ook de problematiek van het stemrecht voor migranten weer in de aandacht. In België hebben migranten namelijk geen politieke rechten, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Nederland, Denemarken en Zweden. Dat betekent dat ze niet naar de stembus mogen en zich evenmin verkiesbaar kunnen stellen, tenzij ze zich laten naturaliseren. Bovendien evolueert het politieke klimaat allesbehalve gunstig voor de migranten die voor stemrecht jiveren. In 1980 was er goede hoop dat de zaak spoedig geregeld zou worden, want het kabinet Martens II had het in haar regeringsverklaring opgenomen. Maar na de vroege dood van die regering is het punt van de agenda verdwenen en ook de politieke partijen (met de SP op kop) krabbelen terug.

Anno 1988 blijkt het al een probleem wanneer men de problematiek alleen maar wil aansnijden. Voor acties tegen racisme in het algemeen vindt men steun genoeg, maar van het ogenblik het gaat over eisen zoals stemrecht voor migranten krabbelen politici en soms ook actiekomitees snel terug. Zo is er vorig jaar binnen Sociale Raad nogal wat heibel geweest rond het feit dat de werkgroep anti-racisme (een initiatief van Sociale Raad en Isol) in een brochure pleitte voor de invoering van het stemrecht. De discussie hierover is nadien volledig in het slop geraakt, al hoopt men ze dit akademiejaar opnieuw op te starten.

Demokratie

Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 1982 werd de nationale coördinatie *Stemrecht '82* opgericht. In de praktijk bleek die organisatie voor een groot stuk te draaien op Belgen. Nadien heeft men gezegd: we willen de actie voor stemrecht wel voortzetten, maar enkel als ze gedragen wordt door de migranten zelf.

Dunbar Dumlugol (voorzitter *Stemrecht '88*): “Dat klopt. De actie wordt nu inderdaad meer dan in het verleden gedragen door de migranten zelf. Maar ik denk niet dat men zich daarop moet blindstaren. De kwestie van het stemrecht voor migranten is een zaak voor iedereen. Het is een zaak van de democratie en elke democraat die zich bewust is van het belang van het stemrecht zou daarvoor moeten opkomen, ook al zouden de migranten er zelf niet aan trekken. Neem bijvoorbeeld het racisme: dat is een probleem dat niet alleen de migranten aangaat, dat treft uiteindelijk de hele democratie.”

“Maar de eis voor stemrecht leeft ook wel degelijk bij de migranten zelf, zeker bij de jongeren. De mensen worden zich daarvan steeds meer bewust.”

Veto: Welke migranten dragen de actie dan nu? Zijn het vaak migranten die ook in komitees tegen racisme zitten en dergelijke? Zitten er ook veel EG-migrant bij?

Dumlugol: “Er zitten verschillende mensen bij: Turken, Marokkanen, Italianen, Spanjaarden... De actie is het sterkst in Limburg omdat daar nogal wat georganiseerde groepen bestaan. Het is natuurlijk zeer plaatsgebonden: telkens als er een paar mensen actief aan trekken komt er heel wat los.”

“Wat wel opvallend is: de migranten van de eerste generatie doen niet actief mee. De reden is eigenlijk goed te begrijpen: die mensen voelen zich een beetje vreemd in dit land. Zij voelen zich een beetje onzeker, vooral nu met de economische crisis en met het toch wat vijandiger klimaat tegenwoordig. Zij hebben daarom schrik om politieke actie te voeren. Dat wil dus niet zeggen dat ze het belang van politieke rechten niet inzien, maar ze zitten wel met de angst dat men ze terug zou sturen. De overheid heeft al verschillende stappen in die richting genomen. Men heeft de “terugkeerpremie” ingevoerd, waarmee men eigenlijk te verstan gat dat een deel van de werkloosheid opgelost zou zijn als de migranten zouden vertrekken. Bovendien hebben de migranten van de eerste generatie politiek niet zoveel ambitie. Toen zij naar hier gekomen zijn, hebben zij hun economische situatie fel kunnen verbeteren. Zij vergelijken hun

Dunbar Dumlugol: “Wij vragen de opheffing van elke legale discriminatie, van de ‘uitzonderingspositie van de migrant.’” (Foto Didier Wijnants)

Veto: Onderscheid maken tussen EG-burgers en niet-EG-burgers is voor jullie uit den boze?

Dumlugol: “Ja, dat zou een nieuwe vorm van discriminatie zijn. Er is inderdaad sprake van het verlenen van stemrecht aan EG-burgers voor de Europese verkiezingen van 1992, maar ik hoop dat de overheid niet de fout zal maken om de ene vorm van discriminatie op te heffen en tegelijk een nieuwe in te voeren.”

Nationaliteit

Veto: Wat zijn de concrete eisen van *Stemrecht '88*?

Dumlugol: “We vragen dus om stemrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen voor alle migranten, ongeacht hun nationaliteit. Voor deze gemeenteraadsverkiezingen zal dat niet meer mogelijk zijn, dat is duidelijk. Maar dat belet niet dat wij onze actie verder voeren, gewoon om de aandacht erop te vestigen dat het niet opgaat dat mensen die hier al jaren verblijven nog altijd uitgesloten blijven van democratische rechten.”

Veto: U stelt wel een verblijfsstermijn van vijf jaar voorop?

Dumlugol: “Wij hebben inderdaad vijf jaar vooropgesteld, maar daar kan over gediscussieerd worden. Sommigen zijn voorstander van een termijn van drie jaar. Maar dat is niet het belangrijkste. Het belangrijkste is dat men afstapt van het idee van nationaliteit en dat men eerder gaat kijken naar waar de mensen zich gevestigd hebben, waar ze wonen, waar ze leven. Dat laatste is veel belangrijker dan de nationaliteit.”

“Wij hebben natuurlijk vaak de opmerking gekregen: als de migranten stemrecht willen krijgen dan moeten ze zich maar laten naturaliseren. Waarom doen ze dat niet? De realiteit is dat het proces van naturalisatie bij migranten traag verloopt. Dat gaat samen met het vertrouwen hebben in de maatschappij, het verbreken van banden met het verleden enzoverder. Stemrecht koppelen aan naturalisatie is dus het negeren van die realiteit.”

“Men moet die zaak zelfs niet beperken tot enkel politieke rechten. Wij vragen de opheffing van elke legale discriminatie die er vandaag bestaat, de opheffing van de *uitzonderingspositie* van de migrant vandaag in de maatschappij. Wij vragen dat migranten als gelijke burgers behandeld worden. Iedereen aanvaardt nu trouwens dat de migranten hier een blijvend geheel vormen van de maatschappij. Dan is het ook maar normaal dat die zaak zo snel mogelijk wordt genormaliseerd en dat men er geen tijdelijk statuut aan verbindt.”

Overheid

Veto: De politieke aandacht ervoor is de laatste jaren enorm teruggelopen. De SP ziet het bijvoorbeeld niet meer als een programmapunt. In 1980 stond het nog in het regeerakkoord maar sindsdien niet meer.

Dumlugol: “Dat is inderdaad zo. Politici zeggen ons soms dat de partijen binnenskamers wel voor onze eisen te vinden zijn. Parlementairen zeggen ons dan dat het de basis is die dat niet wil.”

“Ik denk dat dat een eekus is. Eigenlijk zijn zij zelf verantwoordelijk voor die situatie. Zij hebben nooit serieus geijverd om die zaak uit te leggen aan de bevolking en nu geven ze hen nog de schuld. Dat gaat niet op.”

Veto: Bij de Belgische bevolking is er een gebrek aan informatie omtrent de kwestie... Is informeren van de Belgische bevolking ook een belangrijk punt voor u?

Dumlugol: “Dat is heel belangrijk, ja. Dat zou eigenlijk vooral een belangrijk punt moeten zijn voor de overheid. Zij hebben de middelen daarvoor om informatie-kampanjes ernstig aan te pakken, ik denk aan de miljoenen die men in de Aids-kampanje gestoken heeft.”

“De overheid ziet toch ook dat bepaalde groepen de migrantenproblematiek politiek uitbuiten en het racisme willen aanwakkeren en misbruiken. Waarom kan de politieke overheid dan niet een campagne opzetten om de leugens die over migranten verteld worden, recht te zetten? Zo zouden ze ook een korrekter beeld kunnen ophangen van de situatie van de migranten in België zodat de mensen dat allemaal beter kunnen begrijpen. Maar we zien juist het tegenovergestelde gebeuren: ex-minister Michel noemt migranten “barbaren” en er komt zelfs helemaal geen reactie van de andere partijen. Dat is nog het ergste: publiek is daar helemaal geen verantwoordiging over geweest. Hier had de overheid duidelijk stelling moeten innemen, maar ze hebben erover gezwegen.”

“Maar de overheid maakt er geen werk van. Integendeel. De laatste jaren heeft de overheid een aantal *negatieve* maatregelen voor de migranten genomen en het gevolg is dat er ook een negatieve indruk ontstaat bij de bevolking.”

Veto: Elders in Europa is er rond 1980 een doorbraak geweest voor het stemrecht voor migranten. Zijn het steeds dezelfde politieke groeperingen die daarvoor geijverd hebben?

Dumlugol: “Daar kan ik niet zo direct op antwoorden. In Nederland was er een brede politieke consensus over de kwestie. De overheid heeft daar het initiatief genomen, om bepaalde spanningen in de maatschappij op te lossen. Men heeft daarna ook duidelijk gezien dat partijen

die de migrantenproblematiek wilden uitbuiten - in Nederland is dat de Centrumpartij -, na het verlenen van stemrecht aan migranten sterk achteruit zijn gegaan. Dat toont aan dat de houding van de overheid dus zeer bepalend is voor de publieke opinie. De mensen kijken naar de overheid op en als de overheid een positieve houding aanneemt dan zie je dat de bevolking dat een beetje volgt.”

Krabbelen

Veto: Is er geen elektorale berekening mee gemeoid wanneer politieke groeperingen voor of tegen het stemrecht voor migranten zijn?

Dumlugol: “Die zaken spelen wel mee, denk ik, maar dat zijn kortzichtige berekeningen. Men mag een zaak van democratie niet laten afhangen van tijdelijke effecten. Men ziet uiteindelijk toch dat de migranten op de lange duur gaan stemmen zoals het gemiddelde van de bevolking, dus dat kan enkel een tijdelijk effect zijn.”

Lokale werkgroepen en afdelingen van *Stemrecht '88* worden wel meer met dit probleem van de elektorale berekening geconfronteerd. In Turnhout en Mol heeft *Stemrecht '88* bijvoorbeeld een motie opgesteld die werd voorgelegd aan de verschillende gemeenteraden van de regio. In die motie wordt racisme en apartheid veroordeeld en wordt het stemrecht voor migranten bepleit.

Veto: Zijn er al reacties binnen op die motie?

Mieke Clymans (voorzitter *Stemrecht '88* Turnhout): “Voor een deel wel. Tot nu toe is er geen enkele gemeenteraad die de motie unaniem heeft gestemd. Wij vroegen dat die motie individueel getekend zou worden omdat we dan met namen konden uitpakken. In Turnhout heeft alleen de oppositie getekend: de groene partij, de SP en twee onafhankelijken. Maar niemand van de meerderheidspartijen PVV, CVP of Volksunie. In Mol heeft de SP getekend en één persoon van de Volksunie (die overigens achteraf beweerde dat dat een vergissing was).”

“In sommige gemeenten blijkt het een probleem te zijn om de motie gewoon op de gemeenteraad te krijgen. Voor veel gemeenteraadsleden is het een te gevoelig punt. Zij zeggen dan: “Ik ga daar stemmen mee verliezen” en “Het is het eerste punt dat op de agenda zal staan van de verkiezingen”, dat soort antwoorden. Maar als dat hun standpunt is dan zullen wij het ook zo naar buiten brengen.”

“Andere acties, zoals een informatie- en affichecampagne tegen racisme, worden door iedereen gesteund. De affichecampagne “Gastvrij Turnhout” wordt zelfs door de burgemeester gesteund. Maar van het moment dat men het woord stemrecht uitsprekt krabbelt iedereen terug...”

Veto: Hebben zij principiële bezwaren?

Clymans: “Nee, het is gewoon een kwestie van partijpolitiek. De CVP staat er niet achter en de PVV evenmin, dus de mensen hier volgen de ordewoorden van de partij. Ik weet wel dat er een aantal individuen van de CVP in Limburg en ook hier in Turnhout voorstander zijn van stemrecht voor migranten, maar als het erop aankomt in een motie dan doet zij niet mee.”

Didier Wijnants

als je 't mij vraagt...

doorlopend geopend
ma.di wo. do. vr. 9h00-19h00
za. 8h30-17h30
zon. & feestdagen gesloten
ook zonder afspraak

Atelier 151
uni-seks kappersatelier
bondgenotenlaan 151 3000 Leuven 016/230515

...ook voor jou!

TSHIRTCLUB

T-shirts, sweaters, joggings
alle bedrukkingen

SPECIALE PRIJZEN VOOR
GROEPSBESTELLINGEN

Diestsestraat 122 3000 Leuven tel. 016/23.76.76

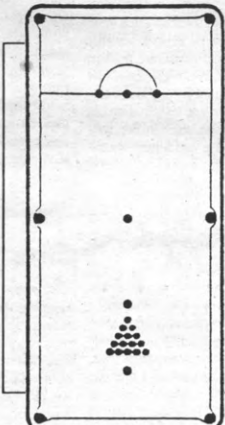
DE SPIJKER
diestsestraat 121 leuven

Twits **TWEEDEHANDS
SPORT
SPEELGOED**

**SKI VERHUUR
ONDERHOUD**

016/23.71.65 Parijsstraat 24 Leuven

**Taverne
UNIVERSITY
Snooker**

Ook verdeling en verkoop
van Barracuda cues en cases

Danny BRABANTS & Huguette JACOBS
Groenstraat 178 - 3030 Heverlee
Tel. 016/22.14.84

Snooker
De Komma

7 Riley tafels
Weekdagen open vanaf 9.30 u.
Weekend vanaf 11 u.
Frederik Lintsstraat 45, 3000 Leuven
Tel. (010) 22 04 28

SNOOKEREN, DAT DOE JE IN

the **Pocket**

Taverne-Snookerzaal
Reservaties: (016) 22 06 02

J.P. Minckelersstraat, 76 3000 Leuven

Leger- of burgerdienst

Zij hebben het geweten

Elk jaar staan zowat veertigduizend jongeren van het mannelijk geslacht voor de prangende keuze: leger- of burgerdienst. Deze keuze bepaalt hoelang en onder welke omstandigheden zij hun dienstplicht ten opzichte van het vaderland zullen vervullen. Een vierde van de studentpopulatie moet zich vroeg of laat de vraag stellen of hij al dan niet gewetensbezwaaren tegen een militaire dienst heeft en zo ja, tegen elke militaire dienst of alleen tegen het dragen van wapens. De wetgeving met betrekking tot het statuut en de tewerkstelling van gewetensbezwaaren is de laatste jaren sterk gewijzigd en nieuwe veranderingen kondigen zich aan. Een overzicht.

Gewetensbezwaaren tegen militaire dienst zijn in België erkend sinds 1964. Sindsdien kan iedere dienstplichtige een vervangende burgerdienst vervullen. Daartoe moet hij een brief schrijven naar de Minister van Binnenlandse Zaken waarin hij meedeelt in geweten geen medemens te kunnen doden, zelfs niet in het hoogste belang, het verdedigen van het vaderland. Een Raad voor Gewetensbezwaaren, met de bevoegdheid van een rechtbank, onderzoekt de aanvraag en kent al dan niet het statuut van gewetensbezwaarde toe.

In de beginperiode werden alle gewetensbezwaaren ingedeeld bij een interventie-eenheid van de Civiele Bescherming. Ook nu is een dergelijke dienst nog mogelijk. De duur van deze vervangende dienst bedroeg anderhalve keer de duur van de legerdienst in België. Naarmate er meer gewetensbezwaaren kwamen, deed zich de nood voelen om de tewerkstellingsmogelijkheden uit te breiden. Er werd een lijst opgesteld van organisaties of instellingen die gewetensbezwaaren konden tewerkstellen. Deze organisaties situeerden zich enerzijds in de verzorgingssector (ziekenhuizen, opvanghuizen) en anderzijds in de sociaal-kulturele sector (van kulturele centra over jeugdclubs tot vakbonden). Men mocht volledig vrij een organisatie uitkiezen. De dienst in de sociaal-kulturele sector duurde evenwel dubbel zo lang als de legerdienst in België. De langere duur werd gemotiveerd door de interessantere inhoud van de dienst.

Afbraak

Dit systeem heeft slechts een tiental jaar gefunctioneerd. Jaarlijks traden er ongeveer een tweeduizend gewetensbezwaaren in dienst. Het bleek dat vooral hogerschoolde knozen voor een burgerdienst. Dit gaf aanleiding tot kritiek uit meer behoudsgezinde hoek, omwille van het tekort aan potentiële officieren en onderofficieren in het leger. Deze kritiek werd door Roger Nols in Schaarboek Info van december 1986 als volgt samengevat: "De genen die van dit statuut genieten vormen nog een kleine minderheid die men vooral aantreft in universitaire kringen. Hun keuze is zeer zelden ingegeven door een intieme overtuiging van humanistische of zelfs van kristelijke oorsprong maar over het algemeen ingegeven door het verlangen om te ontsnappen aan iedere vorm van militaire discipline om terecht te komen in meer comfortabele instellingen, zeer vaak verzadigd van jonge werklozen gerekruteerd onder diverse vormen van onze wetgeving. (...) Als ons leger behoefte heeft aan "voetvolk" dan heeft het evenzeer behoeften aan "intelligentia" voor het officierenkader en het zou niet denkbaar zijn dat de eersten hun plicht doen terwijl de anderen er zich aan onttrekken."

Een tweede doorn in het oog vormde het feit dat er gewetensbezwaaren werkzaam waren in organisaties, uit de vredes- en derde-wereldbeweging, die als eens kritiek uitte op het regeringsbeleid. Justitieminister Gol heeft er dan ook in zijn tweede ambtstermijn een erenzaak van gemaakt om de situatie van de gewetensbezwaaren zo onaantrekkelijk mogelijk te maken. Terwijl het statuut zelf onaangeroerd bleef - hiervoor was immers een wetswijziging nodig - werd er een ware afbraak georganiseerd wat betreft de tewerkstelling.

De organisaties en instellingen werden in veertig prioriteitscategorieën ingedeeld. De verzorgingsinstellingen behoorden hierin tot de hoogste categorieën en de kulturele organisaties tot de

laagste. Verder werd de veertigste categorie voorbehouden aan organisaties met "politieke bindingen". Voor een indiensttreding in een van deze organisaties (vredes- en derde-wereldwerking), was de goedkeuring van de voltallige ministerraad vereist. Er werd een contingentering ingevoerd, zodat elke organisatie slechts een bepaald aantal gewetensbezwaaren kon opnemen. En pas wanneer de instellingen uit de hoogste categorie volzet waren, kon je terecht in die van de tweede. Dit had voor gevolg dat in de praktijk vrijwel iedereen werd toegewezen aan verzorgingsinstellingen, zonder daarbij rekening te houden met de opleiding. De taak bestond dan ook louter uit onderhouden.

Omgeveer gelijktijdig besliste de regering over te gaan tot een verlenging van de legerdienst met twee maanden, omwille van een tekort aan miliciens. Het Belgisch leger heeft immers in het kader van de Navo de verplichting ieder jaar een bepaald aantal miliciens te rekruteren. Het tekort was een gevolg van de denataliteit, waardoor er elk jaar minder jongeren zijn. Automatisch werd ook de burgerdienst verlengd met drie maanden bij civiele bescherming en in de instellingen, en met vier maanden in de sociaal-kulturele sector. Deze verlenging was volledig in tegenspraak met een resolutie van het Europese Parlement uit 1983 die de EG-lidstaten oproep om de burgerdienst niet langer te laten duren dan de militaire dienst met inbegrip van de wederoproeping.

Ommekeer

Door deze maatregelen daalde het aantal indiensttredingen vrij sterk. Het protest ertegen kwam echter op gang, zowel van de kant van de gewetensbezwaaren als van de kant van de organisaties. SP-kamerlid Gilbert Temmerman diende een wetsvoorstel in om de diensttijd voor alle gewetensbezwaaren te beperken tot de duur van de legerdienst in België plus een maand om de wederoproeping te compenseren. Het zou echter duren tot de nieuwe regering Martens VIII gevormd was vooraleer dit voorstel werd besproken. Het regeerakkoord voorzag dat de situatie van de gewetensbezwaaren billijker zou worden. Tijdens de besprekingen in de kamerkommissie werd het voorstel

Aktieve geweldloosheid

De Internationale van Oorlogstegenstanders (IOT) is een vzw die al sinds verschillende jaren kursussen rond aktieve geweldloosheid organiseert. Op het programma voor de volgende maanden staan onder andere twee vormingsdagen rond "geweldloos omgaan met elkaar in ontmoetingen, discussies, konflikten". Deze beide dagen gaan door in Leuven op zondag 30 oktober en op zaterdag 17 december. De groepen zullen begeleid worden door Pat Patfoort.

Op andere plaatsen richt de Internationale van Oorlogstegenstanders verder nog een aantal trainingsweekenden over geweldloze konflikthantering en sociale verdediging. Tenslotte biedt het IOT nog verschillende kursussen aan in verband met geweldloze opvoeding.

Voor verdere inlichtingen en inschrijvingen kan men terecht bij: IOT, Van Elewijckstraat 35 te 1050 Brussel, tel. 02/6487583.

geamendeerd, zodat de diensttijd 15 en 18 maanden zou duren. Vlak voor de eindstemming in de commissie diende de regering echter zelf een amendement in om de termijn op 16 en 20 maanden te brengen. Dit amendement werd ondertekend door Minister van Binnenlandse Zaken Louis Tobback, die hiermee dus tegen zijn SP-kollega inging. Het voorstel is op dit ogenblik goedgekeurd in de kamer, maar nog niet in de senaat.

Wat de tewerkstelling betreft betekend het beleid van Minister Tobback de totale ommekeer met dat van zijn voorganger. Iedereen kan opnieuw kiezen bij welke organisatie hij de dienst zal volbrengen en ook categorie veertig werd toegankelijk. Wel werd de contingentering behouden zodat elke organisatie maar een paar gewetensbezwaaren kan tewerkstellen. Globaal genomen is de situatie dan ook opnieuw ongeveer dezelfde als voor de maatregelen van de regering Martens VII.

Marcel Lauwers

Civilitis

De aantal gewetensbezwaaren vervult nog steeds zijn burgerdienst bij de Civiele Bescherming. Ze zijn er ingedeeld in een interventie-eenheid, waarvan er zich twee in Vlaanderen bevinden, namelijk in Liedekerke en in Brasschaat. Hun taak bestaat erin ingeval van ramp (brand, overstroming, kernongeval) of oorlog de gevolgen ervan voor de burgerbevolking te bestrijden. Hiertoe moeten ze in vier ploegen permanent paraat staan om bij alarm onmiddellijk uit te rukken. De dienstregeling is zodanig dat je gedurende vierentwintig uur in de kazernes aanwezig bent, waarop een periode van 72 uur rust buiten de kazernes volgt. Deze regeling is echter onlangs afgeschaft en toch weer ingevoerd.

Een onverwacht gevolg van de afschaffing van de vrije keuze van een tewerkstellende organisatie was dat er plots veel meer aanvragen werden ingediend voor indiensttreding bij de Civiele Bescherming. De belangrijkste reden hierbij is de dienstregeling die het mogelijk maakt de dienst te combineren met studie of met een beroepsbezigheid. Deze toeloeft betekende dat de capaciteit van de kazernes was overnamingsmogelijkheid betreft dreigde verzaaid te raken. Om dit probleem op te lossen werden geen slaapkamers bijgekreëerd, maar werd beslist dat de gewetensbe-

HANDBOEK VAN DE GEWETENSBEZWAARDE

De organisatie Burgerdienst voor de Jeugd (BDJ) tracht de rol van vakbond van de gewetensbezwaaren te vervullen. Zij vertegenwoordigt de gewetensbezwaaren in onderhandelingen met de minister en het kabinet van Binnenlandse Zaken en coördineert de plaatselijke komites van burgerdiensaren. Verder wil BDJ het statuut zo breed mogelijk bekranken, zodat iedereen die legerdienst wil weigeren ook weet hoe het moet. Om deze twee doelstellingen te verwezenlijken werd een Handboek van de Gewetensbezwaarde uitgegeven. Dit richt zich zowel naar mensen die het statuut nog moeten aanvragen als naar gewetensbezwaaren in dienst. Voor hen is het immers een naslagwerk voor de reglementering in verband met verlof, ziekte, financieel en fiscaal statuut.

In een eerste deel wordt de huidige dienstplichtwetgeving toegelicht. Alle informatie over uitsluiting en intrekking ervan, vrijlating, vrijstelling op lichamelijke gronden en vrijstelling wegens

ontwikkelingshulp is hierin samengebracht. Dit deel is dus nuttig voor alle dienstplichtigen. Het tweede deel geeft een antwoord op de vragen wie, wanneer en hoe met betrekking tot het aanvragen van het statuut. Daarna wordt uiteengezet aan welke voorwaarden tewerkstellende organisaties moeten voldoen en welke verplichtingen zij hebben. De reglementering voor de gewetensbezwaarde in dienst vormt het uitgebreide vierde deel, dat je gewijs moet maken in de doolhof van administratieve procedures en ministeriële besluiten. Het boek sluit af met een kort overzicht van de geschiedenis van het statuut en een bespreking van een aantal motieven om legerdienst te weigeren. In bijlage vind je de basissettek en een lijst van tewerkstellende organisaties. (ML)

Handboek voor de Gewetensbezwaarde. 8ste editie, 236 p., 300 fr. bestellen bij BDJ, Van Elewijckstraat 35, 1050 Brussel.

ring van de dagdienst met zes maanden werd uitgesteld. Men had immers vastgesteld dat wanneer de gewetensbezwaaren elke dag in de kazernes moeten blijven, er viermaal zoveel bedden nodig zijn. Minister Michel besliste echter dat de dagdienst er in elk geval zou komen, zelfs als daarvoor nieuwe kazernes gebouwd moesten worden. Een werkgroep zou onderzoeken wat de noden waren. In tussentijd werden de lichtingen van 1 maart en 1 juni 1988 afgeschaft.

Minister Tobback toonde zich ook op dit gebied minder hardnekkig dan zijn voorganger, zodat men nu de keuze heeft tussen dag- of ploegendienst. In de praktijk kiest iedereen echter voor ploegendienst. Op 1 september en 1 december van dit jaar zullen telkens dertig gewetensbezwaaren aan Vlaamse kant bij de Civiele Bescherming worden ingelijfd. Er zal echter rekening gehouden worden met de beroepsbequaamheden. Dit betekent dat nog enkel mensen met een technische opleiding aanvaard zullen worden. Blijkbaar is er nu geen behoefte meer aan zandzakjesvullers. In het wetsvoorstel Temmerman is voorzien dat gewetensbezwaaren ook in de administratie ingeschakeld kunnen worden, wat dan wel in dagdienst gebeurt.

Marcel Lauwers

De vergoedingen

Voor een appel en een ei

Wie burgerdienst vervult, krijgt daarvoor evenveel soldij als een milicien. In het leger wordt verder aan alle materiële behoeften door het leger zelf voldaan. Gewetensbezwaaren krijgen hiervoor echter een maaltijdvergoeding en een kledijvergoeding, behalve bij de Civiele Bescherming, waar ze je de kledij zelf bezorgen. Op dit ogenblik bedragen de drie vergoedingen samen 288 frank per dag. Dit is precies één frank meer dan vorig jaar.

De vorige Minister van Landsverdediging De Donnea vond dat de legerdienst niet zo aantrekkelijk meer was en wou dat veranderen. Een van de maatregelen hiertoe bestond erin om de soldij, die al jaren gelijk was gebleven, op te trekken. Tot dan kreeg men 75 frank per dag gedurende de eerste zes maanden en 100 frank daarna. Vanaf 1 maart 1987 werd dit 125 frank per dag gedurende heel de dienst.

Volgens de wetgeving op de burgerdienst, krijgen de gewetensbezwaaren de zelfde soldij als de miliciens. De toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken Joseph Michel weigerde echter de verhoging ook aan de gewetensbezwaaren te betalen. Pas op 26 januari 1988, na een proces ingespannen door Burgerdienst voor de Jeugd, werd de verhoging met terugwerkende kracht uitgekeerd. De 50 frank verhoging werd echter geneutraliseerd door een verla-

Zandzakjesvullers

De gewetensbezwaaren die op 1 december 1987 in dienst waren gekomen en als eerste door deze maatregel werden getroffen, reageerden met een kortstondige bezetting van de dienst gewetensbezwaaren van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, waar een brief werd overhandigd met de grieven. Een onmiddellijk gevolg was dat de invoe-

De vergoedingen

De maaltijdvergoeding voor gewetensbezwaaren is dezelfde die ook miliciens ontvangen, indien ze een dag niet in de kazernes kunnen eten. Ze bedroeg vorig jaar 136 frank per dag, maar werd op 7 juli 1987 verhoogd tot 179 frank. Ook de gewetensbezwaaren kregen deze verhoging doorberekend. In hetzelfde Koninklijk Besluit van 26 januari 1988 werd echter beslist dat de gewetensbezwaaren voortaan een buitendienstmenage-vergoeding ontvangen. Een dergelijke vergoeding wordt toegekend aan de militair die met herstelverlof is. De reden waarom ze nu plots aan de gewetensbezwaaren wordt gegeven, is dat ze slechts 130 frank per dag bedraagt. Al bij al ontvangt een burgerdiensenaar nu 1 frank per dag meer gedurende de eerste zes maanden en 24 frank minder gedurende de rest van de dienst.

Gewetensbezwaaren in instellingen en organisaties ontvangen ook een vergoeding voor huisvesting, vervoer, kleding en vrijetijdsbesteding, die al tien jaar ongewijzigd drieëndertig frank per dag bedraagt. Bij de Civiele Bescherming krijgt men hiervoor geen vergoeding. Wel wordt een kledingpakket verschaft met daarin twee hemden, een pull, een das, twee onderlijfjes en washandjes, een stuk zeep en tandpasta.

Marcel Lauwers

Bridgekursus

Vanaf 29 september (19.30 u) en dit op 10 opeenvolgende donderdagavonden organiseert Bridgeklub Piterman zijn herfstbridgekursussen. Lesgever is Georges Wauters en de lessen worden gegeven in het klublokaal in Alma 1 op de Bondgenotenlaan 69.

Inschrijvingsprijs: 1500 fr., speciale prijs voor studenten en werklozen: 750 fr. Inschrijven kan ter plaatse op 29 september, of vooraf bij Willy Lemmens: 46.05.76.

mertens sport

Mechelsestraat 20-24
LEUVEN

Uw Intersportwinkel
In Leuven is er zo maar één

INTERSPORT®

**Voor uw T.D. - Feestjes - Party's - enz...
één adres! MOVEMENT CENTER**

Blijde Inkomststraat 101B
3000 LEUVEN
Tel. 016/22 44 12 - 23 99 08

- Verhuring van privé zwembad inbegrepen met ingerichte bar, alsook sauna in een exotische tuin
- Mogelijkheid tot turnen, body-building, sauna en zwemmen voor beperkte groepen (op afspraak)
- Privaat sauna: op afspraak
- **Gemeenschappelijke sauna en zwemmen: 175fr.**
ma: 18-20.00/do: 18-21.30/vr: 18-21.00/za: 11-13.30 uur. (m. en v.)
wo: 18-20.00 uur (alleen voor vrouwen)

23 jaar
Gaston Roelants

- ★ Sportartikelen
- ★ Vrijtijdskleding
- ★ Tennis
- ★ Ski
- ★ Langlauf

☎ 016/22.23.73

Diestsestraat 162 - Leuven

Steeds spaarzegels VALOIS!

REGO COACH TRAVEL

Reizen in binnen- & buitenland
Gastronomische week-ends - Groepsreizen
Eendags uitstappen - School- & fabrieksdiensten

Confortabel
reizen met
autocars van
14 tot 54
plaatsen

Ridderstraat 17 3000 Leuven (016) 23 80 83
H.R.L. 46.960 Verg. A. 3998 (016) 23 80 95

JOKER
CAT 1679

JOKER
TOERISME

Specialist in Kreatief en Voordelig Reizen!

Avontuurlijke reizen, Expedities en Rondritten met Joker-begeleider - Skivakanties (individueel of in groep) - Verblijfsvakanties - Stedentrips

Voordelige Bus-, Boot- en Vliegtuigtickets - "Plan-it-Yourself" pakketten - Speciale prijzen voor Studie- en andere Groepsreizen.

JOKER TIENSESTRAAT 193 3000 LEUVEN 016/22.65.50

top
LEUVEN

BINNENHUISINRICHTING

- ★ Vinylbekleding en vasttapijt
- ★ Gordijnen en overgordijnen
- ★ Behangpapier en verven
- ★ Lusterie en kleinmeubelen
- ★ Matrassen en tienerkamers

*De specialist voor uw behang en schilderwerken,
in plaatsen van vasttapijt en vinylbekleding.*
VRAAG GRATIS ADVIES

Vaart 15 - 3000 Leuven Tel. 016/22.76.07

OPEN: van maandag tot donderdag, van 10 tot 12 en van 13 tot 19 uur.
Vrijdag van 10 tot 12 en van 13 tot 20 uur.
Zaterdag doorlopend van 9.30 tot 18 uur.

TICKET

REIZEN 2000

REISORGANISATIE

016/20.54.64

Vooraleer u beslist, loop even ons kantoor binnen in de Louis Melsenstraat 17 te Leuven.

SPECIAAL VOOR JONGEREN

Onze transalpine ticketten voor jongeren onder de 26 jaar
Kortingen tot 50% op het internationaal spoorwegnet.
Internationale kaarten U reist heel Europa rond gedurende één maand voor een vaste prijs.
Organisatie van busreizen, met of zonder overnachting
Bussen van 25 tot 77 personen.
Jeugd tarieven op lijnvlucht naar verschillende Europese bestemmingen tot 75% goedkoper dan het normaal tarief.
Skivakanties in Frankrijk - goedkoop en uniek.

Voor **VORSERS, AKADEMISCH PERSONEEL, NFWO's** en familieleden die samenreizen.

Studiereizen naar het buitenland, maar vooral de U.S.A.
is onze specialisatie - Abonnementen
U.S.A. - luchtvaartmaatschappijen -
huurwagens - hotelvouchers.

Vraag het aan onze specialist
Jean-Pierre Gosiau
Wij maken uw reis
volledig op maat zoals u verkiest.

Reizen 2000

L. Melsenstraat 17 Tramlaan 132
3000 Leuven 1960 Sterrebeek
Tel.: 20.54.64 Tel.: 731.56.28

Eindelijk kan het Het rooskleurige van zwartwerk

Veel studenten willen tijdens hun studententijd wat geld verdienen. Om de onkosten van hun studies mee te dragen of om een eigen spaarpot aan te leggen... De eerste categorie is groter dan je denkt: studeren is duur, vooral door de besparingsronden van de laatste jaren die ook het universitair onderwijs zwaar getroffen hebben. Hoe dan ook: wil je als student tijdens het jaar hier en daar ook een job doen, dan hou je best twee dingen duidelijk voor ogen: je statuut en een goede verdeling studeertijd/werktijd.

Rond het statuut van jobstudenten is er heel wat te doen geweest tijdens het vorige academiëjaar. Met name de afschaffing van de 'twee-uren-regel', waarover verder meer, veroorzaakte zowel bij de studenten als bij hun belangrijkste werkgevers (de sociale sectoren aan de universiteit; alma's etc.) heel wat opschudding. Een overzicht van deze problematiek werpt meteen ook een licht op je statuut als jobstudent.

Kuisvrouwstatuut

Als je ergens in dienst gaat, is je werkgever verplicht voor jou een bij-

drage te betalen aan de sociale zekerheid. Dit is één van de vormen van solidariteit die in de sociale wetgeving staan ingeschreven. Voor bepaalde categorieën van werknemers is de werkgever echter niet bijdrageplichtig: zo hoeft een werkgever voor studenten die bij hem werken tijdens de vakantiemaanden juli-augustus en september, geen sociale zekerheid te betalen. Een gunstmaatregel die studenten een mooie kans wil geven tijdens de vakantie zonder veel zoeken wat geld bij te verdienen.

Tot voor 1 oktober 1987 bestond er binnen de uitzonderingen een aparte categorie, aangeduid met de term: 'twee-uren-regel'. Een werkgever hoefde geen bijdrage te betalen voor al wie slechts twee uur per dag bij hem werkte. Ook vele studenten werkten tijdens het academiëjaar onder dit statuut, want de bovenvermelde gunstmaatregel werkt enkel tijdens de vakantieperiodes. Maar deze regel, doorgaans 'het kuisvrouwstatuut' genoemd, leidde tot heel wat misbruiken: veel werkgevers stelden onder dit statuut heel wat mensen te werk, die de facto heel wat meer uren presteerden. Zwart werk dus. Om dit tegen te gaan werd, vooral onder druk van de vakbonden de twee-uren-regel afgeschaft.

Vergetelheid

Op zich is de afschaffing van deze regel uiteraard een goede zaak, hoewel je de

vraag kan stellen of je door deze wetswijziging niet van zwartwerk met een was van legitimiteit eromheen, verglijdt naar volledig zwartwerk. Maar soit. Dupe van de afschaffing was in elk geval de student.

De twee-uren-regel bood de student in het verleden een optimale gelegenheid om het studeren en het werken te combineren. Vele werkgevers binnen de universitaire instellingen (Alma Leuven bijvoorbeeld) stelden onder dit statuut heel wat studenten te werk. Nu deze regeling echter is afgeschaft werft de werkgever iemand aan waarop hij een langere tijd kan rekenen: het werkaanbod voor de student daalt daardoor gevoelig. Of hij stelt de studenten volledig in het zwart te werk, met alle nadelige gevolgen vandien voor de studenten: vaak onderbetaald, geen verzekering tegen ongevallen, autoritaire 'beksing' tegen ongevallen, autoritaire 'beksing'. Deze mistoestanden waren in de privésector in Leuven 'af' chering en inslag vóór 1 oktober 1987. Nu dreigen ze zich nog te vermenigvuldigen.

De wijziging in het statuut heeft bovendien nog een belangrijk negatief effect: een werkgever mag een student tijdens de vakantie enkel tewerkstellen onder bijdrageplichtig te zijn, indien deze student tijdens het jaar niet onderzocht is geweest aan de bijdrage. Gevolg: elke student die tijdens het jaar werkte onder contract, ziet zijn vakantiejob verloren gaan. De student zelf (en vooral diegene die ook tijdens het jaar onkosten uit een studentenjob niet kan ontberen) wordt zo in het kamp van het 'zwartwerkwereldje' gedwongen. Op deze toestanden werden de vakbonden attent gemaakt door de universitaire sociale sectoren en de studenten; het negatieve effect bleek een vergetelheid van hundertwege.

Om aan bovenstaande toestand te verhelpen, werd door de Nationale Ar-

beidsraad een akkoord bereikt dat toelaat dat studenten die tijdens het jaar (onder contract) hebben gewerkt, ook tijdens de zomermaanden nog aan werk kunnen geraken zonder daarvoor sociale bijdrage te moeten betalen. Dit geldt echter enkel voor studenten die tijdens de eerste helft van het jaar niet meer dan 2409 uur hebben gepresteerd. Bovendien slaat deze regeling enkel op het jaar 1988. Minister van Sociale Zaken Busquin zou tegen volgend jaar over dit onderwerp een KB uitvaardigen.

Daarmee wordt niet alle problemen van de baan. Ondanks het (voorlopig) akkoord blijft de student sinds de afschaffing van de twee-uren-regel niet zwart werk te zoeken, daar niet veel werkgevers tijdelijke krachten (dat zijn studenten tenslotte) onder contract willen tewerkstellen. De sociale sector van haar kant en met name Alma vzv, die in het verleden regelmatig en op korrekte wijze de twee-uren-regel toepaste om studenten tewerk te stellen, is in het verleden zozeer door de besparingen getroffen, dat haar budget tekortschiet om voor al die studenten nu een sociale bijdrage te betalen.

De dupe blijft vooral de minderbevoegde student, die hoe langer hoe meer de mogelijkheden ziet verdwijnen om ook tijdens het jaar op een wettelijke en degelijk beschermde manier via werk de onkosten van zijn studies te betalen.

De alles behalve rooskleurige situatie kan het vinden van een job in de toekomst bemoeilijken. Als je een job vindt, ben je bij de gelukkigen. Maar zorg er wel voor dat je job op dat moment geen nachtmerrie wordt.

Vooreerst kan je voor je een job aanvraagd, best nagaan hoe je werk- en studeertijd wil verdelen, en vanuit dat oogpunt op zoek gaan naar de meest geschikte job. Je blijft student: als al je tijd gedurende een bepaalde periode volledig door een job wordt opgeëist,

moet je een mogelijkheid inkalkuleren om je achterstand grondig weg te werken.

Voorts zijn er heel wat werkgevers die studenten zonder schriftelijk contract tewerkstellen. Hou er rekening mee dat je zonder schriftelijk contract totaal niet verzekerd bent tegen eventuele ziekte of voor een arbeidsongeval. Werken zonder contract geeft de werknemer totaal geen rechten en in elk geval is hij het kind van de rekening.

En tenslotte zijn er nog een aantal regels waar je als student aan dient te houden: als je in één maand meer dan 80 uren werkt, heb je geen recht meer op kinderbijslag. En voor je ouders bent je niet meer fiscaal ten laste als je meer dan 60.000,- netto verdient per burgerlijk jaar.

Informeer je dus degelijk vóór je als student een job aanvraagt. Om je daarbij te begeleiden heeft de KU Leuven binnen haar sociale sector een jobdienst uitgebouwd. Daar kan je terecht met alle vragen en problemen rond jobs. Via die dienst worden ook jobs uitgeschreven, waarvoor je je kandidaat kan stellen. De jobdienst is bereikbaar in het Van Dalekollege, Naamsstraat 80.

Geert Van Eekert

Jongeren

De weg kwijt geraken in de oerhoof van de arbeidsmarkt kan heel vervelende gevolgen hebben... Daarom heeft de jeugddienst van het ABVV voor een gids gezorgd die alle reglementeringen terzake nog eens op een rijtje zet. De brochure richt zich speciaal tot jongeren, en bevat dus ook informatie over leercontracten en tips voor schoolverlaters.

De gids heet 'Wegwijzer '88' en is gratis te verkrijgen bij de ABVV-Jeugddienst, Hoogstraat 42, 1000 Brussel, tel. 02/513.07.74.

Letteren en wijsbegeerte

vervolg van p. 1

raden de scholieren dan ook stevast af een richting in L & W te kiezen, en draineren en masse de achtienjarigen naar de 'toekomstgerichte' studierichtingen.

Deze evolutie tekent zich perfect af in de studentenaantallen. In het academiëjaar '77-'78 liepen er in België 930 nieuwe ekonomiestudenten rond. L & W kende toen een veel grotere toeloop: 2.368 eerste kanners. Een decennium zijn de rollen omgekeerd. De generatie die zich in het academiëjaar '86-'87 (de meest recente cijfers van de *Dienst voor Universitaire Statistiek*) voor het eerst voor economie inschreef telde 2.641 koppen, tegenover 2.474 voor L & W.

Ziepefic voor Leuven kunnen we ons baseren op de gegevens van het monitaraat en dan blijkt dat die trend zich het afgelopen academiëjaar heeft verdergezet. Volgens *Mededelingen van het monitoraat* telde L & W in oktober '86 619 generatiestudenten, een jaar later precies 100 minder: 519 nieuwe eerste-kanners. Een vrije val van meer dan 16 procent. De cijfers voor dit academiëjaar zijn voor binnen een goede maand, maar het kan zijn dat voor het eerst sinds 10 jaar de negatieve trend een klein beetje in gunstige richting zal ombuigen. Op de abiturientendagen kwamen er weer hogere aantallen belangstellenden naar L & W, doorgaans een goede graadmeter voor de reële inschrijvingen in oktober.

Minder studenten betekent in tijden van inleveringen een kleine ramp. Tot nader order geldt het aantal studenten als criterium om de subsidies per fakulteit te berekenen. Subsidies die zowel de werkingsmiddelen als het aantal mandaten van akademisch en wetenschappelijk personeel bepalen. Nu blijkt, door de plotse boom in economie en de gelijktijdige daling in L & W, dat de eerste fakulteit met een tekort aan personeel zit ('onderomkaderd'), terwijl men in het Erasmushuis een 'tevel' kent ('overomkaderd'). Zonder de problemen in economie te onderschatten, is het duidelijk dat de wettelijke norm van subsidiëring op basis van louter studentenaantallen, zonder rekening te houden met de

eigenheid van de fakulteit, getuigt van enige kortzichtigheid.

Het feit dat Letteren en Wijsbegeerte een ontzettend groot aantal richtingen telt, brengt een relatief grotere omkadering met zich mee dan in andere fakulteiten. Om een cursus te doceren aan vijftien archeologen heb je één prof nodig. Om een cursus te doceren aan driehonderd advocaten heb je eveneens één prof nodig. Een fakulteit als L & W, met zijn vele studierichtingen, kan voor zijn onderwijsopdracht niet buiten een minimumomkadering. Natuurlijk kan rechten dan weer meer assistenten gebruiken om seminars en werkjes te begeleiden.

Bovendien zijn er uit wetenschappelijk oogpunt argumenten om te pleiten voor een relatief grotere omkadering van L & W. Kunstgeschiedenis in haar geheel telt slechts een fractie van het aantal studenten van één jaar Rechten. Toch heeft ook zo'n kleine entiteit meerdere mandaten nodig om de verschillende deelassen van haar wetenschappelijk domein degelijk te kunnen onderzoeken.

Duidelijk is allereerst dat er ingeleverd moet worden. Deze beslissingen zijn meestal het resultaat van een ingewikkelde berekening. Alleen de vraag op welk niveau ingeleverd wordt ligt doorgaans voor de hand. Het toegelaten personeelskader zat reeds voor de verminderde studentenaantallen propvol. In het algemeen kan men stellen dat men twee principes hanteert: aan het vastbenoemd personeel raakt men niet, en een weggevalende mandaat wordt niet opgevolgd. Vooral de *tijdelijke assistenten* zijn dus de klas. De symptomen van deze politiek zullen niet lang op zich laten wachten.

Hakken in het contingent assistenten, waardoor jongeren minder kans maken om in de fakulteit 'binnen' te geraken, heeft op termijn nefaste gevolgen voor het wetenschappelijk onderzoek. Het aantal nieuwe doktoraten (originale wetenschappelijke prestaties) neemt af, het academisch corps vergrist zonder echte opvolging, de kwaliteit van het onderwijs en de tesisbegeleiding (domeinen waar assistenten veel overnemen van hun prof) dreigt achteruit te gaan. Met

andere woorden: op de toekomst van de 'akulteit' wordt een zware hypotekeer gelegd.

In L & W stelt men dus alles in het werk om de eigen fakulteit weer 'verkoet' te krijgen. Grotere studentenaantallen zouden de meeste problemen oplossen. In die optiek heeft men er ondermeer aan gedacht om het programma te veranderen, te 'aktualiseren'. Nu is zo'n aktualisering in se niet slecht. De studenten vroegen reeds lang naar enkele correcties. Belangrijk is echter vanuit welke optiek men bepaalde vakken invoert en andere weglaat. In Oude Geschiedenis heeft men in de jongste programmahervorming, waaraan academici en studenten hebben meegewerkt, economie en recht als algemene vakken in de kandidaturen geplaatst. De idee hierachter was dat een historicus deze basisprincipes nodig heeft om een degelijke visie te ontwikkelen. Tegen zulke aanpassingen valt er weinig in te brengen.

Minder geslaagd vinden we een voorstel van een 'speciale denkgroep'. Hierin werden alle nu bestaande kandidaturen van L & W gegroepeerd in twee 'blokken', een met 'filologen', het ander met 'historici'. Musikologen kwamen bij de historicus terecht, slavistiek bij filologie. De motivatie hierachter is tweeledig. Op korte termijn is het budgetair interessant, omdat het aantal mandaten fel gereduceerd wordt. Ten tweede tref je geregeld voorstellen in de dagbladen, waar gepleit wordt voor een unief die gediplomeerden aflevert met een 'brede vorming', omdat de arbeidsmarkt behoefte heeft aan meer flexibele afgestudeerden. Met een algemene vorming op basis van dergelijke motivatie zijn we echt niet gelukkig. Je graaft je eigen graf door een vakkenpakket samen te stellen op basis van opportunisme in plaats van degelijkheid. Door de kwaliteit van de opleiding te verminderen haalt je immers haar waarde naar beneden.

Wij kunnen ons moeilijk voorstellen dat een maatschappij meer gediend is met mensen die een beetje germanist zijn (maar niet meer zo goed als vroeger), en in plaats primaire noties hebben van economie en informatika. Het is toch de normale gang van zaken dat men de nodige specialisaties aanleert als men aan het werk is, en dat bedrijven die extra-opleiding zelf behartigen.

Het hoeft geen betoog dat dergelijke 'algemene wetenschappers' uiteindelijk

niet hetzelfde niveau bereiken als hun hedendaagse 'gespecialiseerde' collega's. Als de wet van de sterkste meespeelt - naar ons weten nog steeds brandend aktueel - zullen de 'onbekwameren' haast onvermijdelijk lager op de sociale ladder terechtkomen. Hervormingen die gewoon een nieuw soort van *studium generale* invoeren, zetten de klok met een tijden terug.

Deze nadelen kan men gedeeltelijk opvangen door bijvoorbeeld een vijfde jaar in te voeren of door permanente vorming. Het is dus duidelijk dat om eenzelfde wetenschappelijk niveau te behouden, een verlenging van de studie onvermijdelijk is.

Dergelijke programmahervorming kan een symptoom zijn van een mentaalite die meer dan eens doorklinkt in verband met de richtingen als Psychologie en Pedagogie, Theologie en Letteren en Wijsbegeerte. We hebben het hier over een gebrek aan *waardering* dat de minder in de markt liggende richtingen te beurt valt. Inderdaad, de onmiddellijke economische relevantie van een studie over de Koningen Demetrios Poliorketes en Antigonos Monophthalmos, of van Dialektikaarten van Wallonië, of van Neolietische vondsten in een of andere dorpie, of een analyse van Shakespeare's Othello ligt niet voor de hand. Om het cru uit te drukken: deze onderwerpen zijn niet economisch relevant, en zullen het vermoedelijk ook nooit worden.

So what? De dag dat economische relevantie tot absolute norm verheven wordt, vervalt deze maatschappij in een onverantwoord kortzichtigheid. Winst of verlies hebben totaal geen uitstaans met het grote nut dat een samenleving kan hebben met florerende geesteswetenschappen. Kennis van het verleden, doorzicht in je eigen of een andere taal, een visie op kunst, reflectie op aspecten van het bestaan geven de mens een betere kennis van zichzelf. Dergelijke intellectuele bagage niet naar waarde weten te schatten is een uiting van een kortzichtige ingesteldheid.

Huidige universitaire top in haar geheel, waarvan uiteindelijk de rektor het gezicht is, neigt bij momenten te fel naar deze richting. Hoewel Rektor Dillemans zich graag in woorden voor doet als een grote en verlichte humanist - iedere tussenkomst van hem gaat gepaard met een beetje 'Bron en Horizon'-filosofie die een Marc Eyskens

ook graag laat horen - zou hij toch moeten beseffen dat het daadwerkelijk beleid aan de KU Leuven vandaag vaak alles behalve een breed humanistische dimensie heeft. Wij twijfelen niet aan de oerprecht van de *privépersoon* Dillemans als hij zijn affectie met de geesteswetenschappen betuigt, wij merken hiervan te weinig in het beleid van rektor Dillemans. Wellicht heeft hij niet half hoe eenzijdig in dit opzicht zijn rede bij de opening van vorig academiëjaar, 'Zij die blijven', klinkt. Het kan zijn dat het voor deze universiteit nodig is om van tijd de industriële wereld op te vrijen. Als dit echter keer op keer het uithangbordje naar buiten wordt ga je binnenin, misschien onbewust, voor heel wat wrevel zorgen.

Een eminent hoogleraar uit L & W drukte het aldus uit: "Af en toe krijgen wij het gevoel dat die man niet weet dat wij nog bestaan. Zo te horen telten wij niet meer mee, houdt deze KUL ergens op in Heverlee of Gasthuisberg of in de Dekenstraat..." Niet te veronderstellen als je rektor de *brain-drain* meer dan een uiterst het centrale probleem van de huidige universiteit hoort aanhalen. Fakulteiten als Letteren en Wijsbegeerte hebben daar weinig bodschapp aan.

Als rektor Dillemans dit jaar bij de opening van het academiëjaar opnieuw de kans krijgt om enkele wijze woorden tot de universitaire gemeenschap te richten, zou hij er goed aan doen ook eens te denken aan de minder populaire richtingen van deze universiteit. In plaats van onbreidbare termen te hanteren in de aard van - wij citeren voor de vuist weg uit zijn laatste speech - 'fiskaliteit, koopkrachtkorrektie, de easy-glamour van de fiscaal-paradisijske internationale organisaties, top-salesmen, internationale tax lawyers, system engineers, industriële massaproductie, overhead-gelden uit kontraktonderzoek, en last but not least onze charmes, zou hij er goed aan doen oog te hebben voor echte problemen.

Eventueel kan hij later, eens de akademische sereniteit de plaats veroveren heeft van het grote publiek, het werk van de economisch oninteressante richtingen meer naar waarde proberen te schatten, en enkele beleidsdaden in die aard te nemen. Zoals een echt groot humanist betaamt.

Walter Pauli

magma-shop

Diestsestraat 115 - 3000 Leuven
(naast Christiaensen)

Alles voor je kot en je fuiven. Leuke geschenkjes.
cards - affiches - posters - inlijstingen -
gadgets - schoolgerief - feestartikelen - deko-
ratie - kerst- en carnavalgerief - t-shirts

DE GROOTSTE CARD SHOP en CADEAU SHOP TE LEUVEN

10 % korting op vertoon van studentenkaart
(behalve promotie-artikelen)

Riet en Lederwaren
Geschenkartikelen
Mexicaanse beelden
Handwerk / Buitenland
Direkte invoer

Open: dinsdag to vrijdag: 14-18.30 uur
zaterdag 10-12.30 uur en 14-18.00 uur
zondag en maandag gesloten

Burgemeesterstraat 36-38 Leuven (naast Studio 4)

HOUT & HOBBY Zelfbediening Alles voor kotinrichting

Van Vlasselaer

Schapenstraat 110 3000 Leuven 016/234216 (5 l.) Tervuursevest 30 3000 Leuven

hubo

DOE HET ZELF

Bureau bestaande uit tafelblad & schragen vanaf 1197

Kleerkast vanaf 1999 (tijdelijk aanbod)

Hanglegkast vanaf 2495 (tijdel. aanbod)

Boekenrekken vanaf 1299

Grote keuze in bedden
Diestse vest 72 3000 LEUVEN ☎ 016/23.31.20

RICHT ZELF UW KOT IN

domo

MARC MERTENS

P MET

MEUBELLEN

Rij gerust binnen.
Steeds plaats in onze
ondergrondse
parking

**EIGENTIJDSE
BETAALBARE
MEUBELLEN**

**ALLES VOOR
UW KOT**

Bondgenotenlaan 169 3000 Leuven ☎ 016/22.90.06

TENNIS · SQUASH
LOVANIUM

LOVANIUM

Tennis - Squash - Petanque
Bridge - Hockey

Galgenbergstraat 4J
3000 Leuven

Negen openlucht tennisterreinen in gemalen baksteen, waarvan drie met verlichting. • Drie openlucht tennisterreinen in kunstgras, zelfs in de winter bespeelbaar, en onmiddellijk aanpasbaar aan de vereisten van andere sporten (o.a.) hockey. • Een hal met drie tennisterreinen in greenset en twee squashbanen. • Twee petanquepisten • Ruime parkeer mogelijkheden. Dus: een familiale tennis- en squashclub voor liefhebbers en kompetitiespelers. • Een befaamde tennisschool geleid door bekwame leraars. • Mini-tennisschool vanaf 6 jaar. • Tennisstages van elk niveau, zowel voor jongeren als voor volwassenen. • Tennis, tornooien, ontmoetingen en interclubs.

Speciale voorwaarden voor studenten
Alle inlichtingen: tel. 016/23.56.58

AD FUNDUM

voor de student(in) met twee gezichten

Oude Markt 11
3000 Leuven

JST

REIZEN, EEN UITDAGING

Leopoldstraat 26 3000 Leuven ☎ 016/22.76.10

Boeken van Allan Bloom en Alain Finkielkraut

De ondoeltreffendheid van cultuurpessimisme

In een recent nummer van *De Nieuwe Maand* (mei 1988) schetst René Boomkens de opkomst van een nieuw pessimisme in het hedendaagse denken. Een nieuw fin de siècle dient zich aan en alle thema's van het dekadente einde van de 19de eeuw zijn aan een nieuwe carrière begonnen: "Met een minzaam glimlachje worden de optimistische items van de vorige decennia, de democratisering, de emancipatoire opvoeding, de maakbaarheid van de sociale verhoudingen, ja, het hele scala van bevrijdingstheorieën en -bewegingen, opzieschoven: 'les fleurs du mal' bloeien weer". Apokalyptici van uiteenlopende aard zien onze intellectuele cultuur in een hopeloos verval terecht komen. Onlangs werd het werk van twee van deze cultuurpessimisten – de Amerikaanse classicus Allan Bloom en de Franse filosoof Alain Finkielkraut – in Nederlandse vertaling uitgebracht. De titels liegen er niet om: *De gedachteleze generatie* (Bloom) en *De Ondergang van het Denken* (Finkielkraut). Maar beide boeken tonen vooral één feit aan: de ondoeltreffendheid van cultuurpessimisme.

Al lopen de gedachten van Finkielkraut en Bloom voor een stuk parallel, toch zijn hun boeken nogal verschillend. Het opvallendste verschil is wel de omvang. Bloom heeft van zijn *Closing of the American Mind* (de Engelse titel) een turf van meer dan vierhonderd bladzijden gemaakt; het is uiteindelijk een lange klaagzang op onze hedendaagse cultuur; helaas ook een fles met meer dan drie vierde droesem. Finkielkraut weet dat pamfletten kort moeten zijn: zijn betoog is dan ook krachtiger en helderder.

Studentengeneratie

Wat scheelt er aan onze cultuur die heren er zo uitvoerig over klagen?

Centraal in het betoog van Allan Bloom staat de huidige studentengeneratie en het leven aan de universiteit in het algemeen. Er spreekt nogal wat nostalgie uit zijn standpunt: "Alleen Socrates besefte na een leven van onophoudelijke geestelijke inspanning dat hij niets wist. Tegenwoordig weet elke leerling van de middelbare school dat. Hoe kon dat zo gemakkelijk worden? Hoe moeten wij deze geweldige intellectuele vooruitgang verklaren? Zou het kunnen dat onze ervaring zo verarmd is door onze diverse leermethoden (...) dat er niets meer over is dat voldoende substantie heeft om bestand te zijn tegen kritiek?"

Docent Bloom maakt de huidige studenten ("mijn studenten") twee verwijten: ze huldigen een cultureel relativisme en ze zijn intellectueel oppervlakkig. Vooral dat tweede is een vaak gehoorde klacht, het komt er dus op aan om die stelling stevig inhoudelijk te onderbouwen.

Helaas bouwt Bloom een allesbehalve zorgvuldige argumentatie op. Hij poneert veel, maar staft die beweringen nauwelijks. "Er is één ding waarvan een docent aan de universiteit absoluut zeker kan zijn: bijna alle studenten geloven, of zeggen te geloven, dat de waarheid relatief is. Als iemand het waagt vraagt: kenst te zetten bij dat geloof, is de reactie onveranderlijk totale verbazing" (p. 23). Bloom meent dat de studenten dit waarheids- en waardenrelativisme zien als een "moreel postulaat, de voorwaarde voor een vrije samenleving". Zijn probleem daarmee is dat die openheid voor vreemde culturen en andere waarden geen vruchtbare openheid is, maar een "openheid uit onverschilligheid". Andere culturen worden tegenwoordig dus net zo autiek geacht als de eigen cultuur, maar het resultaat is dat noch de andere noch de eigen cultuur werkelijk gewaardeerd wordt. Er is geen waardenstrijd meer, er is geen etnocentrisme meer. Een merkwaardig pleidooi, want als de antropologie ons iets geleerd heeft dan is het wel de afwijzing van het etnocentrisme.

Oppervlakkigheid

Bloom verantwoordt zijn standpunt als volgt: "Als de studenten echt iets zouden leren over niet-westerse culturen – wat niet het geval is – dan zouden ze ontdekken dat ze allemaal, stuk voor stuk, 'etnocentrisch zijn'" (p. 36). Etnocentrisme is zo universeel als het verbod op incest en daarom zegt Bloom niet in te zien waarom we dit zouden moeten verlaten. Het problematische aan dat standpunt is dat het bijvoorbeeld geen rekening houdt met fenomenen als

kolonisatie, cultuurimperialisme enzovoort. Kolonisatie maakt etnocentrisme tot een mondiaal probleem. Het is nogal stutend dat Bloom dit feit negeert.

De huidige student zou dus ook een oppervlakkige denker zijn. "De studenten van tegenwoordig hebben in ieder geval niet meer de gewoonte om te lezen en ze houden er ook niet van" (p. 67). Bloom weet echter niet veel meer te doen dan dergelijke stellingen lompweg te poneren zonder de gegrondheid ervan enigszins aan te tonen. Dat stoort, niet zozeer om de stelling zelf (daarover kan gediskussieerd worden), wel omdat de auteur daarmee zijn eigen oppervlakkigheid etaleert. Over popmuziek bijvoorbeeld: "Waarom culmineert deze vooruitgang? In een puber wiens lichaam schokt van de organische ritmes, wiens gevoelens worden gearticuleerd in plechtige lofzangen op de vreugden van masturbatie of dood aan de ouders, wiens ambitie het is om net zo beroemd en rijk te worden als de travestie die de muziek maakt waarnaar hij luistert" (p. 83).

Wat is er volgens Bloom fout gegaan? Een duidelijk antwoord heeft hij niet. Een belangrijk punt in zijn betoog is het faliet van de beweging van '68. "Het is nu *bon ton* om over de jaren '60 te zeggen dat, hoewel de periode zijn excessen kende, er veel goeds uit is voortgekomen. Maar wat de universiteiten betreft kan ik niet zeggen dat er iets positiefs uit die tijd stamt: het was een regelrechte ramp" (p. 369). Sinds '68 wordt alles aan de universiteit namelijk "in sociaal perspectief" geplaatst. Bloom vindt dat een achteruitgang. "Nooit heb ik gedacht dat de universiteit dienstbaar moet zijn aan de maatschappij om haar heen. Ik dacht en ik denk eerder dat de maatschappij dienstbaar moet zijn aan de universiteit en ik prijs me gelukkig met een maatschappij die doelbewust een levenslange kindertijd gunt aan een minderheid, een kindertijd waarvan de speelsheid op haar beurt een zegen kan zijn voor die maatschappij" (p. 281). Bovendien meent Bloom dat de academische vrijheid onder het vuur van de "maatschappelijke relevantie" gefnuikt wordt: vroeger, zo zegt hij, werden er "geen hoogleraren ontslagen en ze konden zeggen wat ze wilden in hun collegezalen. Er was toen tenminste een scherp besef van de speciale status van de universiteit als bolwerk tegen de publieke opinie" (p. 374).

Onduidelijk

Overigens gaat Bloom ook flink tekeer tegen mensenrechtenorganisaties omdat de mensenrechten zich autoritair trachten te stellen boven alle culturen. Maar men kan zich wel de vraag stellen waarom Bloom de mensenrechten zo dom-absolutistisch opvat. Wij dachten dat zo iets als mensenrechten bedoeld is als een (uiteraard steeds voor verbetering vatbaar) instrument dat een zekere juridische ordening in de maatschappij brengt. Moeten we rituele offers voortaan niet meer bestrijden? Mag een prof racisme prediken enkel en alleen omdat hij een toga draagt?

Bloom stapelt de idiotieën soms zodanig op dat het niet mooi meer is. Zijn boek weet enkel de eerste 40-50 bladzijden enigszins te boeien. Hij haalt heel wat belangrijke kwesties aan, maar nergens krijgen we ook maar één

grondige analyse van de malaises die hij konstateert.

Bovendien creëert hij een vrij onduidelijk beeld van zijn eigen positie. Hij verwijt het Amerikaanse denken een verregaande oppervlakkigheid maar meent hij er met dit boek werkelijk bovenuit te steken?

Ook zijn "remedie" doet de wenkbrauwen fronsen. Voortdurend verwijst hij naar Plato en Socrates. Hoe hij het politiek systeem van Plato graag verwezenlijkt zou zien wordt echter nooit duidelijk. Maar wellicht gebruikt hij Plato slechts om zichzelf te troosten: "Dit hele boek door heb ik steeds de *Politeia* van Plato aangehaald, dat voor mij herboek over de opvoeding is omdat het voor mij werkelijk verklaart wat ik als mens en als docent ervaar. Ik heb het bijna altijd gebruikt om te waarschuwen voor valse hoop, als een toebelug van bescheidenheid en terughouding" (p. 441).

De Ondergang van het Denken is daar tegen een veel beter werkstuk. Alain Finkielkraut bouwt tenminste een coherent betoog op, een historisch gestructureerde lijn.

De culturele antropologie neemt bij hem een centrale plaats in. Hij stelt eerst kort vast hoe het begrip "cultuur" gedegradeerd is: alles is cultuur geworden, "van de simpelste handelingen tot de grootste scheppingen van de geest". Je hebt de "kunst van het breien, van het prutten van sarih, of de ouderde gewoonte 's ochtends een stuk dik beboterd stokbrood in een kom koffie met melk te dopen". Een dergelijk cultuurbegrip betekent voor Finkielkraut dat de klad erin zit.

Zijn verhaal begint bij de filosoof Herder die het begrip *Volksgeist* introduceert in zijn boek *Auch eine Philosophie der Geschichte zur Bildung der Menschheit*. Herder gaat tekeer tegen het Franse Verlichtingsdenken dat universele gegevens boven specifieke culturele normen stelt. Voor Herder zijn zogenaamde universele normen zelf van culturele aard: "In plaats van de feiten te toetsen aan de normen van een ideaal, toont hij aan dat die normen zelf een genese en een context hebben" (p. 14). En de het grote probleem daarbij is dat de mens van zijn werks losgerukt wordt.

Deze discussie over volksaard en volkseigenheid loopt door. Na de Duits-Franse oorlog – met de Duitse annexatie van de Elzas-Lotharingen waarvan de bewoners Duitssprekend maar Fransgezind zijn – ontstaat een filosofisch dispuut over de maatschappij als "contract social". De Duitse filosofen argumenteren dat het kollektief onbewuste, de eigen verborgen volksaard, belangrijker is dan de uitgesproken wil van het volk. Voor hen is de annexatie van Elzas-Lotharingen de correctie van een historische fout. De Fransen zien het echter net omgekeerd: zij stellen plots de volksvereeniging bovenaan: de Elzasers wilden bij Frankrijk horen en er is geen norm van culturele identiteit die aan deze wil kan tornen. Cultuurfilosofisch komt dit neer op een universalistisch standpunt: er zijn geen vaste culturen met een eigen volkseigen. Boven de culturen staat de *menselijke cultuur* in het algemeen. Finkielkraut citeert de filosoof Renan: "Eerst is er de

menselijke cultuur, en pas daarna de Franse cultuur, de Duitse cultuur, de Italiaanse cultuur" (p. 38).

Het beeld dat Finkielkraut schetst van de cultuurfilosofische opvattingen sinds de Verlichting is een pendelbeweging en een strijd tussen partikularisme en universalisme. Iemand als Goethe beweegt zich – overigens tegen de heersende tendens in – van een Volksgeestopvatting naar een universeel denken. "ater komt de discussie in Frankrijk weer op naar aanleiding van de Dreyfus-affaire. Hier heeft het universalisme het uiteindelijk gehaald met de rehabilitatie van Dreyfus. Maar de twintigste eeuw heeft in de tweede wereldoorlog een Volksgeest-filosofie aan het v'erk gezien met gevolgen zonder voorgaande.

Lévi-Strauss

Een gelijkaardige pendelbeweging tussen universalisme en partikularisme schetst Finkielkraut in de geschiedenis van de Unesco. De oprichters van de Unesco werden bij de aanvang (november 1945) "gedreven door de ongehoorde beproeving van het nazisme" (p. 33). In die zin was het Unesco-standpunt duidelijk universalistisch. Finkielkraut toont nu aan hoe gaandewege, onder invloed van antropologen en etnologen als Claude Lévi-Strauss, het universele naar de achtergrond verschuift ten voordele van het partikuliere van de verschillende culturen. De kolonisatie ging gepaard met een herziening van de antropologische visies: het evolutionisme werd afgezworen, voortaan moest niet elke cultuur evolueren volgens het westers model. Dat laatste wordt als westers racisme gezien.

Maar volgens Finkielkraut bestaat er ook een ander soort racisme. "Onder één en hetzelfde etiket worden twee soorten gedrag verenigd waarvan het ontstaan, de logica en de motieven volledig verschillend zijn. De eerste soort plaats alle naties die de aarde bevolken op dezelfde waardenschaal; de tweede verkondigt dat zijnszijden onderling is meetbaar zijn; (...) de eerste verklaart dat er tal van etnische groepen zijn en dat die niet met elkaar kunnen worden vergeleken. De eerste soort mondt uit in kolonialisme; maar de tweede vindt zijn hoogtepunt in het hitlerisme" (p. 76).

Het standpunt van de Unesco in dit alles wordt onvermijdelijk ambigu. Aan de ene kant verdedigen ze de eigenheid van de culturen (waarmee ze in de buurt komen van het etnisch racisme) en aan de andere kant is hun standpunt universalistisch (waarmee het evolutionisme weer om de hoek komt kijken).

Vreemd genoeg begint het boek van

Finkielkraut op dit punt wat richting te verliezen. In het derde hoofdstuk raakt hij de "vondst" van de multi-culturele samenleving aan. Dit mondt echter – en dat hebben we ook bij Bloom gelezen – uit in cultureel relativisme. "Gastvrijheid willen baseren op verworping, daarin schuilt een onoverkomelijke tegenstrijdigheid" (p. 91).

En dan raken we het spoor bijster. Finkielkraut haalt nog enkele thema's boven zoals "tolerantie" en "humanisme" om de paradox van het afkeuren en tegelijk noodzakelijk maken van het etnocentrisme samen te vatten, maar het wordt niet zo coherent. De multi-culturele samenleving is een concept dat ook door "de profeten van het postmodernisme" geïficeerd wordt. En bij de behandeling van dit nihilistisch postmodernisme start ook Finkielkraut een verder oppervlakkige klaagzang over de "redendaagse cultuur". Hij heeft het daarbij vooral over het verheffen van onbenulligheden tot "cultuur". De grens tussen cultuur en amusement is volgens hem vervaagd omdat hiërarchie het belangrijker achten van het ene ten opzichte van het andere, verdwenen is. Hij doet wellicht op dingen als de "Vlaanderen Leef"-cultuur van De-waal, maar het is jammer dat het bij verontwaardiging blijft. Het is jammer dat hij geen grondige analyse geeft van de culture die hij dan wel belangrijk vindt.

Naast

Het grote probleem met dergelijke uitvallen tegen "de cultuur van tegenwoordig" is immers dat de verwijten steeds – dat is evident – zeer subjectief zijn. Maar het lijkt me belangrijker dat men wijst op wat wel waardevol is en dat men inspanningen doet om daarvoor de hand in het vuur te steken. Finkielkraut komt daar jammer genoeg niet aan toe. Nochtans meent hij dat er nog wel degelijk waardevolle kunst gemaakt wordt. "Het probleem waarmee wij sinds kort worden geconfronteerd is anders en ernstiger: de kunstwerken bestaan wel, maar aangezien de grens tussen cultuur en amusement is vervaagd, is er geen plaats meer waar zij thuishoren en hun betekenis kunnen krijgen" (p. 113).

Waarom dan niet de handschoen opnemen en die plaats in positieve termen opeisen?

Didier Wijnants

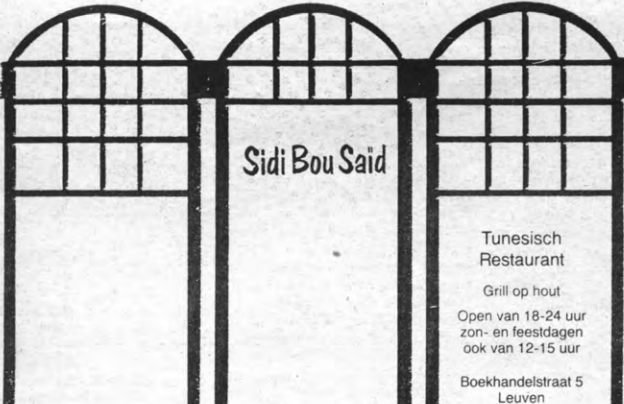
Allan Bloom, *De gedachteleze generatie*, Spectrum, 1988, 442 p., 995 fr.
Alain Finkielkraut, *De Ondergang van het Denken*, Contact, 1988, 140 p.

DE LIBERTAD
MUNTSTRAAT 28
LEUVEN

HOUTEKIET
strips & tweedehandsstrips (AAN- & VERKOOP)
DIESTSESTRAAT 146 LEUVEN 016/23.80.12

Sidi Bou Said

Tunesisch Restaurant

Grill op hout

Open van 18-24 uur
zon- en feestdagen
ook van 12-15 uur

Boekhandelstraat 5
Leuven

ALFASET
Coöperatieve Vennootschap

zet:
titelpagina's, affiches, uitnodigingen,
titels voor kring- & andere bladen

zet:
titelpagina's, affiches, uitnodigingen,
titels voor kring- & andere bladen

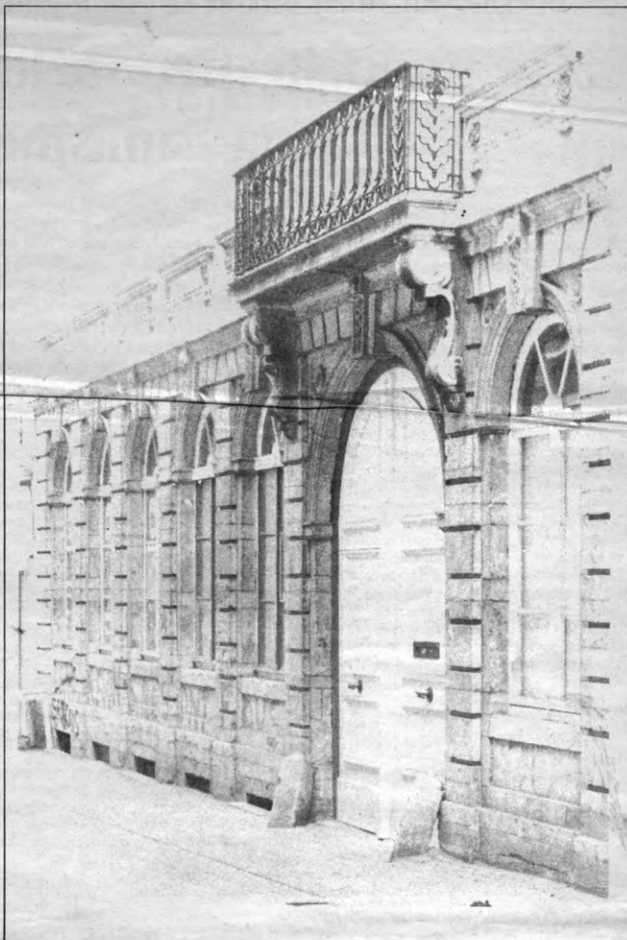
zet:
titelpagina's, affiches, uitnodigingen,
titels voor kring- & andere bladen

zet:
titelpagina's, affiches, uitnodigingen,
titels voor kring- & andere bladen

zet:
titelpagina's, affiches, uitnodigingen,
titels voor kring- & andere bladen

zetWERK
Eens iets anders dan plakletters

's Meiersstraat 5 3000 Leuven ☎ 016/22.04.66

VAKATURES

De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie zoekt ter ondersteuning van de werking van haar geledingen Kringraad, Algemeen Beheer en Isol nog enkele halfzijdse krachten (19,5 uur per week).

Van de personeelsleden wordt verwacht dat ze de Algemene Vergadering van hun raad praktische en inhoudelijke ondersteuning verstrekken om op haar werkingsterrein tot een doordacht beleid te komen en om dit beleid met kennis van zaken uit te voeren.

Alle personeelsleden werken met een bediendencontract van bepaalde duur. Schriftelijke sollicitaties, met CV, motivering en vermelding van de speciale ervaringen die voor een raad nuttig kunnen zijn, moeten ten laatste op 20 september om 16.00 uur op het secretariaat aangekomen zijn, t.a.v. Geert van Eekert, 's Meiersstraat 5.

problematieken over universitaire aangelegenheden in het algemeen en universitair onderwijs in het bijzonder.

Verder onderhoudt hij contacten met kringvertegenwoordigers en andere aktievelingen in de verschillende fakulteitskringen.

Algemeen Sekretaris

1 halfzijdse betrekking

De kandidaat (m/v) moet zeer dynamisch zijn en beschikt over degelijke organisatorische en administratieve capaciteiten.

Zijn taken omvatten:

- Het voorzitterschap van de Financiële Controlekommissie der Vrije Verenigingen;
- De administratie (korrespondentie, personeelsaangelegenheden, begroting en exploitatie, ...) en het technisch beheer van de koepel en haar huisvesting (verhuur van kamers);
- De koördinatie van de Vlaamse Studentenfederatie en het verrichten van studiewerk omtrent problematieken die de konkrete Leuvense context overstijgen en een nationale aanpak vereisen.

Ook de Internationale Studentenorganisatie (Isol) zoekt een halfzijdse kracht ter ondersteuning van haar werking. Voor meer inlichtingen: Isol, Vesaliusstraat 34, 3000 Leuven.

Kringraad

1 halfzijdse betrekking

De persoon (m/v) die meent in aanmerking te komen moet zeer dynamisch zijn en beschikken over degelijke organisatorische en administratieve capaciteiten. De kandidaat is op de hoogte van de werking van de Algemene Vergadering van Kringraad en van haar vertegenwoordiging in de respectievelijke beleidsorganen van de KU Leuven. Hij staat in voor de dagelijkse werking, administratie en begeleiding van de Algemene Vergadering van Kringraad. Hij verzorgt studiewerk aan gaande

Archeologie in Leuven

Zand erover

Van begin juni tot 3 augustus kon je tegenover de Valk (Tiensestraat) de dienst stadsarcheologie aan het werk zien. Eén maand kregen ze voor het Patriaprojekt (hotel, ondergrondse parking) opsporingen op die plaats definitief onmogelijk maakt. Maar de stadsarcheologen zullen niet lang stilzitten: in september wordt er opnieuw gegraven, geschept, kortom, ge-archeoloogd.

Woensdag 3 augustus. Stadsarcheologe *Marylse De Clerck* noteert in een bouwkeet gegevens over de laatste vondsten. Morgen (4 augustus) komt een bulldozer alle sporen van een maand werk wegvegen. Wat zijn de resultaten?

Om op die vraag te antwoorden moet je natuurlijk weten wat het eigenlijke doel van de werken was. Het ging hem namelijk *niet* om resten terug te vinden van het college de Bay (1612). Het doel was juist te weten wat er onder de funderingen van het college te vinden is. De collegemuren zijn natuurlijk teruggevonden, net zoals sporen van de binnenkoer, maar van oudere muren geen spoor. In dat opzicht zijn de opgravingen een teleurstelling. Wel is er een afvalput

ontdekt. Daarin lagen veel keramiekscherven uit de 15de eeuw, maar ook uit de 11de en 12de. Dat laatste is belangrijk: het zijn de eerste sporen van die tijd die in Leuven gevonden zijn.

Gratie

Nu kunnen de stadsarcheologen niet zomaar een stuk grond gaan omspitten wanneer hen dat zo uitkomt. Deze werken zijn slechts mogelijk bij gratie van het Patriaprojekt. Dat voorziet in de bouw van een winkelcomplex met hotel en ondergrondse parking. Omdat het terrein toch onttruimd moest worden, kregen de archeologen een goede maand de tijd om er opgravingen te verrichten. Om het hele stuk grond te onderzoeken zou men twee tot drie jaar nodig hebben, en dat is in een stad als Leuven niet haalbaar, legt De Clerck uit.

Het is dus telkens uitkijken naar grote werken, waarbij alles dan nog afhangt van de goodwill van de aannemer. In het geval van de nieuwe aula De Somer viel dat nogal tegen: een bulldozer reed het terrein direct plat, zodat de aardlagen niet meer te onderscheiden waren. En zonder die aardlagen is archeologisch onderzoek onmogelijk. Op de vraag waar het nog interessant zou zijn om opgravingen te doen, moet De Clerck niet lang nadenken: het Hertogeneland

(waar de Dijle onder de Brusselsestraat stroomt) zou nog resten bevatten van de tweede burcht van Leuven.

Een kosten-batenanalyse van de operatie is moeilijk te maken. De twee stadsarcheologen zijn in dienst van de stad. Ze worden versterkt door arbeiders van de technische dienst of van Openbare Werken, en ontvangen ook steun van het tekenbureau. Allemaal vast betaald personeel.

Anderszjds: wat heeft de stad nu aan dat onderzoek? De Clerck ziet Leuven

als een grote puzzel. Bij elke ontdekking komt een nieuw stukje op de juiste plaats terecht. Zo leert Leuven beetje bij beetje zijn verleden kennen. Ook toeristisch is het interessant: de werken kenden opvarend veel belangstelling. De opgravingen zijn anderszjds nu ook weer niet zo interessant dat het de moeite zou lonen ze open te laten liggen. Wel komt er een archeologisch museum in Leuven, in de kelders van het Vanderkelemuseum.

De relaties tussen de stadsarcheologen

en de KUL zijn goed: de universiteit verleent bereidwillig alle informatie. Minder goed ligt de relatie tussen de KUL en de stad op dat vlak. Voor de werken op het Ladeuzeplein heeft de stad de medewerking van de KUL gevraagd, niet zover op het vlak van informatie als wel op het vlak van mankracht (studenten natuurlijk). De archeologen zullen daar resten van de oude vestingmuur (waarvan 'nog een stuk te zien is in het stadspark) opgraven, om de exacte ligging van de muur te kunnen bepalen.

Je geld en 'Ons Leven'

Het KVHV werft leden

De voorbije jaren is er aan deze universiteit al meermaals heibel geweest rond de wervingstechniek die het Katholiek Vlaams Hoogstudenten Verbond (KVHV) hanteert. Deze vereniging spekuileert immers op de onervarenheid van eerstejaars om zoveel mogelijk nieuwe leden te werven, en zoals gebleken is tuimelen deze argeloze studenten inderdaad massaal in de val. Hoewel zowel de academische overheid als de overkoepelende studentenorganisatie Loko deze praktijk veroordeelt, ziet het er niet naar uit dat het KVHV zinnens is een minder misleidende methode te gebruiken.

Wat is er precies loos? Kort na de inschrijving in de Hallen, krijgt de nieuwbakken student gratis 'Ons Leven', het maandblad van het KVHV, thuis gestuurd. Hierin wordt onder andere uitgelegd hoe je lid kan worden van de vereniging. Bijvoorbeeld door 200 frank over te schrijven met behulp van het ingesloten stortingsformulier. Je ontvangt dan ook een jaar lang 'Ons Leven'. Wie geen interesse toont, keilt het blad in de prullemand en denkt dat daarmee

de kous af is. Niets is minder waar.

De laatste jaren leek het KVHV niet meer tevreden met het aantal spontane reacties. Ze dokterden dus een mailing-techniek uit waar menig postorderbedrijf nog wat van kan opsteken. Het KVHV slaagt er namelijk in een flink deel van wie oorspronkelijk niet reageerde toch nog lid te maken, en wel via de post. Een tijdje na de ontvangst van 'Ons Leven' (het akademisch jaar is dan reeds van start gegaan) belt de postbode

aan bij de ouders van de eerstejaars, die op dat ogenblik dus in Leuven vertoeven: vader of moeder krijgen een postassignatie aangeboden.

Zo'n assignatie kan je het best vergelijken met een postorder waarbij het initiatief niet uitgaat van de koper of geïnteresseerde, maar van de aanbieder of verkoper (in dit geval het KVHV). Het staat de ontvanger vrij om de assignatie te aanvaarden of te weigeren. Maar aangezien de meeste ouders verontrast zijn dat het initiatief wel zal zijn uitgegaan van zoon- of dochterlief, zijn ze meestal tot het eerste geneigd. Zeker gezien het feit dat alles er nogal officieel uitziet, dat het van Leuven komt, dat het met 'de studentenorganisatie' te maken heeft, enzovoort. Resultaat: veel eerstejaars worden lid zonder enig initiatief genomen te hebben.

Onvrijwillig lidmaatschap

Nu kan je je geld natuurlijk teruggeven, indien je geen lid wenst te blijven. De kneep van het KVHV zit 'm juist hierin, dat ze dat wel vermelden in 'Ons Leven', maar dan in het stukje omtrent de modaliteiten om tot het KVHV toe te treden. Je moet geen groot licht zijn om in te zien dat studenten die géén lid willen worden, dié informatie wellicht niet doornemen. Signifikant hierbij is dat Kringraad (zie elders in deze Veto) vorige jaren een groot aantal studenten over de vloer kreeg, die van hun onvrijwillig lidmaatschap af wilden, maar niet wisten hoe. Voor een goed begrip: in het verleden volstond het even bij het KVHV binnen te wippen, waar die 200 frank zonder zonder veel problemen terugbetaald werden. Wie dat echter niet deed, bleef sowieso lid.

Op onze bezwaren bij hoger geschets- te werkwijze, repliceerde Steven Vandepuut, preses van het KVHV, dat de gevolgde methode 'eerlijk is' (sic), dat oud-leden ermee vertrouwd zijn, en dat vorig akademiejaar nog geen 50 studenten hun lidmaatschap kwamen opzeggen. Doordat de meeste eerstejaars niet weten waar Abraham de mosterd haalt? Of beschouwen velen die 200 frank als een te verwaarlozen verlies? We blijven u het antwoord schuldig.

De vraag die zich bij dit alles opdringt, is natuurlijk of het KVHV wel geïnteresseerd is in gemotiveerde leden, eerder dan de grootste studentenvereniging van

Leuven te willen zijn. Elk akademiejaar schrijven zich immers 3 à 4000 eerstejaars in aan onze universiteit. Vandepuut vertrouwd ons toe dat 10 tot 15% hiervan via de mailing lid wordt. Da's niet mis op een totaal van ongeveer 1500 leden. Nog volgens de preses moeten er zo veel (mogelijk) leden zijn om subsidies te krijgen: de afdeling Leuven kan rekenen op financiële steun van het KVHV-nationaal, maar ook van de Dienst Jeugdwerking van de Vlaamse Gemeenschap. Pikant detail: bij deze instantie verzekerde men ons dat het aantal leden absoluut *niet* van belang is bij het toekennen van subsidies, ook niet voor de omvang ervan. Wel moeten een reeks andere criteria voldaan zijn, en die stellen geen problemen wat betreft het KVHV. Geek toch dat men daarvan niet op de hoogte is in de Krakenstraat...

Lijsten

Zoals dat hoort, is het probleem al enkele malen aangekaart op de Raad voor Studentenvoorzieningen (het enige universitaire beleidsorgaan waar de studenten *paritair* vertegenwoordigd zijn én stemrecht hebben). Voorzitter Studenten-angelegenheden professor Maschelein vertolkt het standpunt van de academische overheid als volgt: "Wij zijn uiteraard niet gelukkig met de handelswijze van het KVHV, en wel omwille van de verwarring die ze bij de eerstejaars en hun ouders scheidt. Onder meer door het tijdstip rond de inschrijving wekken ze de indruk dat het lidmaatschap noodzakelijk is, een impliciete verplichting die zou horen bij de inschrijving. Mocht het KVHV deze verwarring op een of andere manier vermijden, zou de academische overheid *niet a priori* principiële bezwaren aantekenen."

Alle fakulteitskringen en de vrije verenigingen zoals het KVHV (dit zijn verenigingen die niet rechtstreeks met de unief als instelling verbonden zijn) ontvangen van Maschelein eens per jaar de thuisadressen van studenten, op voorwaarde dat die adressen op een korrekte wijze worden gebruikt. "Het KVHV heeft zich niet aan die afspraak gehouden, en vanaf vorig akademiejaar bekomen ze die lijsten dus niet meer via mij. Maar men kan ze op allerlei manieren te pakken krijgen, dat is waar."

Maschelein moet bovendien toegeven dat men tegen het KVHV weinig kan ondernemen, omdat men haar niet kan dwingen haar houding te wijzigen. Wel wordt er aan gedacht een preventieve brief aan de eerstejaars te bezorgen. We zijn benieuwd. (MK/KK)

Ladeuzeplein

Op zich is die medewerking van de universiteit niet verwonderlijk: de stad heeft nu eenmaal weinig personeel ter beschikking voor iets 'nuttelos' als archeologie. Bovendien is het ook voor de studenten een buitenkans: ze kunnen vlak bij de universiteit praktijkervaring opdoen. Het twistpunt zit hem echter in de vraag wie de verzekering voor de studenten zal betalen. Voor prof. *Marc Verbeeck* is het duidelijk dat de stad die kosten moet dragen: "Het zou toch af te gek zijn dat je nu al moet betalen om te mogen werken".

Meer in het algemeen vindt Verbeeck dat Leuven (en nog meer in het algemeen: België) onvoldoende aandacht besteedt aan archeologie. In tegenstelling tot de meeste buurlanden hebben we geen wetgeving die ons archeologisch patrimonium beschermt. De beperkte tijd die de stad aan de recente opgravingen gunt is daar nog maar eens een voorbeeld van.

Nog in verband met de Ladeuzeplein heeft hoofdbibliotekaris *Roegiers* nogal wat kritiek op de projektontwikkelaar. Deze zou tot nu nog geen bezoek aan de Centrale Bibliotheek gebracht hebben. Dat is nochtans nodig: het gebouw brandde af in 1940, wat de muren uiteraard serieus aantastte. Bij de heropbouw in 1951 waren er al moeilijkheden met de ondergrond. Nu zijn er zelfs zonder werken - hier en daar scheuren in de muren en zuilen. De aangekondigde werken zouden niet alleen maar scheuren veroorzaken, maar ook verzakkingen. En de minste herstelling aan de bibliotheek kost fortuinen.

Bij PVBA Immo Christophe is men verwonderd over die kritiek. De gewone administratieve procedure is aan de gang, binnenkort moet een expert een plaatsbeschrijving komen maken. Volgens hen is het trouwens uitgesloten dat de werken zouden beginnen zonder voorafgaand onderzoek naar de mogelijke gevolgen van de werken: de verzekeringsmaatschappij zou anders niet over de brug willen komen. Immo Christophe acht de kans op schade trouwens zeer gering: aan de grondtoestand wordt naar hun eigen zeggen niets gewijzigd. Waar nu zand ligt, komt straks beton.

Wat natuurlijk niets zegt over de eventuele verzakingsproblemen tijdens de werken. Het wordt dus wachten op de resultaten van het onderzoek.

Luc Janssens

